

1521y_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1521y Turizmdə informasiya texnologiyaları-1

1 Ekspert sistemi (expert system) nədir?

sadalananlardan heç biri

- problem vəziyyətin həllində mütəxəssis-eksperti əvəz edə bilən kompüter proqramıdır istifadəçinin onu maraqlandıran mövzu üzrə maksimum dəqiq informasiya alması üçün nəzərdə tutulmuş sistemdir problem vəziyyətin həllində mütəxəssis-eksperti əvəz edə bilən qurğudur problem vəziyyətin həllində mütəxəssis-eksperti əvəz edə bilən aparat və proqram vasitələrinin məcmusudur

2 Süni intellekt (Artificial intelligence) nədir?

insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram təminatıdır biliklərin (metaverilənlərin) idarə olunması üçün, yəni biliklərin yığılması, saxlanması, axtarışı və verilməsi üçün işlənilib hazırlanmış xüsusi növ verilənlər bazasıdır

informatikanın informasiyanın axtarışı və emalı alqoritmlərini öyrənən bölməsidir

insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram vasitələrinin məcmusudur

- informatikanın insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan bölməsidir

3 Aşağıda sadalananlardan hansı süni intellekt anlayışını əks etdirmir?

süni intellekt – biliklərdən istifadə edə bilən sistemlərdir, ən əsası isə - öyrənməkdir

süni intellekt insan ağılı tələb olunan məsələlərin həlli metodlarını öyrənir

- süni intellekt - insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram təminatıdır

süni intellekt insanın ali sinir fəaliyyətini modelləşdirməklə məşğul olur

süni intellekt həll üsulları mövcud olmayan və ya yolverilməz olan (vaxt, yaddaş və s. məhdudiyyətinə görə) məsələlərin həlli üsullarını öyrənir

4 Qərar qəbulətmə nədir?

nəticəsi hər hansı bir məsələnin həlli olan informasiya axınlarının öyrənilməsi üsullarıdır

insan dərrakəsi tələb olunan məsələlərin həlli üsullarını öyrənən proqram məhsuludur

biliklərin (metaverilənlərin) idarə olunması üçün, yəni biliklərin yığılması, saxlanması, axtarışı və verilməsi üçün işlənilib hazırlanmış xüsusi növ verilənlər bazasıdır

- nəticəsi hər hansı bir məsələnin həlli olan informasiyanın təhlili prosesidir insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram təminatıdır

5 Sadalananlardan hansı analoq siqnalıdır?

mayakın siqnalı

kardioqram

svetoforun işığı

- Düzgün cavab yoxdur
SOS siqnalı

6 BIOS proqramının işi başa çatdıqdan sonra nə baş verir?

- əməliyyat sisteminin yüklənmə proseduru işə düşür
ekranda yenidən yükləmənin zəruriliyi haqqında məlumat yaranır
kompüter yenidən yüklənir
kompüter gözləmə rejiminə keçir
kompüter sönmür

7 Daimi yaddaş qurğusu nəyi qoruyub saxlamağa xidmət edir?

- Düzgün cavab yoxdur
iş zamanı istifadəçi proqramlarını
xüsusi qiymətli tətbiqi proqramları
xüsusi qiymətli sənədləri
daim istifadə olunan proqramları

8 İnformasiya sisteminin mövcudluğu üçün zəruridir:

- informasiyanın mənbə və qəbul edicisinin, həmçinin onlar arasında əlaqə kanalının olması
dupleks əlaqə kanalının olması
iki adamın olması
ötürülən informasiyanın mənalılığı
ötürülən informasiyanın artıqlığı

9 Təhlil sistemlərinin strukturuna aiddir

- ierarxik, dairəvi
ulduz birləşməsi, dairəvi, sadə, ardıcıl, şin birləşməli
ierarxik, sadə, ardıcıl
dairəvi, sadə, ardıcıl, şin birləşməli
ierarxik, dairəvi, sadə, ardıcıl

10 Fayl arxivləri serverində saxlanan fayllara daxil olmaq üçün hansı şəbəkə protokolundan istifadə olunur?

- HTTP
FTP
DNS
IP
TCP

11 Elektron Pullar sisteminin inkişafına təsir edən vacib faktor hansıdır?

- ənənəvi ödəmə alətləri ilə müqayisədə elektron pullar vasitəsilə ödəmələrin üstünlüyü
elektron pulların ödənişdə istifadəsini qəbul edən infrastrukturun inkişaf səviyyəsi
yuxarıda sadalananların hamısı
elektron qurğularla ünsiyyətə sadəliyi
emitenlər tərəfindən elektron pul sahiblərindən yığılan komissiyonların miqdarı

12 Biliklər bazası (Knowledge base) nədir?

- insan beyninin modelləşdirilməsi ilə məşğul olan proqram məhsuludur
insan dərrakəsi tələb olunan məsələlərin həlli üsullarını öyrənən proqram məhsuludur
biliklərin (metaverilənlərin) idarə olunması üçün, yəni biliklərin yığılması, saxlanması, axtarışı və verilməsi üçün işlənilmiş xüsusi növ informasiyadır
insan tərəfindən yerinə yetirilən məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşdırılmasını həyata keçirən proqram təminatıdır
biliklərin (metaverilənlərin) idarə olunması üçün, yəni biliklərin yığılması, saxlanması, axtarışı və verilməsi üçün işlənilmiş xüsusi növ verilənlər bazasıdır

13 Aşağıda göstərilənlərdən hansı e-mail reklama aid deyil?

- elektron elanlar lövhəsi
spam
kontekst reklam
abunəçilərə göndərmələr
xəbər göndərmələrində reklamın yerləşdirilməsi

14 TCP/IP protokolları asılı deyil

- ötürmə qurğularından

texniki qurğulardan

- kompüterlərin texniki təminatından və kompüterlər arası əlaqə formasından asılı deyil
kompüterlər arası əlaqə formasından asılı deyil
kompüterlərin texniki təminatından asılı deyil

15 TCP/IP protokolu

düzgün cavab yoxdur

nəqliyat protokolu

nəzarət protokolu

seans protokolu

- kommunikasiya protokolu

16 İnternet şəbəkəsində birləşmiş bütün kompüterlər arasındakı əlaqəyə nəzarət edir

FTP vasitəsilə

SET vasitəsilə

SKL vasitəsilə

- TCP/IP protokolları vasitəsilə
SSL vasitəsilə

17 Dördsəviyyəli TCP/IP protokollar stekinin nəqliyyat səviyyəsinə (transport layer) hansı protokol daxildir?

- UDP
SLIP
ARP
ICMP
IP

18 Hansı protokol nöqtədən nöqtəyə verilənlərin ötürülməsinin kanal protokolu sayılır

SNMP

ARP

TCP

Telnet

- PPP

19 İnternet istifadəçilərinə ötürmək üçün nəzərdə tutulmuş informasiyanı qoruyub saxlayan kompüter necə adlanır?

- Düzgün cavab yoxdur
şlüz
marşrutizator
brandmauer
kliyent

20 Hansı protokol şəbəkənin idarə olunması protokoludur?

ARP

PPP

Telnet

- SNMP

TCP

21 Elektron ticarətdə kommertiya xidmətçiləri

- düzgün cavab yoxdur
proqram və aparat təminatı üzrə istehsal kompa-niya-ları
İnternet-provayder-lər

informasiya texnologiyaları (IT) sektoru kompaniyalarıdır
kommunikasiya kompaniyaları

22 Virtual ofis ibarətdir

düzgün cavab yoxdur

Web sahifənin

- proqram və aparat təminatından
aparat və sistem təminatından
proqram və sistem təminatından

23 İnternet vasitəsilə kommersiya əməliyyatları aparmaq üçün ticarət təşkilatı ilk növbədə nə etməlidir

dünya ticarət təşkilatının üzvü olmalıdır

informasiya portalına qoşulmalıdır

düzgün cavab yoxdur

- İnternetdə iştirakını təmin etməlidir
internet satış kompaniyasını təşkil etməlidir

24 İnternetin bazasına ümumi qaydada daxilolmanı təmin edir?

WWW

- Web-server
klient
Browser
TCP/IP

25 Elektron ticarətdə xidmət sahibləri

İnternet-provayderlər

proqram və aparat təminatı üzrə istehsal kompaniyaları

- sahibkarlar və satıcılar
istifadəçiyə məhsul və xidmətlərlə tanışlıq imkanı təşkil edənlər
kommunikasiya kompaniyaları

26 Satış-kompaniyasının Web-sahifəsi hansı rolu oynayır

satış reklamı

satış mərkəzi

dizayn

- poçt kataloqu
marketing

27 İNTERNET kommersiya məqsədilə də istifadə olunmağa başlanıb

- 1990
1980
1960
2000
1970

28 Süni intellektin tətbiq sahələri (Sürət 05.10.2015 18:15:58)

- düzgün cavab yoxdur
internet reklamının inkişafı
elektron imzanı yaradılması
elektron bank hesabına nəzarət
marketing əməliyyatlarının aparılması

29 Süni intellektin mahiyyəti (Sürət 05.10.2015 18:15:55)

banklar arası ödəniş sisteminə nəzarət
informasiya bazasının elementləri arasında əlaqənin yaradılması
verilənlər bazasının elementləri arasında əlaqənin yaradılması

- düzgün cavab yoxdur
informasiya bazasına girişin təşkili

30 Neyroşəbəkədən proqnozlaşdırma məsələlərində daha geniş istifadə edilən proqram paketi hansıdır (Sürət 05.10.2015 13:25:15)

Neuron şəbəkə

- NeuroBilder
NeuroSiler]
NeuroBilger
NeuroPaket

31 Internet kompüterlər arasındakı əlaqəyə nəzarət edir (Sürət 05.10.2015 13:25:12)

SET vasitəsilə
SKL vasitəsilə
SSL vasitəsilə

- TCP/IP protokolları vasitəsilə
FTP vasitəsilə

32 ADSL texnologiyası yaranmışdır (Sürət 05.10.2015 13:25:07)

- 1989
1990
1984
1986
1981

33 ADSL 2+ da (G 992.5 standartı) istifadə olunan tezlik diapazonu 2.2 Mhz olduqda 1500 m uzunluğunda naqildə verilənlərin ötürülmə sürəti çata bilər

50 Mb/s ə
30 Mb/s ə
15 Mb/s ə
18 Mb/s ə

- 20 Mb/s ə

34 ADSL giriş verilənlər seli üçün təmin edir

540 Kb/S dən 1.8 Mb/S dək
740 Kb/S dən 1.5 Mb/S dək
840 Kb/S dən 2.5 Mb/S dək
640 Kb/S dən 3.5 Mb/S dək

- 640 Kb/S dən 1.5 Mb/S dək

35 ADSL çıxış verilənlər seli üçün təmin edir

1,5 Mb/S dən 11 Mb/S dək
1,5 Mb/S dən 8 Mb/S dək
1,5 Mb/S dən 7 Mb/S dək
1,4 Mb/S dən 8 Mb/S dək
1,1 Mb/S dən 9 Mb/S dək

36 Neyroşəbəkə paketindən proqnozlaşdırma məsələlərində istifadə ediləni (Sürət 05.10.2015 18:15:52)

NTFS
marketing əməliyyatlarını həyata keçirən sistemdir
NSSİ

- düzgün cavab yoxdur

Defrag

37 Ekspert sistemin mahiyyəti (Sürət 05.10.2015 18:15:49)

intellektual fəaliyyəti modelləşdirən sistemdir
intellektual fəaliyyəti modelləşdirən və həyata keçirən kompüter sistemidir
funksional program paketidir

- düzgün cavab yoxdur

əməliyyat sistemləri toplusudur

38 Ekspert sistem (Sürət 05.10.2015 13:25:09)

- məlumatın axarlığı və istifadə edilməsi kimi proqramlar özündə birləşdirən paketdir
  - insanı əvəz edən proqram paketidir
- müasir rabitə vasitələrindən istifadə etməklə uzaq məsafəyə informasiya ötürülməsidir
şəbəkə üzərindən paketlərin yönəldilməsini təşkil edən bağlantısız proqram paketidir
insanı əvəz edən proqram təminatıdır

39 ADSL 2++ da tezlik və verilənlərin ötürülməsinin maksimum sürəti çatır

- tezlik 4.1 Mhs dək və verilənlərin ötürülməsinin maksimum sürəti 44 Mb/s-ə qədər
tezlik 4.6 Mhs dək və verilənlərin ötürülməsinin maksimum sürəti 48 Mb/s-ə qədər
tezlik 4.2 Mhs dək və verilənlərin ötürülməsinin maksimum sürəti 46 Mb/s-ə qədər
- tezlik 4.4 Mhs dək və verilənlərin ötürülməsinin maksimum sürəti 48 Mb/s-ə qədər
- tezlik 4.8 Mhs dək və verilənlərin ötürülməsinin maksimum sürəti 48 Mb/s-ə qədər

40 ADSL texnologiyasında (G 992.3, G9998.4 standartları) maximum ötürmə sürətini çatdırmışdır

- 11 Mb/S-ə çatdırmağa
15 Mb/S-ə çatdırmağa
- 12 Mb/S-ə çatdırmağa
- 14 Mb/S-ə çatdırmağa
13 Mb/S-ə çatdırmağa

41 OSI modelinin tətbiqi səviyyəsində hansı proseslər baş verir

- yüksək səviyyədə olan obyektlər arasında seans əlaqələri yaradır.
ötürülən obyektə məlumatlar şəbəkə proqramının köməyi ilə paketləşdirilir, qəbuledən obyekt isə həmin paketlərdən informasiyanı çıxarır, şlüzlər və körpülər vasitəsilə şəbəkə səviyyələrini uyğunlaşdırır.
informasiya bloklarının (paketlərin) şəbəkə qovşaqları arasında ötürülməsini təmin edir, mümkün marşrutlardan birinin seçilməsi, giriş informasiyasının idarə edilməsi, paketlərin yerləşdirilməsi və s. məsələlər öz həllini tapır.
Ötürülən informasiyanın gerçəkliyini təmin etmək üçün əlavə kodların daxil edilməsi, informasiyanın təkrar ötürülməsi və s. üsullardan istifadə edilir.
- istifadəçinin tətbiqi proqram təminatına cavabdehdir və burada faylın ötürülməsi, idarə edilməsi, tapşırıqların ötürülməsi və idarə olunması, virtual terminal xidməti həyata keçirilir.

42 OSI modelinin nümayis (və ya təqdimat) səviyyəsində hansı proseslər baş verir

- yüksək səviyyədə olan obyektlər arasında seans əlaqələri yaradır.
ötürülən obyektə məlumatlar şəbəkə proqramının köməyi ilə paketləşdirilir, qəbuledən obyekt isə həmin paketlərdən informasiyanı çıxarır, şlüzlər və körpülər vasitəsilə şəbəkə səviyyələrini uyğunlaşdırır.
informasiya bloklarının (paketlərin) şəbəkə qovşaqları arasında ötürülməsini təmin edir, mümkün marşrutlardan birinin seçilməsi, giriş informasiyasının idarə edilməsi, paketlərin yerləşdirilməsi və s. məsələlər öz həllini tapır.
Ötürülən informasiyanın gerçəkliyini təmin etmək üçün əlavə kodların daxil edilməsi, informasiyanın təkrar ötürülməsi və s. üsullardan istifadə edilir.
- tətbiqi səviyyədə olan obyektlərə ötürülən informasiyanın çevrilmə üsulları müəyyən edilir.

43 OSİ modelinin nəqliyyat səviyyəsində hansı proseslər baş verir

informasiya uyğun elektrik və ya optik siqnallara çevrilir, həmin impulslar ünvanda olduğu kimi qəbul edilir. yüksək səviyyədə olan obyektlər arasında seans əlaqələri yaradır.

- ötürülən obyektəki məlumatlar şəbəkə proqramının köməyiylə paketləşdirilir, qəbuledən obyekt isə həmin paketlərdən informasiyanı çıxarır, şlüzlər və körpülər vasitəsilə şəbəkə səviyyələrini uyğunlaşdırır. informasiya bloklarının (paketlərin) şəbəkə qovşaqları arasında ötürülməsini təmin edir, mümkün marşrutlardan birinin seçilməsi, giriş informasiyasının idarə edilməsi, paketlərin yerləşdirilməsi və s. məsələlər öz həllini tapır. ötürülən informasiyanın gerçəkliyini təmin etmək üçün əlavə kodların daxil edilməsi, informasiyanın təkrar ötürülməsi və s. üsullardan istifadə edilir.

44 OSİ modelinin şəbəkə səviyyəsində hansı proseslər baş verir

. informasiya uyğun elektrik və ya optik siqnallara çevrilir, həmin impulslar ünvanda olduğu kimi qəbul edilir. yüksək səviyyədə olan obyektlər arasında seans əlaqələri yaradır.

- ötürülən informasiyanın gerçəkliyini təmin etmək üçün əlavə kodların daxil edilməsi, informasiyanın təkrar ötürülməsi və s. üsullardan istifadə edilir.
- informasiya bloklarının (paketlərin) şəbəkə qovşaqları arasında ötürülməsini təmin edir, mümkün marşrutlardan birinin seçilməsi, giriş informasiyasının idarə edilməsi, paketlərin yerləşdirilməsi və s. məsələlər öz həllini tapır. ötürülən obyektəki məlumatlar şəbəkə proqramının köməyiylə paketləşdirilir, qəbuledən obyekt isə həmin paketlərdən informasiyanı çıxarır, şlüzlər və körpülər vasitəsilə şəbəkə səviyyələrini uyğunlaşdırır.

45 OSİ modelinin kanal səviyyəsində hansı proseslər baş verir

informasiya uyğun elektrik və ya optik siqnallara çevrilir, həmin impulslar ünvanda olduğu kimi qəbul edilir. yüksək səviyyədə olan obyektlər arasında seans əlaqələri yaradır.

- ötürülən obyektəki məlumatlar şəbəkə proqramının köməyiylə paketləşdirilir, qəbuledən obyekt isə həmin paketlərdən informasiyanı çıxarır, şlüzlər və körpülər vasitəsilə şəbəkə səviyyələrini uyğunlaşdırır. informasiya bloklarının (paketlərin) şəbəkə qovşaqları arasında ötürülməsini təmin edir, mümkün marşrutlardan birinin seçilməsi, giriş informasiyasının idarə edilməsi, paketlərin yerləşdirilməsi və s. məsələlər öz həllini tapır.
- ötürülən informasiyanın gerçəkliyini təmin etmək üçün əlavə kodların daxil edilməsi, informasiyanın təkrar ötürülməsi və s. üsullardan istifadə edilir.

46 OSİ modelinin seans səviyyəsində hansı proseslər baş verir

informasiya uyğun elektrik və ya optik siqnallara çevrilir, həmin impulslar ünvanda olduğu kimi qəbul edilir.

- yüksək səviyyədə olan obyektlər arasında seans əlaqələri yaradır. informasiya bloklarının (paketlərin) şəbəkə qovşaqları arasında ötürülməsini təmin edir, mümkün marşrutlardan birinin seçilməsi, giriş informasiyasının idarə edilməsi, paketlərin yerləşdirilməsi və s. məsələlər öz həllini tapır. ötürülən obyektəki məlumatlar şəbəkə proqramının köməyiylə paketləşdirilir, qəbuledən obyekt isə həmin paketlərdən informasiyanı çıxarır, şlüzlər və körpülər vasitəsilə şəbəkə səviyyələrini uyğunlaşdırır. ötürülən informasiyanın gerçəkliyini təmin etmək üçün əlavə kodların daxil edilməsi, informasiyanın təkrar ötürülməsi və s. üsullardan istifadə edilir.

47 OSİ modelinin Fiziki səviyyəsində hansı proseslər baş verir

informasiya bloklarının (paketlərin) şəbəkə qovşaqları arasında ötürülməsini təmin edir, mümkün marşrutlardan birinin seçilməsi, giriş informasiyasının idarə edilməsi, paketlərin yerləşdirilməsi və s. məsələlər öz həllini tapır.

- ötürülən obyektəki məlumatlar şəbəkə proqramının köməyiylə paketləşdirilir, qəbuledən obyekt isə həmin paketlərdən informasiyanı çıxarır, şlüzlər və körpülər vasitəsilə şəbəkə səviyyələrini uyğunlaşdırır. yüksək səviyyədə olan obyektlər arasında seans əlaqələri yaradır. Ötürülən informasiyanın gerçəkliyini təmin etmək üçün əlavə kodların daxil edilməsi, informasiyanın təkrar ötürülməsi və s. üsullardan istifadə edilir.
- informasiya uyğun elektrik və ya optik siqnallara çevrilir, həmin impulslar ünvanda olduğu kimi qəbul edilir.

48 Obyektləri təsnifata bölmək üçün hansı təsnifat sistemi var

uçot və maliyyə

lokal və qlobal

- iyerarxik və faset təsnifat və kodlaşma ümumi və xüsusi

49 Təsnifat neçə səviyyədə aparılır,

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

50 Rekvizit yalnız bir qiymətə malik olduqda məzmun hissə necə adlanır

- ümumi
- sabit
- sadə
- mürəkkəb
- xüsusi

51 Maşınxarici informasiya təminatında sənədlərin hansı növləri mövcuddur

- giriş və çıxış
- ümumi və xüsusi
- uçot və maliyyə
- sabit və dəyişkən
- sadə və müəkkəb

52 Maşınxarici informasiya təminatında sənədlərin neçə növü mövcuddur

- 5
- 3
- 2
- 4
- 6

53 İdarənin seqmenti neçə hissədən ibarətdir

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

54 Müəssisədaxili uçot işlərinin avtomatlaşması neçə hissədən ibarətdir,

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

55 AIY-lərdə sistem neçə səviyyədə ibarət olur

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

56 Ardıcıl birləşmə neçə hissəyə bölünür

- 3

- 2
- 5
- 6
- 4

57 Lokal şəbəkənin elementlərinə aid deyil

- serverlər
- ötürücü kabel,
- qoşulma vasitələri
- stansiyalar
- riyazi təminat

58 İstifadə müddətinə görə massivlər neçə yerə bölünür

- 5
- 6
- 3
- 2
- 4

59 Məzmununa görə massivlər neçə yerə bölünür

- 5
- 2
- 3
- 4
- 5

60 İdarəetmə sisteminə münasibətinə görə massivlər neçə yerə bölünür,

- 6
- 5
- 2
- 3
- 4

61 Obyektləri təsnifata bölmək üçün neçə cür təsnifat sistemi var

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

62 Avtomatlaşdırılmış sistemlərin və kompüter texnologiyalarının informasiya təminatı neçə hissəyə ayrılır,

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

63 Avtomatlaşdırılmış sistemlərin informasiya təminatı neçə yolla təşkil edilir

- 3
- 2
- 6
- 5

4

64 Müəssisələrarası işin avtomatlaşması neçə hissədən ibarətdir

- 3
- 2
- 6
- 5
- 3

65 Daxili əməliyyatların avtomatlaşmasının neçə növü mövcuddur:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

66 Avtomatlaşmanın neçə növü mövcuddur

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

67 AIY-nin neçə təminat vasitələri mövcuddur,

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

68 Mərkəzləşdirilmiş informasiya təminatının nöqsanları hansılardır

- obyekt işçilərinin əməyinin avtomatlaşdırma səviyyəsi aşağı olur;
- işin dialoq rejimində təşkili və məlumatların mübadiləsi prosesi mürəkkəbləşir;
- variantların hamısı doğrudur
- kifayət qədər çevik olmur və istifadəçilərin tələblərini tam ödəmir;
- idarəetmə heyəti ilə hesablama mərkəzi arasında ilkin sənədlərin işlənməyə verilməsi və qaytarılması müddətləri, nəticələrin gerçəkliyi, dolğunluğu və s. ilə əlaqədar qarşılıqlı iradlar və narazılıqlar meydana gəlir;

69 Paylanmış informasiya təminatının üstünlüklərinə aid deyil,2

- informasiyanın işlənməsinin düzgünlüyünə vizual nəzarət və səhvlərin vaxtında düzəldilməsi təmin edilir.
- informasiyanın işlənməsinin operativliyi artır;
- məlumatların işlənməsini onların yarandığı və istifadə edildiyi yerə yaxınlaşdırır
- iri həcmli informasiyanın işlənməsi təmin edilir;
- istifadəçinin iş yerində yuxarı səviyyəli hesablama sistemləri ilə dialoq rejimində işləmə imkanı yaranır;

70 Mərkəzləşdirilmiş informasiya təminatının müsbət cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- istifadəçinin iş yerində yuxarı səviyyəli hesablama sistemləri ilə dialoq rejimində işləmə imkanı yaranır; avadanlıqlara yüksək səviyyədə texniki xidmət göstərmək, onları yeniləşdirmək və işinin etibarlılığını təmin etmək mümkün olur.
- iri həcmli informasiyanın işlənməsi təmin edilir;
- nisbətən ucuz başa gəlir;
- avadanlıqların və heyətin işlə maksimum yüklənməsi üçün əlverişli şərait yaranır (boşdayanma hallarına yol verilmir);

71 Verilənlər bazasında aşağıdakı əməliyyatlar aparıla bilər

- variantların hamısı doğrudur
İnformasiyanın daxil edilməsi və düzəlişi;
Əsas sahələrə görə düzülüş;
Sorgu əsasında informasiya axtarışı;
Hesabatın çap edilməsi və ya fayla yazılması;

72 Şərti-daimi massivlər aşağıdakı qruplara bölünür

- variantların hamısı doğrudur
normativ (material və əmək ehtiyatlarından istifadə normativləri)
cədvəl-sorgu (əməkdaşlar haqqında sorgu verilənləri)
qiymət (material qiymətləri)
nizamlayıcı (əməkdaşların vəzifələri haqda verilənlər)

73 İnformasiya bazasının əsas elementi massivlərdir. Bazaların yaradılmasına aşağıdakı tələblər qoyulur

- variantların hamısı doğrudur;
saxlanmanın təhlükəsizliyinin təmini;
bazanın rəşional quruluşu;
sahə haqqında tam fikir formalaşdırılmalı;
axtarışa ən az vaxtın sərf olunması;

74 Təsnifat əlamətlərini bir-birindən asılı olmayaraq seçmək mümkün olan təsnifat sistemi hansıdır

- təsnifat
faset
xüsusi
iyerarxik
kodlaşma

75 .....- müəyyən əlamətlərinə görə obyektlərin siniflərə paylanması sistemidir. Cümləni tamamlayın.2

- maliyyə
sabit
uçot
kodlaşma
təsnifat

76 Operativ-uçot informasiyasının sənədlərinə aid deyil,

- Dəyişmələr haqqında məlumatlar
Planların yerinə yetirilməsi haqqında əməliyyatlar üzrə uçot məlumatları
Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları
Operativ-uçot informasiyasının sənədləri
Mədaxil-məxaric sənədləri

77 İnformasiya təminatının prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- Verilənlərin təhlilinin inteqrə olunması, yəni dəfələrlə istifadə üçün birdəfəlik daxil edilmənin təmin olunması.
İnformasiya təhlili üsulları və vasitələrinin effektivliyi;
Verilənlərdən istifadənin sadəliyi və idarəedici orqan üçün çıxış informasiyasının formasının müxtəlifliyi;
İnformasiya təminatının sistemin digər təminat növləri ilə qarşılıqlı əlaqəsi
İnformasiya təminatının metodik cəhətdən bölünmə mümkünlüyü

78 İnformasiya təminatının təşkili zamanı aşağıdakı prinsipləri rəhbər tutmaq lazımdır:

- bütün variantlar doğrudur.

İnformasiya təminatının metodik cəhətdən vahidliyi;
İnformasiyanın etibarlılığı və tamlığı
İnformasiya təminatının strukturunun bloklara bölünməsi;
Sistemliliyi və uyğunluq;

79 Funksional interfeys hansı hissələrdən ibarətdir

- axtarış və saxlamaq
- saxlamaq və silmək
- axtarış və baxmaq
- oxumaq və saxlamaq
- axtarış və oxumaq

80 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində kitabverənin vəzifəsinə aiddir

- Cavabların hamısı doğrudur.
- sistemin verilənlər bazasına nəzarət;
- oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir;
- kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir;
- kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür;

81 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində kataloqizatorun vəzifəsinə aiddir,

- Cavabların hamısı doğrudur
- sistemin verilənlər bazasına nəzarət;
- kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir;
- oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir;
- . kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür;

82 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində komplektatorun vəzifəsinə aiddir

- kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür;
- kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir;
- sistemin verilənlər bazasına nəzarət;
- oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir;
- kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür;

83 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində administratorun vəzifəsinə aiddir,

- kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir;
- sistemin verilənlər bazasına nəzarət;
- oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir;
- kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür;
- Cavabların hamısı doğrudur.

84 AIY –də administratorun hüquqlarına aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- dəyişdirmək;
- oxumaq ;
- yazmaq ;
- seçmək;
- saxlamaq;

85 AIY-lərdə sistem hansı səviyyələrdən ibarət olur,

- ierarxik və dairəvi
- yuxarı və dairəvi
- ümumi və xüsusi
- yuxarı və aşağı

sadə və mürəkkəb

86 Məlumat bir kompüterlərdən digərinə birbaşa ötürülür. Birləşmələrdən biri zədələndikdə, yalnız kompüterlərdən biri sıradan çıxır. Bu proses hansı növ birləşmədə baş verir

- mürəkkəb birləşmə
- şin birləşmə
- sadə ardıcıl birləşmə
- dairəvi birləşmə
- ulduz birləşmə

87 Bu birləşmədə şəbəkədə olan istənilən kompüterlər arasında digər kompüterlərdən asılı olmayaraq məlumat dəyişməsi baş verir. Birləşmədə bir kompüter sıradan çıxdıqda belə, şəbəkə işləyir. Bu proses hansı növ birləşmədə baş verir,

- sadə ardıcıl birləşmə
- şin birləşmə
- mürəkkəb birləşmə
- şin birləşmə
- dairəvi birləşmə

88 Məlumat ardıcıl olaraq bir kompüterlərdən digərinə ötürülür. Bu proses hansı növ birləşmədə baş verir

- şin birləşmə
- mürəkkəb birləşmə
- ulduz birləşmə
- sadə ardıcıl birləşmə
- dairəvi birləşmə

89 Maşındaxili informasiya bazasının məlumatlar bazasının inteqrasiya edilmiş massivlərinə aid deyil,

- Plan məlumatları
- Operativ uçot
- Cavabların hamısı doğrudur.
- Normativ-arayış
- Tətbiqi proqramın ilkin, araşdırılıq və çıxış məlumatları

90 Normativ-arayış və digər şərti-sabit informasiya sənədlərinə aid deyil

- Təşkilati-sərəncam sənədləri
- Müqavilələr və plan sənədləri
- Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları
- Təqvim-plan və digər iqtisadi normativlər
- Dəyişmələr haqqında məlumatlar

91 1. ....- konkret tədqiqat sahəsinin obyektlərinin vəziyyətini və onlar arasındakı münasibətləri əks etdirən müəyyən struktura malik adlı verilənlər toplusudur. Cümləni tamamlayın

- iqtisadi informasiya sistemi
- verilənlər bazası
- informasiya sistemi
- informasiya texnologiyası
- idarəetmə sistemi

92 Müstəqil fayllar formasının aşağıdakı çatışmamazlıqları hansılardır

- bütün variantlar doğrudur.
- bir faylda bir informasiyanı dəyişmək üçün bütün fayllarda bunu yerinə yetirmək lazımdır.
- dəyişiklik etmək çətinliyi,

məzmunundan asılı olması, hər bir sənədin öz faylı olur;
dəfələrlə təkrarlanması;

93 . İdarənin seqmenti aşağıdakılardan hansılardır

- direktor və administrator
- direktor və baş mütəxəssis
- administrator
- proqramçı
- texnostrukturun üzvləri

94 Baxış rejimində eksport hansı funksiyaları yerinə yetirir

- seçilmiş sənədin tam mətni ilə iş.
- sistemin verilənlər bazasına nəzarət;
- sənədin çap qurğusuna çıxarılması;
- sənədin digər sistemlərə konvertasiya edilməsi;
- seçilmiş sorğuya uyğun cavablarının sıyahı formasında qısa izahının təşkili;

95 Bank işçisinin AİY-lərinin tətbiqinin xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- bank personalının informasiya sistemində malik olması;
- hesablama sistemlərinin etibarlılığını artırmaq;
- cavabların hamısı doğrudur
- abonentin informasiya sistemində daxil olmaq imkanlarına malik olması
- istifadəçi ilə FEHM-in qarşılıqlı fəaliyyətinin optimal mümkünlüyü;

96 Məlumat bir kompüterlərdən digər kompüterə iki istiqamətdə ötürülür. Bu birləşmədə bir istiqamətdə şəbəkə sıradan çıxanda digər istiqamətdə işləyir. Bu proses hansı növ birləşmədə baş verir

- ulduz birləşmə
- sadə ardıcıl birləşmə
- dairəvi birləşmə
- mürəkkəb birləşmə
- şin birləşmə

97 Lokal şəbəkənin əsas elementləri hansılardır, 3 1. ötürücü kabel, 2. qoşulma vasitələri 3. stansiyalar 4. riyazi təminat 5. serverlər 6. texniki təminat

- 1,2,5,6
- 1,2,3,4
- 1,3,4,5
- 1,2,3,4
- 2,3,4,6

98 İstifadə müddətinə görə massivlər necə bölünür,3 1 daimi 2. bazis 3. şərti-daimi 4. daxili 5. dəyişən

- 2,4,5
- 1,2,4
- 1,2,4
- 1,2,3
- 1,3,5

99 Məzmununa görə massivlər necə bölünür,3 1. giriş 2. çıxış 3. bazis 4. xidməti 5. daxili

- 2,5
- 2,4
- 1,4
- . 1,3

- 3,4

100 İdarəetmə sisteminə münasibətinə görə massivlər necə bölünür,3 1. giriş 2. çıxış 3. bazis 4. xidməti 5. daxili

2,4,5

1,4,5

1,2,4

1,2,3

- 1,2,5

101 Təsnifat hansı səviyyələrdə aparılır, 3 1. ümumdövlət 2. faset 3. sahəvi 4. lokal 5. qlobal

1,2,4

2,4,5

1,3,5

1,2,5

- 1,3,4

102 Avtomatlaşdırılmış sistemlərin və kompüter texnologiyalarının informasiya təminatı hansı hissəyə ayrılır,3 1. müstəqil fayllar formasında 2. maşındaxili informasiya təminatı 3. verilənlər bazası formasında 4. maşınxarici informasiya təminatı

2,3

1,4

1,2

1,3

- 2,4

103 Avtomatlaşdırılmış sistemlərin informasiya təminatı hansılardır,3 1. müstəqil fayllar formasında 2. maşındaxili informasiya təminatı 3. verilənlər bazası formasında 4. maşınxarici informasiya təminatı

2,3

1,4

1,2

- 1,3

2,4

104 Müəssisədaxili uçot işlərinin avtomatlaşmasına aiddir, 3 1. filiallararası hesabatlar; 2. əməyin və əməkhaqqının uçotunun avtomatlaşması 3. inventarlaşmanın avtomatlaşması 4. müəssisələrarası hesabatlar və müxtəlif təşkilatlarla əlaqə işinin avtomatlaşması.

3,4

1,2

1,4

1,3

- 2,3

105 Müəssisələrarası işin avtomatlaşmasına aiddir, 3 1. filiallararası hesabatlar 2. müəssisələrarası hesabatlar və müxtəlif təşkilatlarla əlaqə işinin avtomatlaşması 3. uçot əməliyyatlarının avtomatlaşması 4. müqavilələrin təşkilat işinin avtomatlaşması

3,4

1,5

1,4

1,3

- 1,2

106 AIY-nin təminat vasitələri hansılardır,3 1.konseptual 2. texniki 3. proqram 4.riyazi 5. informasiya

1,2,5

2,3,5

1,3,4

1,2,4

● 2,4,5

107 Ardıcıl birləşmə hansı hissələrə bölünür, 3 1. ulduz 2. sadə ardıcıl 3. qarışıq 4. dairəvi 5. şin

1,5,6

1,2,3

1,3,6

1,2,4

● 2,4,5

108 Şəbəkələrdə kompüterlər bir-biri ilə birləşmə növünə görə necə bölünür, 3 1. ulduz 2. sadə 3. qarışıq 4. dairəvi 5. şin 6. ardıcıl

1,5,6

1,2,3

● 1,3,6

1,2,4

2,4,6

109 Verilənlər bazasının elementləri aşağıdakılardan hansılardır, 3 1. element 2. verilənlər lüğəti 3. aqreqat 4. baza administratoru 5. yazılar toplusu 6. yazı

1,2,5,6

1,3,4,6

1,4,5,6

1,2,4,5

● 1,3,5,6

110 Verilənlər Bankının əsas elementləri bunlardır: 3 1. hesablama sistemi 2. aqreqat 3. verilənlər lüğəti 4. yazılar toplusu 5. təşkilati-metodik vəsait 6. baza administratoru

1,2,5,6

1,3,4,6

1,4,5,6

1,2,4,5

● 1,3,5,6

111 Maşındaxili informasiya bazasının məlumatlar bazasının inteqrasiya edilmiş massivlərinə aiddir, 3 1. Normativ-arayış 2 Plan məlumatları 3. İlkin məlumat 4. Tətbiqi proqramın ilkin, araşdırma və çıxış məlumatları 5. Operativ uçot

1,3,4

2,3,5

● 1,2,5

1,2,4

2,4,5

112 Normativ-arayış və digər şərti-sabit informasiya sənədlərinə aiddir, 3 1. Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları 2. Təqvim-plan və digər iqtisadi normativlər 3. Dəyişmələr haqqında məlumatlar 4. Müqavilələr və plan sənədləri 5. Mədxil-məxaric sənədləri 6. Təşkilati-sərəncam sənədləri

1,2,5,6

2,4,5,6

1,3,5,6

1,2,3,6

- 1,2,4,6

113 Daxili əməliyyatların avtomatlaşmasına aiddir, 3 1.uçot əməliyyatlarının avtomatlaşması; 2.müqavilələrin təşkilat işinin avtomatlaşması; 3. ofisdə xidmət 4.kommersiya fəaliyyətinin avtomatlaşması 5. yeni əməliyyatının avtomatlaşması; 6.müəssisələrarası işin avtomatlaşması 7.mərkəzi ofislə əlaqənin avtomatlaşdırılması.

- 1, 2,4,6,7
- 1,2,4,5,7
- 3,5,6,7
- 1,3,6,7
- 1,2,3,5,7

114 Avtomatlaşdırmanın əsas istiqamətləri hansılardır,3 1. daxili əməliyyatların avtomatlaşması 2. uçot əməliyyatlarının avtomatlaşması 3. yeni əməliyyatının avtomatlaşması 4. xarici əməliyyatların avtomatlaşdırılması 5.müəssisələrarası işin avtomatlaşması 6. müqavilələrin təşkilat işinin avtomatlaşması 7. müəssisədaxili uçot işlərinin avtomatlaşması

- 1,3,6,7
- 1,3,5,7
- 1,4,5,7
- 2,4,6,7
- 3,5,6,7

115 Operativ-uçot informasiyasının sənədlərinə aiddir,3 1. Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları 2. Operativ-uçot informasiyasının sənədləri 3. Müqavilələr və plan sənədləri 4. Mədaxil-məxaric sənədləri 5. Planların yerinə yetirilməsi haqqında əməliyyatlar üzrə uçot məlumatları 6. Dəyişmələr haqqında məlumatlar

- 1,2,4,6
- 1,2,3,6
- 2,4,5,6
- 2,3,5,6
- 1,2,5,6

116 .....rejimi bilavasitə istifadəçi ilə PC-in birləşmə fəaliyyətinə əsaslanır və bu zaman hesablara sistemi ilə qarşılıqlı fəaliyyət istifadəçinin iş tempindən asılı olur. Cümləni tamamlayın

- real vaxt miqyası
- paket
- reqlament
- dialoq
- bir proqramlı

117 .....rejim ikitərəfli informasiya axınına əsaslanır, reqlamentlərə riayət tələbləri daha yumşaqdır və bu rejimi reqlamentli və ixtiyari rejimlər arasında duran variant hesab etmək olar. Cümləni tamamlayın

- interaktiv
- paket
- reqlament
- bir proqramlı
- dialoq

118 .....rejimi şəbəkə yaradılması ideyasının məhsuludur, istifadəçinin uzaq məsafədən hesablama sistemi ilə qarşılıqlı əlaqəsini, daha doğrusu qarşılıqlı fəaliyyətini təmin edir. Cümləni tamamlayın

- interaktiv
- teleişləmə
- reqlament
- dialoq

vaxt bölgüsü

119 Yazılışlar birmənalı identifikasiya edən bir və ya bir neçə sahələrdən ibarətdir. Bu ifadə yazılış açarlarının hansı növünə aiddir

- ikinci açar
- beşinci açar
- birinci açar
- dördüncü açar
- üçüncü açar

120 Oracle məlumat bazası VBİS-nin hansı modeli əsasında qurulmuşdur

- faset
- iyerarxiya
- relyasiya
- obyektionlü
- şəbəkə

121 Bu model sadə, ikiölçülü cədvəllərin – münasibətlərin (model obyektlərinin) məcmusundan ibarətdir, modeldə iki məntiqi asılılıqda olan cədvəl arasındakı əlaqələr cədvəl münasibətlərinin eyni atributlarının qiymətlərinin bərabərliyinə görə müəyyən edilir. Bu ifadə verilənlərin struktur modellərinin hansı növünə aiddir

- relyasiya
- faset
- şəbəkə
- obyektionlü
- iyerarxiya

122 Məlumatların ..... təşkili həmin məlumatların bilavasitə maşın daşıyıcılarında yerləşdirilməsi üsulunu müəyyən edir, müasir tətbiqi proqram vasitələrindən istifadə zamanı məlumatların təşkilinin bu səviyyəsi istifadəçinin iştirakı olmadan avtomatik üsulla həyata keçirilir. Cümləni tamamlayın

- şəbəkə
- faset
- fiziki
- məntiqi
- iyerarxik

123 Dialoq rejiminin hansı növləri mövcuddur

- ümumi və xüsusi
- sadə və mürəkkəb
- passiv və xüsusi
- passiv və fəal
- aktiv və passiv

124 ..... rejimində istifadəçilər ilkin informasiyanı hesablama sisteminə verir ki, burada da həll ediləcək məsələlərə uyğun proqram vasitələri seçilir və tapşırıqlar PC-da işlənməyə buraxılır. Cümləni tamamlayın

- reqlament
- dialoq
- bir proqramlı
- real vaxt miqyası
- paket

125 .....rejimində informasiyanın işlənməsi prosesinin gedişi zamanı istifadəçilərlə hesablama sisteminin qarşılıqlı fəaliyyəti təmin edilir, istifadəçinin iş yerinin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq qarşıya

çıxan vaxt məhdudiyəti ön plana çəkilir. Cümləni tamamlayın

- real vaxt miqyası
  - paket
  - reqlament
  - dialog
  - bir proqramlı

126 .....rejimi - hesablama sisteminin öz resurslarını istifadəçilər qrupu üzrə növbəli ayırmaq qabiliyyətini nəzərdə tutur, istifadəçilərə növbəli qaydada informasiya - hesablama xidmətlərinin göstərilməsi müvafiq proqram təminatına əsaslanır. Cümləni tamamlayın

- interaktiv
- teleişləmə
- reqlament
- dialog
- vaxt bölgüsü

127 .....rejimi vaxta görə məsələlərin həlli və nəticələrin alınması müddətlərini irəlicədən müəyyən edir. Cümləni tamamlayın

- interaktiv
- teleişləmə
- reqlament
- dialog
- vaxt bölgüsü

128 Məlumatlar bazasının əsas xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı aid deyil

- məhsuldarlıq
- məlumatların tamlığı
- məlumatların mühafizəsi və məxfiliyi
- məlumatların ayrı-ayrılıqda idarə edilməsi
- axtəriş imkanları

129 Maşındaxili sferada məlumatların təşkili hansı səviyyələrdə xarakterizə olunur

- təsnifat və kodlaşma
- məntiqi və fiziki
- lokal və global
- uçot və maliyyə
- iyerarxik və faset

130 İxtiyari bir obyekt (yazılış, fayl) bir neçə obyektlərə tabe ola bilər. Bu ifadə verilənlərin struktur modellərinin hansı növünə aiddir

- relyasiya
- iyerarxiya
- şəbəkə
- obyektyonlu
- iyerarxiya

131 MS SQL Server və MS Access, İnterBase və FoxPro, PostgreSQL və Paradox sistemləri VBİS-nin hansı modeli əsasında qurulmuşdur

- relyasiya
- obyektyonlu
- iyerarxiya
- faset

şəbəkə

132 Məlumatların ..... təşkili məşındaxili sferada həmin məlumatların təşkili və aparılmasında istifadə olunan proqram vasitələrindən asılıdır, proqram vasitələrinin köməyi ilə tətbiq edilən məlumatların quruluşunun tipi və modelin növü ilə müəyyən edilir. Cümləni tamamlayın

- məntiqi
- fiziki
- şəbəkə
- faset
- iyerarxik

133 Obyektyonlu model hansı modelləri özündə birləşdirir; 1. iyerarxiya 2. faset 3. şəbəkə 4. obyektionlu 5. fiziki 6. relyasiya

- 1,3
- 3,6
- 1,4
- 2,5
- 2,6

134 Bir qayda olaraq hər bir obyekt (yazılış, seqment) özündən yuxarı səviyyəli yalnız bir obyektə tabe olur. Bu ifadə verilənlərin struktur modellərinin hansı növünə aiddir

- relyasiya
- iyerarxiya
- faset
- şəbəkə
- obyektionlu

135 Bu modeldə proqramlaşdırma prinsiplərindən istifadə olunur, istifadəçilər aparat və proqram anlayışları (bayt, yazı və s.) ilə deyil, real aləmin strukturuna uyğun anlayışlarla, başqa sözlə, obyektionlu və onlar üçün təyin olunmuş əməliyyatlarla işləyirlər. Bu ifadə verilənlərin struktur modellərinin hansı növünə aiddir

- relyasiya
- iyerarxiya
- faset
- şəbəkə
- obyektionlu

136 1970-1990 illərdə geniş tətbiq tapmış İMS sistemini və onun əsasında keçmiş SSRİ-də yaradılmış OKA sistemi VBİS-nin hansı modelinə aiddir

- relyasiya
- iyerarxiya
- faset
- şəbəkə
- obyektionlu

137 Verilənlərin struktur modelləşdirilməsində aşağıdakı hansı tip modellərdən istifadə olunur: 1. iyerarxiya 2. faset 3. şəbəkə 4. obyektionlu 5. fiziki 6. relyasiya

- 1,4,5,6
- 1,2,4,5
- 1,2,5,6
- 1,3,5,6
- 1,3,4,6

138 Yazılış elə sahədən ibarətdir ki, onun qiyməti faylın bir neçə yazılışında təkrar oluna bilər, başqa sözlə, o yeganə olur, açarın qiyməti üzrə yazılışın bir neçə nüsxəsi alınır. Bu ifadə yazılış açarlarının hansı növünə aiddir

- ikinci açar
- birinci açar
- dördüncü açar
- üçüncü açar
- beşinci açar

139 Məlumatlar bazasının əsas xarakteristikalarına aşağıdakılar aid edilir

- variantların hamısı doğrudur
- axtarış imkanları
- məlumatların birgə idarə edilməsi
- məhsuldarlıq
- xərclərin minimumlaşdırılması

140 Məlumatlar bazasının əsas xarakteristikalarına aşağıdakılar aid edilir

- məlumatların təkrarlanmasının minimuma endirilməsi
- məlumatların daxili strukturunun saxlanması
- variantların hamısı doğrudur
- məlumatların çoxməqsədli və birgə istifadə edilməsi
- məlumatlarda uyğunsuzluğun aradan qaldırılması

141 Net Ward, Windows NT, Banyan Vines, IBMLAM, UNIX, Solaris sistemləri əməliyyat sisteminin hansı növünə aiddir

- relyasion
- birməsəlali
- biristifadəçili
- çoxməsəlali
- şəbəkə

142 UNIX, OS/2, Windows, Windows NT sistemləri əməliyyat sisteminin hansı növünə aiddir

- birməsəlali
- biristifadəçili
- şəbəkə
- relyasion
- çoxməsəlali

143 MS-DOS sistemi əməliyyat sisteminin hansı növünə aiddir

- birməsəlali
- şəbəkə
- relyasion
- çoxməsəlali
- çoxistifadəçili

144 əS-ri yerinə yetirdikləri funksiyalara görə neçə qrupa ayrılır

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

145 Proqram təminatı vasitələrinin yerinə yetirdiyi funksiyalardan asılı olaraq neçə yerə ayrılır

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

146 Texniki vasitələr kompleksinin təşkilinin və texniki bazasının qurulmasının neçə əsas üsulu mövcud olmuşdur

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

147 Texniki bazasının tərkibinə daxil olan texniki vasitələrin birinci qrupuna aiddir

irihəcmli məlumat massivlərinin və informasiya bazalarının yaradılması tələb edilməyən əməliyyatlar yerinə yetirir

- məlumatları yığmaq, qeyd etmək, onları işləmə mərkəzinə və istifadə yerlərinə ötürmək üçündür məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifflərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir məlumatların yığılması, saxlanılması, axtarışı və əks etdirilməsi vasitələri (qurğuları), sənədlərin formalaşdırılması və işlənməsi vasitələri, sürət çıxaran, digər xüsusi cihazlar və qurğular məlumatların avtomatlaşdırılmış işlənməsi ilə əlaqədar bütün əməliyyatların kompüter-hesablama şəbəkəsində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur

148 Yerinə yetirdikləri informasiya prosedurları və funksional təyinatına görə informasiyanın işlənmə texnologiyasının texniki bazasının tərkibinə daxil olan bütün vasitələr aşağıdakı növlərə ayrılır

- variantların hamısı doğrudur məlumatları yığan, qeyd edən məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr (kompüterlər) təşkilat texnikası vasitələri məlumatları ötürən vasitələr

149 Texniki bazasının tərkibinə daxil olan texniki vasitələrin ikinci qrupuna aiddir

irihəcmli məlumat massivlərinin və informasiya bazalarının yaradılması tələb edilməyən əməliyyatlar yerinə yetirir

- məlumatları yığmaq, qeyd etmək, onları işləmə mərkəzinə və istifadə yerlərinə ötürmək üçündür məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifflərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir məlumatların yığılması, saxlanılması, axtarışı və əks etdirilməsi vasitələri (qurğuları), sənədlərin formalaşdırılması və işlənməsi vasitələri, sürət çıxaran, digər xüsusi cihazlar və qurğular məlumatların avtomatlaşdırılmış işlənməsi ilə əlaqədar bütün əməliyyatların kompüter-hesablama şəbəkəsində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur

150 Texniki bazasının tərkibinə daxil olan texniki vasitələrin üçüncü qrupuna aiddir

irihəcmli məlumat massivlərinin və informasiya bazalarının yaradılması tələb edilməyən əməliyyatlar yerinə yetirir

- məlumatları yığmaq, qeyd etmək, onları işləmə mərkəzinə və istifadə yerlərinə ötürmək üçündür məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifflərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir məlumatların yığılması, saxlanılması, axtarışı və əks etdirilməsi vasitələri (qurğuları), sənədlərin formalaşdırılması və işlənməsi vasitələri, sürət çıxaran, digər xüsusi cihazlar və qurğular məlumatların avtomatlaşdırılmış işlənməsi ilə əlaqədar bütün əməliyyatların kompüter-hesablama şəbəkəsində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur

151 Baza proqram təminatının tərkibinə aşağıdakılar daxildir

- servis proqramları
- əməliyyat sistemləri
- variantların hamısı doğrudur
- texniki xidmət proqramları
- proqramlaşdırma dillərinin translyatorları

152 ..... proqram mətninin proqramlaşdırma dilindən maşın dilinə tərcümə transilyatoru edilməsini həyata keçirən proqram nəzərdə tutulur. Cümləni tamamlayın.

- assembler
- kompilyasiya
- transilyator
- interfeys
- interpretator

153 .....prosesində proqram maşın dilində olan obyekt modulları yığımına çevrilir, sonradan onlar yerinə yetirilmək üçün hazır olan və maqnit diskində fayl şəklində saxlanılan vahid maşın proqramında yığılır. Cümləni tamamlayın

- assembler
- interfeys
- interpretator
- kompilyasiya
- transilyator

154 ..... ilkin proqramın addım-addım translyasiya edilməsini və operatorların təxirə salınmadan yerinə yetirilməsini həyata keçirir, proqramlaşdırmanın giriş dilinin hər bir operatoru maşın dilinin bir və ya bir neçə omrinə translyasiya edilir və onlar da diskdə saxlanmadan dərhal yerinə yetirilir. Cümləni tamamlayın

- kompilyasiya
- interpretator
- assembler
- interfeys
- transilyator

155 TPP-nin inkişaf konsepsiyasının prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- variantların hamısı doğrudur
- stolüstü sistemlərin və bölgülü işləmə mühitinin potensialından tam istifadə edilməsi
- heç bir məhdudiyət qoyulmadan müxtəlif arxitektura qərarlarının inteqrasiyası, başqa sözlə, mütləq açıq sistemin qurulması
- sistemin təşkilinin məhsuldarlıq, çeviklik və dinamiklik baxımından keyfiyyətə yeni səviyyəsinə nail olunması
- informasiya sistemi resurslarının köməyi ilə onun quruluşunun paralel surətdə optimallaşdırılması

156 ..... istifadəçinin konkret məsələlərinin həlli və bütövlükdə informasiya sisteminin hesablaşma prosesinin təşkil edilməsini nəzərdə tutur. Cümləni tamamlayın

- Tətbiqi proqram təminatı
- Məlumat Bazasının İdarəetmə Sistemi
- Ms Outlook, Access
- Sistem proqram təminatı
- TPP - mətn cədvəl prosessoru

157 ..... informasiyanın işləmə proseslərinin idarə edilməsini və aparat vasitələri istifadəçilərin qarşılıqlı fəaliyyətini təmin edir. Cümləni tamamlayın

- Tətbiqi proqram təminatı

Məlumat Bazasının İdarəetmə Sistemi
Sistem proqram təminatı
Ms Outlook, Access

- Əməliyyat sistemləri

158 Servis proqram vasitələri funksional imkanlarına görə aşağıdakı vasitələrə ayrıla bilər

disklə əməli yaddaş qurğusu arasında məlumatlar mübadiləsini sürətləndirən vasitələr
məlumatları dağılmaqdan və yol verilməyən müraciətlərdən mühafizə edən vasitələr
istifadəçi interfeysini yaxşılaşdıran vasitələr
məlumatları bərpa edən vasitələr

- variantların hamısı doğrudur

159 ..... maşın əməllərinin mnemonik (şərti) yazılışından ibarət olmaqla maşın dilində yüksək effektiv proqramları almağa imkan verir, proqramlaşdırıcıdan yüksək ixtisas səviyyəsi, proqramın tərtibinə, sazlanmasına çoxlu vaxt sərf olunmasını tələb edir. Cümləni tamamlayın

- assembler
interpretator
kompilyasiya
transilyator
interfeys

160 .....predmet sahəsinin təhlili, layihələşdirilməsi, proqramlaşdırılması və informasiya sisteminin istismarı metodologiyasını özündə birləşdirən və bu sistemin işlənilməsi hazırlanma prosesinin avtomatlaşdırılması vasitələrinin məcmusu başa düşülür. Cümləni tamamlayın

- CASE-texnologiya
interpretator
kompilyasiya
transilyator
assembler

161 INTERNIST-I sisteminin prototipi neçənci ildə hazırlanıb

- 1974
1973
1975
1976
1978

162 WAIS - ...

Bütün cavablar doğrudur
internetin tərkibinə daxil olan diskussion qruplarıdır.
İstənilən internet istifadəçisinin iştirak edə bildiyi iri elektron elanlar lövhəsidir.
xüsusi bitlər ardıcılığı ilə təchiz olunmuş paketdir.

- verilmiş açar sözlərə görə sənədlərin axtarılması üçün nəzərdə tutulmuş xidmət növüdür

163 Axtarış maşınları neçə qrupa bölünür?

- 5
3
2
4
6

164 Elektron poçt hansı üstünlüklərə malikdir?

- Bütün cavablar doğrudur
Verilənlərin mübadiləsinin yüksək sürəti
Göndərməyə sərf olunan aşağı xərclər
Eyni zamanda məktubun bir neçə ünvana göndərilməsi
Artıq tərtib edilmiş məktubun yenidən redaktəsi

165 İT-nin neçə keyfiyyət xarakteristikası var?

- 5
- 2
- 3
- 4
- 6

166 İnformasiya sistemi - ...

- məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir idarə olunan obyekt üçün qəbul edilmiş qərarların nəticələrinə nəzarətdir
- istifadəsi hesablama texnikası və rabitə vasitələrinin köməyinə əsaslanan sənəd və informasiya texnologiyalarının təşkili – nizamlı toplusudur.
müəyyən tələbatların və ya məqsədlərin yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün ayrıca götürülmüş kompüter və ya bir neçə əlaqəli kompüter vasitəsinin, PT-nin, əlavə təchizatın və insanların birləşməsi nəzərdə tutulur.
planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir

167 Aşağıdakılardan hansı YİT-in əsas xassələrinə aiddir?

- bütün cavablar doğrudur
istifadəçinin kompüterlə ünsiyyət üsulu istənilən səviyyədə hazırlığı olan istifadəçiyə işləmək imkanı verir
istifadəçi geniş imkanlı interaktiv rejimdə istənilən məsələnin həllinin gedişini idarə edir
kağızsız texnologiyadır
əsas informasiya daşıyıcısı kompüterin yaddaşında və ya diskdə formalaşan və monitorda əks etdirilən elektron sənədlərdir

168 İT-nin realizasiya vasitələrinin qurulması aşağıdakı hansı vasitəyə əsaslanır?

- Bütün cavablar doğrudur
Qərarın qəbul edilməsi prosesində informasiyalaşdırma vasitələrinin qurulması
Informasiyadan kollektiv istifadə
Informasiyanın emalının fərdiləşdirilməsi
Informasiyalaşdırma vasitələrinin istifadəçilərlə “dostluğu”

169 Aşağıdakılardan hansı İT-nin strukturuna daxildir?

- Bütün cavablar doğrudur
əllə və ya avtomatik təşkil edilən vahid sənədləşdirmə sistemi
İqtisadi informasiyanın kodlaşdırılması və təsnifatı sistemləri
Predmet sahəsinin göstəricilər sistemi
Elektron sənəd dövriyyəsinin təşkilinin müxtəlif variantlarından istifadə etməklə informasiya selləri

170 İnformasiya təhlükəsizliyi - ...

- müxtəlif sınaqların qaydasını və metodikasını özündə saxlayır
konsensus əsasında hazırlanmış, tanınmış orqan tərəfindən təsdiq olunmuş, müəyyən sahələrdə sifarişlərin optimal dərəcəsinə nail olmağa yönəlmiş sənəddir.
bütünlüklə məhsulların və həm də onların ayrı-ayrı hissələrinin uyusqanlıqını təmin edir
- şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin informasiya sahəsində həyati əhəmiyyətli maraqlarının mühafizə olunma vəziyyətidir.
müəyyən fəaliyyət sahələri üçün özündə ümumi və ya aparıcı müddəaları saxlayan normativ sənəddir

171 Fiziki ötürücü mühit...

verilənlərin mənbəyidir

ötürmə üçün nəzərdə tutulmuş müəyyən formatlı ədədi verilənlərdir

verilənlərin ötürülməsini təmin edən xüsusi aparatura və fiziki ötürücü mühitdir.

- verilənlərin ötürülmə aparaturası və elektrik siqnalının ötürüldüyü fəza və ya rabitə xətləridir istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsidir

172 Ötürmə vasitələri...

verilənlərin mənbəyidir

- verilənlərin ötürülməsini təmin edən xüsusi aparatura və fiziki ötürücü mühitdir.

ötürmə üçün nəzərdə tutulmuş müəyyən formatlı ədədi verilənlərdir

verilənlərin ötürülmə aparaturası və elektrik siqnalının ötürüldüyü fəza və ya rabitə xətləridir.

istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsidir.

173 İşçi stansiya - ...

verilənlərin mənbəyidir

verilənlərin ötürülmə aparaturası və elektrik siqnalının ötürüldüyü fəza və ya rabitə xətləridir.

- istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir

İstifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulan kompüterdir.

istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsidir

174 Usenet telekonfransları - ...

Bütün cavablar doğrudur

istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir

- İstənilən internet istifadəçisinin iştirak edə bildiyi iri elektron elanlar lövhəsidir

İnternetin tərkibinə daxil olan diskussion qruplarıdır

xüsusi bitlər ardıcılığı ilə təchiz olunmuş paketdir

175 Aşağıdakılardan hansı informasiya bazarı sektoruna aiddir?

- Bütün cavablar doğrudur
Sosial – siyasi və hüquqi informasiya
Elmi və professional informasiya
İşgüzar informasiya
Kütləvi və istehlak informasiya

176 İnformasiya məhsulu - ...

bütün cavablar doğrudur

bütün sosial əhəmiyyətli informasiyanın elektron vasitələrinin köməyi ilə saxlanma, emal və ötürülmə üçün münasib formada ayrılması və təsviri prosesidir

elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusudur

- maddi və qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusudur mövzu, mülkiyyət forması, daxil olma, təsvir forması, daşıyıcı ilə xarakterizə olunur

177 Server nədir?

- istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulan kompüterdir.
istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən kompüterdir
istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsidir
istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir
istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin xüsusi hissəsidir

178 Birrənqli şəbəkələrin üstünlüklərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir? 1. yüksək etibarlılıq; 2. aşağı dəyər; 3. yüksək sürət; 4. idarəetmənin sadəliyi; 5. informasiyanın etibarlı mühafizə sistemi.

1,2,3

- 1,2
- 3,4,5
- 1,2,3
- 2,4,5

179 Telekonfranslar -...

Bütün cavablar doğrudur

istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir
İstənilən internet istifadəçisinin iştirak edə bildiyi iri elektron elanlar lövhəsidir

- internetin tərkibinə daxil olan diskussion qruplarıdır
xüsusi bitlər ardıcılığı ilə təchiz olunmuş paketdir

180 İnformasiya xidməti - ...

mövzu, mülkiyyət forması, daxil olma, təsvir forması, daşıyıcı ilə xarakterizə olunur

bütün sosial əhəmiyyətli informasiyanın elektron vasitələrinin köməyi ilə saxlanma, emal və ötürülmə üçün münasib formada ayrılması və təsviri prosesidir

elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusudur

maddi və qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusudur

- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsidir

181 Seçilmiş serverli şəbəkələrin çatışmazlıqları:

stansiyaların proqramtəminatının dəyişilməsi və yeniləşməsində olan çətinliklər.

şəbəkə işinin səmərəliliyinin stansiyaların sayından asılılığı

şəbəkənin idarə olunmasının müxtəlifliyi

- şəbəkənin etibarlılığının və sürətinin serverdən asılı olması
işçi stansiyaların sayına məhdudiyət qoyulmaması;

182 Seçilmiş serverli şəbəkələrin üstünlükləri:

yüksək sürət, aşağı dəyər;

- informasiyanın etibarlı mühafizə sistemi, yüksək sürət;
yüksək etibarlılıq, aşağı dəyər.
yüksək etibarlılıq, yüksək sürət;
informasiyanın etibarlı mühafizə sistemi, aşağı dəyər;

183 Birranqlı şəbəkələrin çatışmazlıqları

aşağı dəyər

şəbəkənin etibarlılığının və sürətinin serverdən asılı olması

yüksək etibarlılıq

- şəbəkənin idarə olunmasının müxtəlifliyi
bir kompüterin server kimi seçilməsinə çəkilən xərclərin yüksək olması

184 Kommunikasiya şəbəkəsi özündə hansı komponentləri saxlayır?

ötürücü, məlumat və ötürmə vasitələrini

ötürücü və qəbuledicini

qəbuledici, məlumatı və ötürmə vasitələrini

ötürücü, qəbuledici və məlumatı

- ötürücü, qəbuledici, məlumat və ötürmə vasitələrini

185 İnformasiya-hesablama sistemləri...

bütün cavablar doğrudur

müəyyən zaman ərzində şirkətin fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirən verilənlərin təhlili əsasında sistemin vəziyyətinin öyrənilməsi imkanlarını təmin edən analitik İS-dir.

arayış xarakterli informasiyanın yığılması, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

- elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması məqsədilə tətbiq olunur
- distant öyrətmə sistemləri, iş oyunlarının təmini sistemləri, trenajor və trenajor kompleksləri sistemləridir

186 Marker nədir?

istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir

kompüterlərin rabitə kanalları ilə məntiqi birləşmə sxemidir

şəbəkənin ötürmə mühitinə qoşulmuş istənilən qurğudur

- xüsusi bitlər ardıcılığı ilə təchiz olunmuş paketdir
- Bütün cavablar doğrudur

187 Şəbəkənin topologiyası - ...

Bütün cavablar doğrudur

şəbəkənin ötürmə mühitinə qoşulmuş istənilən qurğudur

istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir

Istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulan kompüterdir

- kompüterlərin rabitə kanalları ilə məntiqi birləşmə sxemidir

188 İnformasiya təminatı...

aparat təminatının texniki arxitekturasının, imkanlarının və standartlarının müəyyən edilməsidir

- idarə olunan obyektin vəziyyətini xarakterizə edən informasiyanın əks etdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- obyektin tədqiqi və informasiya texnologiyalarının təşkilinin vacibliyidir
- mövcud informasiya texnologiyalarının tədqiqi
- informasiya axınlarının və onların emalına tələblərin formalaşdırılması və müəyyən edilməsidir

189 Müəssisələrarası işin avtomatlaşması neçə hissədən ibarətdir

- 2
- 6
- 5
- 3
- 4

190 Daxili əməliyyatların avtomatlaşmasının neçə növü mövcuddur

- 5
- 3
- 2
- 4
- 6

191 Avtomatlaşmanın neçə növü mövcuddur:

- 2
- 4
- 5
- 6
- 3

192 AIY-nin neçə təminat vasitələri mövcuddur,

- 5
- 2
- 3

6
4

193 İdarənin seqmenti neçə hissədən ibarətdir,

- 4
6
5
 2
3

194 Müəssisədaxili uçot işlərinin avtomatlaşması neçə hissədən ibarətdir

- 3
6
5
4
 2

195 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində administratorun vəzifəsinə aiddir

- kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir
 sistemin verilənlər bazasına nəzarət
Cavabların hamısı doğrudur.
kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür;
oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir;

196 İdarənin seqmenti aşağıdakılardan hansılardır

- texnostrukturun üzvləri
proqramçı
direktor və administrator
administrator
 direktor və baş mütəxəssis

197 Baxış rejimində eksport hansı funksiyaları yerinə yetirir,

- sənədin digər sistemlərə konvertasiya edilməsi;
sənədin çap qurğusuna çıxarılması;
sistemin verilənlər bazasına nəzarət;
seçilmiş sənədin tam mətni ilə iş.
seçilmiş sorğuya uyğun cavablarının siyahı formasında qısa izahının təşkili;

198 Funksional interfeys hansı hissələrdən ibarətdir:

- axtarış və baxmaq
axtarış və saxlamaq
saxlamaq və silmək
axtarış və oxumaq
oxumaq və saxlamaq

199 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində kitabverənin vəzifəsinə aiddir

- sistemin verilənlər bazasına nəzarət
Cavabların hamısı doğrudur.
 kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür;
oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir;
kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir

200 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində kataloqizatorun vəzifəsinə aiddir,

sistemin verilənlər bazasına nəzarət

kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür; Cavabların hamısı doğrudur.

- oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir; kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir;

201 Elektron kitabxana sistemində AIY-lərində komplektatorun vəzifəsinə aiddir,

- kitabxana fondunun qeydiyyatı və kompleksləşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir; sistemin verilənlər bazasına nəzarət; Cavabların hamısı doğrudur

kitabxana işçisinin iş yeridir və oxucunun AIY-də formalaşdırılmış sifariş avtomatik olaraq buraya ötürülür; oxucu bazasının yaradılması və kitabxana bazasında axtarış funksiyasını yerinə yetirir

202 Bank işçisinin AIY-lərinin tətbiqinin xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

istifadəçi ilə FEHM-in qarşılıqlı fəaliyyətinin optimal mümkünlüyü; hesablama sistemlərinin etibarlılığını artırmaq

- cavabların hamısı doğrudur abonentin informasiya sistemində daxil olmaq imkanlarına malik olması bank personalının informasiya sistemində malik olması;

203 Daxili əməliyyatların avtomatlaşmasına aiddir, 1. uçot əməliyyatlarının avtomatlaşması; 2. müqavilələrin təşkilat işinin avtomatlaşması; 3. ofisdə xidmət 4. kommersiya fəaliyyətinin avtomatlaşması 5. yeni əməliyyatların avtomatlaşması; 6. müəssisələrarası işin avtomatlaşması 7. mərkəzi ofislə əlaqənin avtomatlaşdırılması.

3,5,6,7

1,3,6,7

1,2,3,5,7

1, 2,4,6,7

- 1,2,4,5,7

204 Müəssisələrarası işin avtomatlaşmasına aiddir, 1. filiallararası hesabatlar 2. müəssisələrarası hesabatlar və müxtəlif təşkilatlarla əlaqə işinin avtomatlaşması 3. uçot əməliyyatlarının avtomatlaşması 4. müqavilələrin təşkilat işinin avtomatlaşması

1,3

2,4

3,4

- 1,2

1,4

205 Müəssisədaxili uçot işlərinin avtomatlaşmasına aiddir, 1. filiallararası hesabatlar; 2. əməyin və əməkhaqqının uçotunun avtomatlaşması 3. inventarlaşmanın avtomatlaşması 4. müəssisələrarası hesabatlar və müxtəlif təşkilatlarla əlaqə işinin avtomatlaşması.

1,3

3,4

1,4

1,2

- 2,3

206 AIY-nin təminat vasitələri hansılardır 1. konseptual 2. texniki 3. proqram 4. riyazi 5. informasiya

- 2,4,5

1,2,5

2,3,5

1,3,4

1,2,4

207 Avtomatlaşdırmanın əsas istiqamətləri hansılardır, 1. daxili əməliyyatların avtomatlaşması 2. uçot əməliyyatlarının avtomatlaşması 3. yeni əməliyyatının avtomatlaşması 4. xarici əməliyyatların avtomatlaşdırılması 5. müəssisələrarası işin avtomatlaşması 6. müqavilələrin təşkilat işinin avtomatlaşması 7. müəssisədaxili uçot işlərinin avtomatlaşması

3,5,6,7

2,4,6,7

1,3,5,7

1,4,5,7

1,3,6,7

208 İstifadə müddətinə görə massivlər neçə yerə bölünür

2

6

3

4

5

209 Məzmununa görə massivlər neçə yerə bölünür,

2

5

3

4

6

210 İdarəetmə sisteminə münasibətinə görə massivlər neçə yerə bölünür

4

6

5

2

3

211 Obyektləri təsnifata bölmək üçün hansı təsnifat sistemi var

təsnifat və kodlaşma

iyerarxik və faset.

uçot və maliyyə

ümumi və xüsusi

lokal və qlobal

212 Obyektləri təsnifata bölmək üçün neçə cür təsnifat sistemi var

6

5

4

2

3

213 Təsnifat neçə səviyyədə aparılır

5

2

- 3
- 4
- 6

214 Maşınxarici informasiya təminatı prosesində informasiya hansı mərhələlərdən keçir

- uçot və maliyyə
- təsnifat və kodlaşma
- giriş və çıxış
- sabit və dəyişkən
- sadə və müəkkəb

215 Rekvizit yalnız bir qiymətə malik olduqda məzmun hissə necə adlanır

- sabit
- ümumi
- sadə
- mürəkkəb
- xüsusi

216 Maşınxarici informasiya təminatında sənədlərin hansı növləri mövcuddur,

- uçot və maliyyə
- sabit və dəyişkən
- ümumi və xüsusi
- giriş və çıxış
- sadə və müəkkəb

217 Maşınxarici informasiya təminatında sənədlərin neçə növü mövcuddur

- 2
- 5
- 6
- 4
- 3

218 Avtomatlaşdırılmış sistemlərin və kompüter texnologiyalarının informasiya təminatı neçə hissəyə ayrılır

- 5
- 3
- 4
- 6
- 2

219 Maşındaxili informasiya bazasının asılı olmayan məlumat massivlərinə aiddir, 1. Normativ-arayış 2. İlkin məlumat 3. Tətbiqi proqramın ilkin, araşdırma və çıxış məlumatları 4. Operativ uçot

- 3,4
- 2,3
- 1,4
- 2,4
- 1,3

220 Mərkəzləşdirilmiş informasiya təminatının nöqsanları hansılardır

- variantların hamısı doğrudur
- idarəetmə heyəti ilə hesablama mərkəzi arasında ilkin sənədlərin işlənməyə verilməsi və qaytarılması müddətləri, nəticələrin gerçəkliyi, dolğunluğu və s. ilə əlaqədar qarşılıqlı iradlar və narazılıqlar meydana gəlir;
- kifayət qədər çevik olmur və istifadəçilərin tələblərini tam ödəmir

obyekt işçilərinin əməyinin avtomatlaşdırma səviyyəsi aşağı olur;
işin dialoq rejimində təşkili və məlumatların mübadiləsi prosesi mürəkkəbləşir;

221 Paylanmış informasiya təminatının üstünlüklərinə aid deyil

məlumatların işlənməsini onların yarandığı və istifadə edildiyi yerə yaxınlaşdırır
informasiyanın işlənməsinin operativliyi artır;
informasiyanın işlənməsinin düzgünlüyünə vizual nəzarət və səhvlərin vaxtında düzəldilməsi təmin edilir.
istifadəçinin iş yerində yuxarı səviyyəli hesablama sistemləri ilə dialoq rejimində işləmə imkanı yaranır

- iri həcmli informasiyanın işlənməsi təmin edilir

222 Mərkəzləşdirilmiş informasiya təminatının müsbət cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- istifadəçinin iş yerində yuxarı səviyyəli hesablama sistemləri ilə dialoq rejimində işləmə imkanı yaranır;
irri həcmli informasiyanın işlənməsi təmin edilir
nisbətən ucuz başa gəlir;
avadanlıqların və heyətin işlə maksimum yüklənməsi üçün əlverişli şərait yaranır (boşdayanma hallarına yol verilmir);
avadanlıqlara yüksək səviyyədə texniki xidmət göstərmək, onları yeniləşdirmək və işinin etibarlılığını təmin etmək mümkün olur.

223 Verilənlər bazasında aşağıdakı əməliyyatlar aparıla bilər:

- variantların hamısı doğrudur
İnformasiyanın daxil edilməsi və düzəlişi
Əsas sahələrə görə düzülüş
Sorgu əsasında informasiya axtarışı;
Hesabatın çap edilməsi və ya fayla yazılması

224 Şərti-daimi massivlər aşağıdakı qruplara bölünür

- cədvəl-sorgu (əməkdaşlar haqqında sorgu verilənləri)
normativ (material və əmək ehtiyatlarından istifadə normativləri)
- variantların hamısı doğrudur
nizamlayıcı (əməkdaşların vəzifələri haqqda verilənlər)
qiymət (material qiymətləri)

225 İnformasiya bazasının əsas elementi massivlərdir. Bazaların yaradılmasına aşağıdakı tələblər qoyulur:

- bazanın rəasional quruluşu;
sahə haqqında tam fikir formalaşdırılmalı;
- variantların hamısı doğrudur;
saxlanmanın təhlükəsizliyinin təmini;
axtarışa ən az vaxtın sərf olunması;

226 Maşındaxili informasiya bazasının asılı olmayan məlumat massivlərinə aiddir

- Tətbiqi proqramın ilkin, araşdırma və çıxış məlumatları
Plan məlumatları
Cavabların hamısı doğrudur
Normativ-arayış
Operativ uçot

227 Maşındaxili informasiya bazasının məlumatlar bazasının inteqrasiya edilmiş massivlərinə aid deyil

- Cavabların hamısı doğrudur.
Normativ-arayış
Plan məlumatları
- İlkin məlumat
Operativ uçot

228 Təsnifat əlamətlərini bir-birindən asılı olmayaraq seçmək mümkün olan təsnifat sistemi hansıdır

- xüsusi
- kodlaşma
- iyerarxik
- faset
- təsnifat

229 . .....- müəyyən əlamətlərinə görə obyektlərin siniflərə paylanması sistemidir. Cümləni tamamlayın

- maliyyə
- sabit
- uçot
- kodlaşma
- təsnifat

230 Operativ-uçot informasiyasının sənədlərinə aid deyil,

- Dəyişmələr haqqında məlumatlar
- Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları
- Operativ-uçot informasiyasının sənədləri
- Mədaxil-məxaric sənədləri
- Planların yerinə yetirilməsi haqqında əməliyyatlar üzrə uçot məlumatları

231 Normativ-arayış və digər şərti-sabit informasiya sənədlərinə aid deyil,

- Təqvim-plan və digər iqtisadi normativlər
- Dəyişmələr haqqında məlumatlar
- Müqavilələr və plan sənədləri
- Təşkilati-sərəncam sənədləri
- Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları

232 İnformasiya təminatının prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- Verilənlərin təhlilinin inteqrə olunması, yəni dəfələrlə istifadə üçün birdəfəlik daxil edilmənin təmin olunması.
- İnformasiya təhlili üsulları və vasitələrinin effektivliyi;
- Verilənlərdən istifadənin sadəliyi və idarəedici orqan üçün çıxış informasiyasının formasının müxtəlifliyi
- İnformasiya təminatının sistemin digər təminat növləri ilə qarşılıqlı əlaqəsi;
- İnformasiya təminatının metodik cəhətdən bölünmə mümkünlüyü

233 İnformasiya təminatının təşkili zamanı aşağıdakı prinsipləri rəhbər tutmaq lazımdır

- bütün variantlar doğrudur
- İnformasiya təminatının metodik cəhətdən vahidliyi
- İnformasiyanın etibarlılığı və tamlığı
- Sistemliliyi və uyğunluq;
- İnformasiya təminatının strukturunun bloklara bölünməsi;

234 .....- konkret tədqiqat sahəsinin obyektlərinin vəziyyətini və onlar arasındakı münasibətləri əks etdirən müəyyən struktura malik adlı verilənlər toplusudur. Cümləni tamamlayın

- informasiya sistemi
- verilənlər bazası
- idarəetmə sistemi
- iqtisadi informasiya sistemi
- informasiya texnologiyası

235 Müstəqil fayllar formasının aşağıdakı çatışmamazlıqları hansılardır

məzmundan asılı olması, hər bir sənədin öz faylı olur
dəfələrlə təkrarlanması

- bütün variantlar doğrudur
bir faylda bir informasiyanı dəyişmək üçün bütün fayllarda bunu yerinə yetirmək lazımdır.
dəyişiklik etmək çətinliyi

236 Verilənlər bazasının elementləri aşağıdakılardan hansılardır, 3 1. element 2. verilənlər lüğəti 3. aqrekat 4. baza administratoru 5. yazılar toplusu 6. yazı

1,2,4,5

1,2,5,6

1,4,5,6

1,3,4,6

- 1,3,5,6

237 Verilənlər Bankının əsas elementləri bunlardır: 3 1. hesablama sistemi 2. aqrekat 3. verilənlər lüğəti 4. yazılar toplusu 5. təşkilati-metodik vəsait 6. baza administratoru

1,2,4,5

- 1,3,5,6

1,4,5,6

1,3,4,6

1,2,5,6

238 İstifadə müddətinə görə massivlər necə bölünür, 3 1 daimi 2. bazis 3. şərti-daimi 4. daxili 5. dəyişən

2,4,5

1,2,4

1,2,3

1,4,5

- 1,3,5

239 Məzmununa görə massivlər necə bölünür, 3 1. giriş 2. çıxış 3. bazis 4. xidməti 5. daxili

1,4

1,3

2,5

- 3,4

2,4

240 28. İdarəetmə sisteminə münasibətinə görə massivlər necə bölünür, 1. giriş 2. çıxış 3. bazis 4. xidməti 5. daxili

- 1,2,5

2,4,5

1,4,5

1,2,4

1,2,3

241 Maşındaxili informasiya bazasının məlumatlar bazasının inteqrasiya edilmiş massivlərinə aiddir, 1. Normativ-arayış 2 Plan məlumatları 3. İlkin məlumat 4. Tətbiqi proqramın ilkin, araşdırma və çıxış məlumatları 5. Operativ uçot

2,4,5

- 1,2,5

2,3,5

1,3,4

1,2,4

242 Təsnifat hansı səviyyələrdə aparılır, 1. ümumdövlət 2. faset 3. sahəvi 4. lokal 5. qlobal

- 1,2,5
- 1,2,4
- 1,3,5
- 2,4,5
- 1,3,4

243 Operativ-uçot informasiyasının sənədlərinə aiddir, 1. Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları 2. Operativ-uçot informasiyasının sənədləri 3. Müqavilələr və plan sənədləri 4. Mədaxil-məxaric sənədləri 5. Planların yerinə yetirilməsi haqqında əməliyyatlar üzrə uçot məlumatları 6. Dəyişmələr haqqında məlumatlar

- 1,2,3,6
- 2,4,5,6
- 1,2,4,6
- 1,2,5,6
- 2,3,5,6

244 Normativ-arayış və digər şərti-sabit informasiya sənədlərinə aiddir, 1. Məlumat və nomenklatura qiymət kitabçaları 2. Təqvim-plan və digər iqtisadi normativlər 3. Dəyişmələr haqqında məlumatlar 4. Müqavilələr və plan sənədləri 5. Mədaxil-məxaric sənədləri 6. Təşkilati-sərəncam sənədləri

- 2,4,5,6
- 1,3,5,6
- 1,2,3,6
- 1,2,4,6
- 1,2,5,6

245 Avtomatlaşdırılmış sistemlərin və kompüter texnologiyalarının informasiya təminatı hansı hissəyə ayrılır, 1. müstəqil fayllar formasında 2. məşindaxili informasiya təminatı 3. verilənlər bazası formasında 4. məşinxarici informasiya təminatı

- 2,3
- 1,4
- 1,2
- 1,3
- 2,4

246 Avtomatlaşdırılmış sistemlərin informasiya təminatı hansılardır, 1. müstəqil fayllar formasında 2. məşindaxili informasiya təminatı 3. verilənlər bazası formasında 4. məşinxarici informasiya təminatı

- 2,4
- 1,2
- 1,4
- 2,3
- 1,3

247 İdarəetmə funksiyalarının tədqiqi və idarəetmənin təşkilinin təhlili baxımından hər bir iqtisadi obyekt, təsərrüfat-təşkilat vahidini neçə hissəyə ayırmaq olar:

- 6
- 2
- 3
- 5
- 4

248 Sabitlik əmsalının qiyməti nə qədər olduqda, informasiya şərti-sabit hesab edilə bilər,

- 0,95

0.85-dən az

0.85

● 0.85-dən çox

0,1

249 İdarəetmə funksiyalarına görə informasiya neçə qrupa bölünür

3

● 2

6

4

5

250 Obyektin fəaliyyət məqsədini və məsələlərini əks etdirən informasiya necə adlanır

● funksional

texnoloji

sadə

lokal

mürəkkəb

251 Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin əsas təsnifat əlamətləri aşağıdakılardan hansı aid deyil

dövlət idarəetmə səviyyəsi;

informasiya prosesinin və idarəetmənin avtomatlaşdırılması dərəcəsi.

● regional idarəetmə səviyyəsi

idarəetmə prosesinin növü;

iqtisadi obyektin fəaliyyət sahəsi;

252 – bu təşkilatın işçiləri tərəfindən təhlil nəticəsində alınmış və giriş informasiyasının korrektə edilməsi üçün sistemin girişinə ötürülən informasiyadır. Cümləni tamamlayın

● əks əlaqə

plan-uçot

idarəetmə

çıxış

giriş

253 ..... – qarşıya qoyulmuş məqsədi reallaşdırmaq üçün informasiyanın saxlanması, emalı və ötürülməsi proseslərini həyata keçirən vasitələrin, metodların və personalın qarşılıqlı əlaqəli məcmusudur. Cümləni tamamlayın

idarəetmənin proqram altsistemi.

informasiya texnologiyaları

● informasiya sistemi

modellər bazası

məlumatlar bazası

254 İdarəetmə prosesinin funksiyalarına aid deyil

təşkilətmə;

● mühasibat

nəzarət.

planlaşdırma;

əsaslandırma (motivasiya);

255 İdarəetmə funksiyalarına görə informasiya necə təsnifləşdirilir, 1. plan-sərəncam 2. qərarverici 3. operativ idarəetmə 4. uçot-hesabat

- 1,3
- 2,4
- ,3
- 1,4
- 1,2

256 İdarəetmə prosesində informasiya necə təsnifləşdirilir

- lokal və qlobal
- sadə və mürəkkəb
- sistem və funksional
- sistem və texnoloji
- funksional və texnoloji

257 Qərar qəbulunun informasiya sisteminin komponentləri hansılardır 1. məlumatlar bazası 2. protokollar 3. modellər bazası 4. idarəetmənin proqram altsistemi. 5. sənədlər toplusu

- 1,4,5
- 2,4,5
- 1,2,5
- 1,3,4
- 2,3,5

258 İT-nin neçə keyfiyyət xarakteristikası var?

- 4
- 2
- 6
- 5
- 3

259 İT-nin realizasiya vasitələrinin qurulması aşağıdakı hansı vasitəyə əsaslanır?

- Bütün cavablar doğrudur
- Informasiyanın emalının fərdiləşdirilməsi
- Informasiyadan kollektiv istifadə
- Qərarın qəbul edilməsi prosesində informasiyalaşdırma vasitələrinin qurulması
- Informasiyalaşdırma vasitələrinin istifadəçilərlə "dostluğu"

260 Aşağıdakılardan hansı YİT-in əsas xassələrinə aiddir?

- bütün cavablar doğrudur
- kağızsız texnologiyadır
- istifadəçi geniş imkanlı interaktiv rejimdə istənilən məsələnin həllinin gedişini idarə edir
- istifadəçinin kompüterlə ünsiyyət üsulu istənilən səviyyədə hazırlığı olan istifadəçiyə işləmək imkanı verir
- əsas informasiya daşıyıcısı kompüterin yaddaşında və ya diskdə formalaşan və monitorda əks etdirilən elektron sənədlərdir

261 İT – nin proqram təminatına daxil deyil:

- lokal əməliyyat sistemləri
- şəbəkə əməliyyat sistemləri
- tətbiqi proqramlar
- instrumental proqram vasitələri
- telekommunikasiya vasitələri

262 İT – nin aparat vasitələrinə daxil deyil:

- instrumental proqram vasitələri, kompyuter

şəbəkə və lokal əməliyyat sistemləri, periferiya qurğuları
kompyuter, periferiya qurğuları, kommunikasiya vasitələri

- instrumental proqram vasitələri, tətbiqi proqramlar
sistem proqramları, kommunikasiya vasitələri, kompyuter

263 İdarəetmədə məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edən funksiya necə adlanır?

Təşkil

- Nəzarət
Maliyyə
Motivasiya
Planlaşdırma

264 İdarəetmədə şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edən funksiya necə adlanır?

motivasiya

nəzarət

təşkil

- planlaşdırma
maliyyə

265 İdarəetmədə personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirən funksiya necə adlanır?

- motivasiya
nəzarət
təşkil
planlaşdırma
maliyyə

266 İdarəetmədə planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnən funksiya necə adlanır?

- təşkil
nəzarət
maliyyə
motivasiya
planlaşdırma

267 İdarəetmənin səviyyələrində yerinə yetirilən funksiyaların kateqoriyaları hansılardır? 1. satış 2. planlaşdırma 3. motivasiya 4. marketinq 5. nəzarət 6. təşkil

2, 3, 5, 6

- 2, 3, 5, 6
1, 2, 4, 5
2, 3, 4, 5
1, 2, 3, 4

268 Yeni informasiya texnologiyaları termini ilk dəfə kim tərəfindən elmə daxil edilmişdir?

- Q.S.Pospelov
K.Menger
T.Veblen
A.Marşall
Y.Şumpeter

269 İnformasiya sistemi - ...

müəyyən tələbatların və ya məqsədlərin yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün ayrıca götürülmüş kompüter və ya bir neçə əlaqəli kompüter vasitəsinin, PT-nin, əlavə təchizatın və insanların birləşməsi nəzərdə tutulur məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir

idarə olunan obyekt üçün qəbul edilmiş qərarların nəticələrinə nəzarətdir

- istifadəsi hesablama texnikası və rabitə vasitələrinin köməyinə əsaslanan sənəd və informasiya texnologiyalarının təşkili – nizamlı toplusudur

270 Tərs əlaqə - ...

- idarə olunan obyekt üçün qəbul edilmiş qərarların nəticələrinə nəzarətdir. məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir özündə motivasiya və nəzarətin təşkili, planlaşdırmanın metod və üsullarının seçimini saxlayır personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir

271 Qərarın qəbulu - ...

insanlararası münasibətlərin strukturlaşmış tipini təşkil edir

məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir

- özündə motivasiya və nəzarətin təşkili, planlaşdırmanın metod və üsullarının seçimini saxlayır planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir

272 İnformasiya sistemlərinin fəaliyyəti prosesində istifadə olunan verilənlərin kompyuter emalı metodlarına aid deyil

verilənlərin saxlanması, axtarışı və emalı

- fərdi fəaliyyətin dəstəklənməsi
süni intellekt sistemləri
avtomatlaşdırılmış mühasibat
istehsal üzərində nəzarət və idarəetmə

273 Texnoloji prosesin mərhələləri hansılardır? 1. informasiyanın daxil edilməsi 2. həll olunan məsələyə uyğun olmayan verilənlərin emalı 3. informasiyanın saxlanması və yığılması 4. istifadəçinin sorğularına əsasən verilənlərin çıxarılması 5. informasiya texnologiyalarının imkanlarından kənar verilənlərin formatlaşdırılması

- 1,2, 3
- 1, 3, 4
- 2, 3, 4
- 2, 4,5
- 1, 3,5

274 Nəzarət funksiyası - ...

personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir

planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir

Bütün cavablar doğrudur

- məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir

275 Təşkilatın funksiyası - ...

məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir

- planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyəli personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir
- Bütün cavablar doğrudur

276 Planlaşdırma funksiyası-...

- şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyəli məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir
- Bütün cavablar doğrudur
- personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir

277 İdarəedici informasiya sisteminin fəaliyyəti hansı prinsipə əsaslanır?

susma

xətti və dövrü

- düz və tərs əlaqə
- qeyri-xətti
cəld işləmə

278 Strateji idarəetmə .....

firmanın yaxın gələcəkdə inkişafı üçün potensialının hazırlanmasına və dayanıqlı fəaliyyətinin təmin olunmasına yönəldilmiş idarəetmədir

planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyəli idarəetmədir

şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edən idarəetmədir

- idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir əsasını idarə olunan prosesin planlaşdırılmış vəziyyətdə səpmələr və arzuolunmaz xətlərin vaxtında aradan qaldırılması haqqında informasiyanın qeydiyyata, yığılı və təhlili təşkil edən idarəetmədir

279 Cari idarəetmə .....

şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edən idarəetmədir

- əsasını idarə olunan prosesin planlaşdırılmış vəziyyətdə səpmələr və arzuolunmaz xətlərin vaxtında aradan qaldırılması haqqında informasiyanın qeydiyyata, yığılı və təhlili təşkil edən idarəetmədir
- idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir
- firmanın yaxın gələcəkdə inkişafı üçün potensialının hazırlanmasına və dayanıqlı fəaliyyətinin təmin olunmasına yönəldilmiş idarəetmədir
- planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyəli idarəetmədir

280 əməli idarəetmə .....

planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyəli idarəetmədir

şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edən idarəetmədir əsasını idarə olunan prosesin planlaşdırılmış vəziyyətdə səpmələr və arzuolunmaz xətlərin vaxtında aradan qaldırılması haqqında informasiyanın qeydiyyata, yığılı və təhlili təşkil edən idarəetmədir

- idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir
- firmanın yaxın gələcəkdə inkişafı üçün potensialının hazırlanmasına və dayanıqlı fəaliyyətinin təmin olunmasına yönəldilmiş idarəetmədir

281 Aşağıdakılardan hansı İT-nin seçim meyarlarına aid deyil?

- proqramda verilənlərə müraciət hüququnun paylanması funksiyalarından istifadə edilməməlidir

proqram bu və ya digər faylda kimin nə vaxt dəyişiklik etdiyinə nəzarət etməlidir
 proqram istifadə və öyrənmə üçün asan olmalı və “dost interfeysə” malik olmalıdır
 proqram bu və ya digər faylda kimin nə vaxt dəyişiklik etdiyinə nəzarət etməlidir
 proqram əməli qərarın qəbul edilməsi üçün istifadəçiyə kifayət həcmdə informasiya almaq imkanı verməlidir

282 Aşağıdakılardan hansı informasiya-idarəetmə fəaliyyətinin avtomatlaşdırılmasının müasir texniki vasitələrinə aiddir?

- xüsusi məsələlərin həlli
- zəruri informasiyaya daxilolma və saxlanma
- fərdi fəaliyyətin dəstəklənməsi
- kommunikasiya vasitələri
- rabitə, yığım

283 Aşağıdakılardan hansı idarəetmə nəzarətinin növlərinə aid deyil?

- arxiv sənədlərinin daxil edilməsinin avtomatlaşdırılması
- işlərin dəqiq və vaxtında yerinə yetirilmə müddətinin və keyfiyyətinin dəqiq müəyyən edilməsi
- modellərdə hesabi və məntiqi səhvlərin aşkarına və ciddi sapmaların təshihinə yönəldilmiş əməliyyatlar
- standartların müəyyən edilməsi
- nail olunmuş nəticələrin ölçülməsi və onların gözlənilən proqnoz qiymətlərlə müqayisəsi

284 İdarəetmə prosesi .....

- personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir
- informasiya sistemlərinin layihələndirilməsində istifadə olunan proqram, texniki, linqvistik, hüquqi və təşkilati vasitələrdir
- istifadəsi hesablama texnikası və rabitə vasitələrinin köməyinə əsaslanan sənəd və informasiya texnologiyalarının təşkili – nizamlı toplusudur
- qoyulmuş məqsədə çatmaq üçün istiqamətlənmiş qarşılıqlı əlaqəli əməliyyatlar toplusudur
- şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir

285 İnformasiyanın alındığı andan onun emalının nəticəsi alınana qədər yerinə yetirilən qarşılıqlı əlaqəli əməliyyatların nizamlanmış ardıcılığı necə adlanır?

- tətbiqi proqram
- əməliyyat sistemi
- informasiya sistemi
- informasiya texnologiyaları
- texnoloji proses

286 Motivasiya funksiyası .....

- şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir
- personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir
- planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir
- məqsədə çatma prosesində yayımların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir
- idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərini və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetməni özündə əks etdirir

287 Yeni informasiya texnologiyalarının (YİT) əsas xassələrinə aid deyil:

- təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyiylə istehsal – təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
- istifadəçi geniş imkanlı interaktiv rejimdə istənilən məsələnin həllinin gedişini idarə edir
- istifadəçinin kompyuterlə ünsiyyət üsulu istənilən səviyyədə hazırlığı olan istifadəçiyə işləmək imkanı verir
- bütün istifadəçilərin istənilən texniki, proqram və informasiya resurslarına əməli müraciətini təmin edən kompyuter şəbəkələrindən istifadə etmək imkanı yaranır

əsas informasiya daşıyıcısı kompyuterlərin yaddaşında və ya diskdə formalaşan və monitorda əks etdirilən elektron sənədlərdir

288 Mürəkkəb sistemlər elə sistemlərə deyilir ki, ...

hər hansı bir elementin və ya əlaqənin dəyişilməsi sistemin bir çox elementlərinin dəyişilməsinə səbəb olmur onlar qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən az sayda elementlərdən ibarət olmaqla, şaxələnməyən quruluşa malikdir onların vəziyyətini bu və ya başqa səbəblərə görə tam şərh etmək mümkün olmur onlar konkret funksiyaları yerinə yetirir

- qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən çoxsaylı elementlərdən ibarət olub, şaxələnməyən quruluşa malik olsun

289 Çox mürəkkəb sistemlər elə sistemlərə deyilir ki, ...

hər hansı bir elementin və ya əlaqənin dəyişilməsi sistemin bir çox elementlərinin dəyişilməsinə səbəb olmur onlar qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən az sayda elementlərdən ibarət olmaqla, şaxələnməyən quruluşa malikdir onlar konkret funksiyaları yerinə yetirir

- onların vəziyyətini bu və ya başqa səbəblərə görə tam şərh etmək mümkün olmur qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən çoxsaylı elementlərdən ibarət olub, şaxələnməyən quruluşa malik olsun

290 Sadə sistemlər elə sistemlərə deyilir ki, ...

qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən çoxsaylı elementlərdən ibarət olub, şaxələnməyən quruluşa malik olsun onlar konkret funksiyaları yerinə yetirir

- onlar qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərən az sayda elementlərdən ibarət olmaqla, şaxələnməyən quruluşa malikdir onların vəziyyətini bu və ya başqa səbəblərə görə tam şərh etmək mümkün olmur hər hansı bir elementin və ya əlaqənin dəyişilməsi sistemin bir çox elementlərinin dəyişilməsinə səbəb olsun

291 Müəyyən dövr ərzində nəzərdə tutulmuş hissədə sistemin elementləri ya bir vəziyyətdə qalarsa, ya da cüzi miqdarda dəyişərsə, belə sistemlər necə adlanır?

- determinik
  - statik
  - dinamik
  - formal
  - mürəkkəb

292 Fəaliyyət sahələrinə görə sistemlərin növləri hansılardır?

- çox sadə, sadə, mürəkkəb
  - determinik və ehtimali
  - sadə, mürəkkəb
  - çox sadə, ehtimali
  - müəyyən, mürəkkəb

293 Altsistem nədir?

- qarşılıqlı əlaqə olmayan komponentlər yığımı
  - eyni funksiyaları yerinə yetirən proqram toplusu
  - sistemin hər hansı əlamətə nəzərən ayrılmış hissəsi
  - tətbiqi xarakterli məsələlərin həll üsulu
  - sistemin ayrılıqda sərbəst olmayan elementi

294 Sistem dedikdə nə başa düşülür?

- müxtəlif məqsədə xidmət edən və üzvi surətdə əlaqədə olmayan elementlərin toplusu
  - bir-biri ilə üzvi surətdə əlaqədə olmayan müxtəlif təbiətli elementlərin məcmusu
  - ayrı-ayrılıqda sərbəst olan eyni cinsli elementlərin məcmusu
  - qarşılıqlı əlaqə olmayan komponentlər yığımı
  - bir-biri ilə üzvi surətdə əlaqədə olan müxtəlif cinsli və təbiətli elementlərin məcmusu

295 İnformasiya resurslarını xarakterizə etmir:

- daşıyıcı (kağız, elektron)
- mövzu
- mülkiyyət forması
- daxil olma (açıq, gizli, məhdud)
- proqram təsviri

296 İnformasiya resurslarının növləri hansıdır?

- özəl və dövlət
- açıq və gizli
- kağız və elektron
- açıq və məhdud
- daxili və xarici

297 İqtisadi informasiya nədir?

- elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusu
- maddi mühitin obyekt və hadisələrin vəziyyətləri haqqında onların özündə saxladığı qeyri-müəyyənliyi azaldan məlumat
- maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
- müəyyən zaman anında əmək, maddi və maliyyə resurslarının tərkibi haqqında məlumat
- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi

298 İnformasiya xidməti nədir?

- maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
- maddi mühitin obyekt və hadisələrin vəziyyətləri haqqında onların özündə saxladığı qeyri-müəyyənliyi azaldan məlumat
- iqtisadiyyatda təsərrüfat prosesində istifadə olunan məhsul
- elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusu
- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi

299 İnformasiya məhsulu nədir?

- iqtisadiyyatda təsərrüfat prosesində istifadə olunan məhsul
- maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi
- elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusu
- maddi mühitin obyekt və hadisələrin vəziyyətləri haqqında onların özündə saxladığı qeyri-müəyyənliyi azaldan məlumat

300 İnformasiya nədir?

- iqtisadiyyatda təsərrüfat prosesində istifadə olunan məhsul
- elmi, istehsal, idarəetmə və digər məsələlərin həlli üçün maddi daşıyıcıda istənilən formada qeydə alınmış informasiya toplusu
- maddi mühitin obyekt və hadisələrin vəziyyətləri haqqında onların özündə saxladığı qeyri-müəyyənliyi azaldan məlumat
- maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi

301 Sistem fəaliyyət göstərdikdə onun elementləri arasında yaranan əlaqə zamandan asılı olmazsa, onda sistemin elementləri arasındakı əlaqə .....əlaqə adlanır.

- dinamik
- hibrid

- statik
diskret
mürəkkəb

302 Müxtəlif vəziyyətlərdə sistemlərin özlərini necə aparacağı haqqında əvvəlcədən fikir söyləmək çətindir, bu cür sistemlərə ..... sistemlər deyilir.

- determinik
- ehtimali
mürəkkəb
sadə
çox mürəkkəb

303 Sistemin komponentlərinə aid deyil:

- sistemə tətbiq edilən xarici təsirlər
sistemin elementləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə
sistemin hər bir elementinin funksiyası
hər bir elementin və bütünlükdə sistemin girişi və çıxışı
sistemin və onun ayrı-ayrı elementlərinin məqsəd və məhdudiyyətləri

304 ..... istənilən sahədən olan məsələlərin həllində informasiyanın yığılması, saxlanması, emalı, axtarışı və göndərilməsi proseslərini təmin edir.

- informasiya texnologiyaları
informasiya sektoru
informasiya xidməti
- informasiya sistemi
informasiya resursu

305 Dövlət idarəetmə sistemindəki səviyyəsinə görə iqtisadi informasiya sistemlərinin hansı növləri vardır?

- lokal, regional, qlobal
sənaye-istehsal, qeyri-sənaye
- federal, regional, bələdiyyə
lokal, bələdiyyə, regional
informasiya – axtarış, sənaye-istehsal, regional

306 İqtisadi obyektlərin fəaliyyət sahələrindən asılı olaraq iqtisadi informasiya sistemlərinin hansı növləri vardır?

- lokal, regional, qlobal
lokal, bələdiyyə, regional
qeyri-sənaye, xalq təsərrüfatı
federal, regional, bələdiyyə
- sənaye-istehsal, qeyri-sənaye

307 İstənilən təyinatlı informasiya sistemlərinin işini təmin edən proses deyil:

- daxili və xarici mənbələrdən informasiyanın daxil edilməsi
- alınmış informasiyanın keyfiyyətinin təhlili
əksinə əlaqə – bu təşkilatın giriş informasiyasının korreksiyası üçün emal edilmiş informasiya giriş informasiyasının emalı və onun əlverişli formada təsviri
informasiyanın xaric edilməsi və ya digər sistemə ötürülməsi

308 İnformasiya - arayış sistemləri ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- təhsil prosesinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi
təhsil prosesinin idarə olunması

elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması
mütəxəssislərin hazırlığının avtomatlaşdırılması

- arayış xarakterli informasiyanın yığılımı, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi

309 Project Management informasiya sisteminin təyinatı nədir?

sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
məhsulun həyat tsiklinin və təchizatın kəsilməz informasiya dəstəyi

- beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə olunması
müəssisənin resurslarının və qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
verilənlərin əməli təhlili

310 CALS (Continuous Acquisition and Lifecycle Support) informasiya sisteminin təyinatı nədir?

müəssisənin resurslarının və qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
məhsulun həyat tsiklinin və təchizatın kəsilməz informasiya dəstəyi
proqram təminatı vasitəsilə idarəetmə texnologiyası
proses və onun iştirakçıları arasında qarşılıqlı təsirin uyğun proqram əlavələri və
verilənlərin əməli təhlili
sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması

311 Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması
təhsil prosesinin idarə olunması
mütəxəssislərin hazırlığının avtomatlaşdırılması
arayış xarakterli informasiyanın yığılımı, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi
təhsil prosesinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi

312 əgər sistemin elementləri arasındakı əlaqə zamandan asılı olaraq dəyişərsə, onda belə əlaqə ..... əlaqə adlanır.

statik
mürəkkəb
müəyyən edilmiş
determinik

- dinamik

313 SCM nədir?

sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
verilənlərin əməli təhlili
istehsal üçün zəruri olan maddi, güc və maddi resursların planlaşdırılması

- tədarükün zəncirvari idarə olunması
müəssisənin resurslarının və qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması

314 Hansı illərdə informasiya sistemlərindən idarəetmədə və qərar qəbuletmədə geniş istifadə olunmağa başlandı?

80-ci illərin axırlarında
60-cı illərin axırlarında
70-ci illərin əvvəllərində

- 70-ci illərin sonu 80-ci illərin əvvəllərində
50-ci illərdə

315 İnformasiya sistemlərinin (İS) əsas xassələrinə aid deyil: 1. İS dinamik inkişaf edəndir 2. İS təsvir formasına görə spesifikdir, ilkin və törəmə sənədlər şəklində əks etdirilir 3. İS təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyiylə istehsal – təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir 4. İS-in yaradılması zamanı sistemli yanaşmadan istifadə zəruridir

- 3,4
- 2,3
- 1,2
- 1,2,3
- 1,4

316 İnformasiya sisteminin əsas komponenti olan informasiya texnologiyalarına aid olanı seçin. 1. verilənlər 2. maliyyə 3. keyfiyyət 4. telekommunikasiyalar 5. proqram təminatı

- 2,3,4,5
- 1,3,5
- 1,4,5
- 1, 2,3,4
- 1,2,4

317 Məsələlərin tipinə görə görə informasiya sistemləri (İS) neçə qrupa bölünür?

[yeni cavab]

biristifadəçisi olan İS, qrup İS, korporativ İS

qrup İS, korporativ İS

informasiya-axtarış İS, informasiya-həlləyici İS

əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış İS, avtomat İS

-)strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış, qismən strukturlaşdırılmış

318 İnformasiya sisteminin fəaliyyət sxemində institusional mühit nə deməkdir?

- girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiya şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsi və emalı cəmiyyətdə fiziki və hüquqi şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun və qaydalar məəcəlləsi şirkətin fəaliyyətinə təsir göstərən və göstərə biləcək bilavasitə əlaqədə olan obyekt və amillər çoxluğu informasiya sistemindən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri

319 İnformasiya sisteminin fəaliyyət sxemində xarici mühit nə deməkdir?

- şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsi və emalı cəmiyyətdə fiziki və hüquqi şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun və qaydalar məəcəlləsi
- şirkətin fəaliyyətinə təsir göstərən və göstərə biləcək bilavasitə əlaqədə olan obyekt və amillər çoxluğu informasiya sistemindən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiya

320 İnformasiya sistemlərinin (İS) inkişaf mərhələlərindən biri - 70-ci ilin sonu 80-ci illərin əvvəlləri üçün xarakterik olan hansıdır?

- İS – dən idarəetmədə və qərar qəbuletmədə geniş istifadə olunmağa başlandı. İS vaxtında lazım olan informasiyanı verməklə təşkilatın öz fəaliyyətinin təşkilində müvəffəqiyyətini təmin edir, yeni məhsul və xidmətlər yaradır İS-nin funksiyaları artdı, onlardan informasiyanın alınması üçün təşkilatlar kompyuterlə təmin olundular İS hesabatların aparılması, əmək haqqının hesablanması üçün nəzərdə tutulurdu İS yeni bazarlarda özünə layiqli partnyorlar tapır, məhsulun aşağı qiymətlə istehsalını təşkil edir

321 MRPII (Manufacture Resource Planning) informasiya sistemi hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- tədarükü zəncirvari idarə edir beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə edir
- istehsal üçün zəruri olan maddi və güc resurslarını planlaşdırır istehlakçıların sifarişlərinin uçotu, hazırlanması, göndərilməsi və alınması üçün zəruri olan müəssisə resurslarını maliyyə cəhətdən planlaşdırır sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətləri idarə edir

322 CRM (Customer Relationship Management) informasiya sistemi hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətləri idarə edir
tədarükü zəncirvari idarə edir
beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə edir
istehsal üçün zəruri olan maddi və güc resurslarını planlaşdırır
istehlakçıların sifarişlərinin uçotu, hazırlanması, göndərilməsi və alınması üçün zəruri olan müəssisə resurslarını maliyyə cəhətdən planlaşdırır

323 OLAP (Online Analytical Processing) nədir?

- beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə olunması
tədarükün zəncirvari idarə olunması
sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
- verilənlərin əməli təhlili
istehsal üçün zəruri olan maddi, güc və maddi resursların planlaşdırılması

324 Müəssisənin resurslarını və qarşılıqlı münasibətləri idarə edən informasiya sistemi hansıdır?

- Workflow
ERP (Enterprise Resource Planning)
SCM (Supply Chain Management)
CRM (Customer Relationship Management)
ERP II (Enterprise Resource & Relationship Processing)

325 İnformasiyanın işlənməsi xarakterinə görə informasiya sistemləri neçə qrupa bölünür?

- informasiya-idarəedici, informasiya-məsləhətçi
əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış, avtomat
strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış
- informasiya-axtarış, informasiya-həlləedici
biristifadəçili, korporativ

326 Avtomatlaşdırma səviyyəsindən asılı olaraq informasiya sistemləri neçə qrupa bölünür?

- tibbi diaqnostika, bibliografik
Bir istifadəçisi olan, qrup, korporativ
- əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış İS, avtomat İS
texniki diaqnostika, bibliografik, korporativ
strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış, qismən strukturlaşdırılmış

327 İnformasiya sistemləri miqyasa görə necə təsnifləndirilir?

- əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış İS, avtomat İS
- bir istifadəçisi olan, qrup, korporativ
tibbi diaqnostika, bibliografik
strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış, qismən strukturlaşdırılmış
texniki diaqnostika, bibliografik, korporativ

328 İnformasiya texnologiyalarının komponenti deyil:

- verilənlər
- istehsal
aparatura
telekommunikasiyalar
proqram təminatı

329 Sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətləri idarə edən informasiya sistemi hansıdır?

- CALS (Continuous Acquisition and Lifecycle Support)

OLAP (Online Analytical Processing)

- CRM (Customer Relationship Management)
- ERPII (Enterprise Resource & Relationship Processing)
- Workflow

330 İnformasiya sisteminin komponentlərini sadalayın:

funksional altsistemlər və əlavələr, informasiya texnologiyaları, proqram təminatı

- informasiya texnologiyaları, funksional altsistemlər və əlavələr, informasiya sistemləri ilə idarəetmə istehsal, personal, keyfiyyət
- informasiya texnologiyaları, istehsal, proqram təminatı
- proqram təminatı, funksional altsistemlər və əlavələr, satış və marketing

331 İqtisadi informasiyanın neçə təsvir vasitəsi mövcuddur?

6

2

[yeni cavab]

- 3
- 4
- 5

332 İqtisadi informasiya ifadəsi hansı illərdə elmə daxil edilmişdir?

1980 - ci

1950 – ci

1957 - ci

- 1960 - cı
- 1970 - ci

333 Materialın emalı və təhlili nəticəsində alınan informasiya necə adlanır?

giriş

xarici

- törəmə
- ilkin
- aralıq

334 İnformasiyanın texniki ötürmə vasitəsi deyil:

kompüter şəbəkələri

- skaner
- dövri nəşr
- televizor, radio
- rabitə vasitələri

335 İqtisadi informasiyanın emal prosesinin nəticələrinin təsvir olunma forması deyil:

qrafiklər

diaqram

mətni sənədlər

cədvəl

- ixtiyari verilənlər bazası

336 Texnologiya termininin mənasını ifadə etmir:

- şərh
- incəsənət
- ustalıq

məharət
bacarıq

337 Doğruluq və dəqiqlik, müasirlik və aktualıq, adekvatlıq və dayanıqlılıq, məzmunluluq, kafilik və dəyərlilik – iqtisadi informasiyanın .....

- daşıyıcılarıdır
- təsvir vasitələridir
- keyfiyyət xarakteristikalarıdır
- xassələridir
- əsas xüsusiyyətləridir

338 İdarəetmənin informasiya texnologiyasında müntəzəm hesabatlar .....

- [yeni cavab]
- paket texnologiyası və sətir texnologiyası şəklində reallaşdırılır
- qərarlaşdırılmış qrafik əsasında təşkil edilir
- fövqəladə xarakterli verilənləri özündə saxlayır
- hesabatlarda verilənlər xüsusi qruplarda birləşdirilir, çeşidlənir, aralıq və son nəticələr üçün ayrılmış sahələrə yazılır
- idarə edənlərin tələblərinə görə və ya şirkətdə planlaşdırılmış hadisənin baş verdiyi zaman yaradılır

339 İdarəetmənin informasiya texnologiyasında xüsusi hesabatlar .....

- idarə edənlərin tələblərinə görə və ya şirkətdə planlaşdırılmış hadisənin baş verdiyi zaman yaradılır
- fövqəladə xarakterli verilənləri özündə saxlayır
- hesabatlarda verilənlər xüsusi qruplarda birləşdirilir, çeşidlənir, aralıq və son nəticələr üçün ayrılmış sahələrə yazılır
- qərarlaşdırılmış qrafik əsasında təşkil edilir
- paket texnologiyası və sətir texnologiyası şəklində reallaşdırılır

340 İqtisadi informasiyanın tamlığı .....

- informasiyanın seçimindən və formalaşmasından asılı olmayaraq obyektin verilmiş xassələrinin təsvirinin düzgünlüyüdür
- zamana görə idarəetmə üçün informasiyanın dəyərliliyinin saxlanmasının təminatıdır
- ondan verilmiş anda istifadə etməyin mümkünlüyünü təmin edir
- informasiyanın düzgün idarəetmə qərarının qəbul edilməsi üçün kifayət qədər iqtisadi göstəricilərin minimal yığımını özündə saxlamasıdır
- informasiyanın əks etdirdiyi qiymətlə qəbul edilən idarəetmə qərarının düzgünlüyünü təmin edən göstəricinin həqiqi qiymətinin yaxınlıq dərəcəsidir

341 İnformasiyanın adekvatlığı .....

- informasiyanın düzgün idarəetmə qərarının qəbul edilməsi üçün kifayət qədər iqtisadi göstəricilərin minimal yığımını özündə saxlamasıdır
- informasiyanın əks etdirdiyi qiymətlə qəbul edilən idarəetmə qərarının düzgünlüyünü təmin edən göstəricinin həqiqi qiymətinin yaxınlıq dərəcəsidir
- zəruri dəqiqlik saxlanılmaqla ilkin verilənlərin dəyişilməsinə uyğun olaraq nəticə informasiyanın dəyişilmə xassəsidir
- informasiyanın seçimindən və formalaşmasından asılı olmayaraq obyektin verilmiş xassələrinin təsvirinin düzgünlüyüdür
- real mövcud obyektləri dəqiq əks etdirmək xassəsidir

342 Hansı iqtisadi informasiyanın (İİ) xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- İİ həcmlidir
- İİ girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiyadır
- İİ təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyi ilə istehsal – təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
- İİ dövridir
- İİ emal üsullarına görə spesifikdir

343 İqtisadi informasiyanın emal dərəcəsinə görə təsnifat növüdür:

- giriş, çıxış, xarici
- ilkin, aralıq, nəticə
- statik, dinamik
- xarici, daxili, çıxış
- kompüter şəbəkələri, teleqraf, dövrü nəşr

344 İqtisadi informasiyanın sabillik dərəcəsinə görə təsnifat növüdür:

- giriş, çıxış
- marketinq, maliyyə
- statik, dinamik
- xarici, daxili
- kompüter şəbəkələri, teleqraf

345 İqtisadi informasiyanın texniki ötürmə vasitələrinə görə təsnifatına aid deyil:

- teleqraf
- istehsal
- dövrü nəşr
- televizor
- kompüter şəbəkələri

346 İqtisadi informasiyanın texniki ötürmə vasitələrinə görə təsnifatına aiddir:

- teleqraf
- elmi tədqiqat
- dövrü nəşr
- marketinq
- sosial siyasət

347 İqtisadi informasiyanın başvermə yerinə görə təsnifatına aiddir:

- teleqraf
- elmi tədqiqat
- marketinq
- giriş
- sosial siyasət

348 İqtisadi informasiyanın başvermə yerinə görə təsnifatına aid deyil:

- daxili
- çıkış
- marketinq
- giriş
- xarici

349 İqtisadi informasiyanın formalaşma sahəsinə görə təsnifatına aid deyil:

- statik
- istehsal
- marketinq
- maliyyə
- elmi tədqiqat

350 Cəmiyyətdə gedən istehsal proseslərini xarakterizə edən informasiya informasiyanın hansı növünə aid edilir?

- ümumi
- iqtisadi
- audial
- vizual
- bioloji

351 İnformasiya texnologiyalarının komponenti deyil:

- verilənlərin və ya ilkin informasiyanın yığılması
- nəticə informasiyanın alınması
- qərar qəbul etmə üçün informasiyanın istifadəçiyə ötürülməsi
- xammalların hazırlanması
- verilənlərin emalı

352 Maddi istehsal texnologiyalarının komponenti deyil:

- Materialların hazırlanması
- Verilənlərin və ya ilkin informasiyanın yığılması
- Xammalların hazırlanması
- Maddi məhsul istehsalı
- İstehsal olunmuş məhsulların satışı

353 İnformasiya texnologiyasının məqsədi nədən ibarətdir?

- sistemin tələblərini ödəyən məmulatın buraxılışından
- insanın tələblərini ödəyən məmulatın istehsalından
- məhsulun xassələrinin dəyişdirilməsindən
- informasiyanın insan tərəfindən təhlilindən
- qərar qəbul etmə üçün informasiya istehsalından

354 Obyekt, proses və ya hadisənin vəziyyəti haqqında keyfiyyətə yeni informasiyanın alınması üçün ilkin informasiyanın yığılması, emalı və ötürülməsi vasitə və metodları toplusundan istifadə edən proses necə adlanır?

- informasiya sistemi
- informasiya texnologiyası
- informasiya inqilabı
- informasiyanın emalı
- cəmiyyətin informasiyalaşdırılması

355 SILK – interfeysə aid deyil:

- az-az istifadə olunur
- bu interfeys daxilində insanla kompyuter arasında “danışıq” gedir
- insan nitqini təhlil edir, özündə açar ifadələri saxlayan əmrləri yerinə yetirir
- istifadəçiyə İT-ni ərazi üzrə paylanmış informasiya və hesablama resurslarına müraciət vasitələri şəklində təqdim edir
- bu texnologiya daha çox insanın ünsiyyət formasına yaxındır

356 WIMP – interfeysə aiddir:

- istifadəçi kompyutərə əmrlər verir, kompyuter bu əmrləri yerinə yetirir və nəticəni istifadəçiyə təqdim edir
- özündə açar ifadələri saxlayan əmrləri yerinə yetirir
- qrafik obrazlar vasitəsilə istifadəçilərlə dialoq yaradır
- istifadəçiyə İT-ni ərazi üzrə paylanmış informasiya və hesablama resurslarına müraciət vasitələri şəklində təqdim edir
- insan nitqini təhlil edir

357 Daxili - giriş informasiya dedikdə hansı növ informasiya başa düşülür?

giriş və çıxış informasiyadan ibarət xarici və daxili informasiya vəzifələrin bölüşdürülməsində və tabeçilikdə olanların daxili və xarici davranış qaydalarının təsdiqində rəhbərlikdən alınan informasiya

- nəzarət üçün, daxili siyasətin tətbiqi və standartların qəbul edilməsi üçün təşkilat rəhbərliyinin istifadə etdiyi informasiya
- rəqiblərə, ölkənin idarəedicilik orqanlarına, nazirliklərə və həm də kütləvi informasiya vasitələrinə verilən informasiya
- xaricdən daxil olan və cəmiyyətdə gedən prosesləri əks etdirən informasiya

358 Hansı variantda iqtisadi informasiyanın təsvir vasitələri verilmişdir?

işçi kitablar, işçi vərəqlər
 əlamətlər, mətnlər, işçi vərəqlər
 sənədlər, göstəricilər, diaqramlar
 göstəricilər, rekvizitlər, cədvəllər

- sənədlər, göstəricilər, rekvizitlər

359 Vəzifələrin bölüşdürülməsində və tabeçilikdə olanların daxili və xarici davranış qaydalarının təsdiqində rəhbərlikdən alınan informasiya necə adlanır?

xarici informasiya
 daxili-giriş informasiya
 xarici-çıxış informasiya
 xarici-giriş informasiya

- daxili-çıxış informasiya

360 Xarici-çıxış informasiya dedikdə hansı növ informasiya başa düşülür?

vəzifələrin bölüşdürülməsində və tabeçilikdə olanların daxili və xarici davranış qaydalarının təsdiqində rəhbərlikdən alınan informasiya

- rəqiblərə, ölkənin idarəedicilik orqanlarına və kütləvi informasiya vasitələrinə verilən informasiya
- xaricdən daxil olan və cəmiyyətdə gedən prosesləri əks etdirən informasiya
- nəzarətin və daxili siyasətin tətbiqi üçün istifadə olunan informasiya
- standartların qəbul edilməsi üçün təşkilat rəhbərliyinin istifadə etdiyi informasiya

361 İqtisadi informasiyanın dövriliyi nəyi göstərir?

Təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyi ilə istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
 Emal prosesində hesabi və məntiqi əməliyyatlar yerinə yetirilir
 İqtisadi proseslərin optimal idarə edilməsi onlar haqqında kifayət qədər informasiya olmadan mümkün deyil.
 Emalın nəticələri mətni sənədlər, cədvəl, diaqram və qrafiklər şəklində təsvir olunur.

- Əksər istehsal və təsərrüfat prosesləri üçün bu prosesləri əks etdirən informasiyanı tərkib hissələrinin təkrarlanması xarakterikdir.

362 İqtisadi informasiyanın həcmliyi nəyi göstərir?

Təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyi ilə istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
 Emalın nəticələri mətni sənədlər, cədvəl, diaqram və qrafiklər şəklində təsvir olunur.

- İqtisadi proseslərin optimal idarə edilməsi onlar haqqında kifayət qədər informasiya olmadan mümkün deyil.
 Emal prosesində hesabi və məntiqi əməliyyatlar yerinə yetirilir
 Əksər istehsal və təsərrüfat prosesləri üçün bu prosesləri əks etdirən informasiyanı tərkib hissələrinin təkrarlanması xarakterikdir.

363 İdarə edən obyekt, idarə olunan obyekt və onlar arasındakı birbaşa və tərsinə əlaqə kanallarından ibarət toplu necə adlanır?

əməliyyat sistemi
 rabitə sistemi
 informasiya texnologiyası

- idarəetmə sistemi

hesablama sistemi

364 İdarəetmə prosesinin mərhələsi deyil:

- lazım olduqda bütün sistemin strukturunun və ya hətta məqsədinin dəyişilməsi
 idarəetmə obyektinin idarəetmə sisteminə sistemin vəziyyəti haqqında informasiya ötürməsi
 idarəetmə sisteminin alınan informasiyanı təhlil etməsi
- idarəetmə sisteminin xarici mühitin sapmalarına reaksiya verməməsi
  - idarəetmə obyektinə idarəedici təsirlərin emalı

365 İdarəedici obyekt ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- xarici mühitin vəziyyəti haqqında informasiyanın verilməsi
- yığılmış informasiya əsasında informasiya təsirlərinin emalı və onların idarəetmə obyektlərinə ötürülməsi
  - daxili mühitin vəziyyəti haqqında informasiyanın verilməsi
  - alınmış informasiya əsasında idarəedici əməliyyatların həyata keçirilməsi
  - idarəedici obyektədən informasiya təsirlərinin qəbulu

366 İnformasiya texnologiyasının əsas komponentləri hansıdır? 1.texniki vasitələr kompleksi - hesablama, telekommunikasiya və təşkilati texnika 2.proqram vasitələri sistemi - ümumi (sistem) və funksional (tətbiqi) PT 3.maliyyə və satış 4.təşkilati – metodik təminat sistemləri 5.istehsal funksional sistemləri

- 2, 3, 4
- 1, 2, 4
  - 1, 2, 3
  - 1, 4, 5
  - 2, 4, 5

367 İnformasiyalaşdırma dedikdə nə başa düşülür?

- kompyuterlərin yeni modellərinin yaranması
 informasiya texnologiyalarının tətbiqi
- informasiya cəmiyyətinin təşkili və təkmilləşməsi
  - informasiya məhsulunun alınması
  - informasiya sistemlərinin qloballaşması

368 Cirrus – Maestro plastik kartların hansı növünə aiddir?

- cavablar arasında düzgün variant mövcud deyil
 kredit
 qızıl və platin
 debet
- elektron

369 Biometrik göstəricilərə aiddir:

- Yuxarıda sadalananların hamısı
- Barmaq çapı
- Səsin tanınması
- Yazı xəttinin tanınması
- Gözün tanınması

370 Bank vasitəsilə ödəmələr hansılardır? 1. Çek ödəmə 2. Mobile Banking 3. Plastik kartlar vasitəsilə ödəmələr 4. Nağd pulla bankinq 5. Elektron ödəmə sistemləri

- 1, 2, 5
- 1, 3, 5
  - 2, 3, 5
  - 2, 4, 5

1, 4, 5

371 Elektron ödəmə üsulları hansılardır? 1.ödəmə sistemində olan virtual terminal vasitəsilə 2. elektron çeklər və veksellər vasitəsilə 3. mobile Banking vasitəsilə 4. smart kart vasitəsilə

1,2

1,3

2,3

2,4

● 1,4

372 Biometrik göstəricilərin neçə növü vardır?

6

2

● 5

4

3

373 Distent bank xidməti texnologiyalarına aid deyil:

mobil banking

İnternet banking

bankomatlardan istifadə etməklə xidmət

● nağd pulla banking

PC-banking

374 Elektron cib kisəsi hansı informasiyanı özündə saxlayır?

- yuxarıda sadalananların hamısını
- kredit kartı haqqında informasiyanı
- elektron pullar haqqında informasiyanı
- istifadəçinin kimliyini təyin edən məlumatları
- istifadəçinin adını

375 Elektron ödəmə sistemlərinə aiddir:

Kredit kartları

Elektron çeklər və veksellər

● Bütün cavablar doğrudur

Mikroprosessorlu kredit kartları

Elektron pullar və cib kisələri

376 Öz sahibinə bütün dünyada eksklüziv üstünlüklər təmin edən ən prestij kart hansıdır?

Platinum

Gold karta

Mastercard

● Titanium

Visa Classic

377 Müəssisədə istifadə edilən sistem və vasitələrdən asılı olaraq informasiya təhlükəsizliyi siyasətinin tərkibinə aşağıdakı bölmə daxil ola bilər:

- antivirus təhlükəsizliyi siyasəti;
- variantların hamısı doğrudur
- informasiya risklərinin idarə edilməsi siyasəti;
- parollardan istifadə siyasəti;
- giriş hüquqlarının verilməsi siyasəti;

378 Qanunvericilik səviyyəsində hüquqi aktlar və standartlar hansıdır,

.«Narıncı kitab»

- variantların hamısı
- ISO 17799
- ISO 15408 («Ümumi meyarlar»)
- X.800 tövsiyələri

379 Rəqəmsal imza neçə alqoritm ilə realizə edilir:

- 2
- 4
- 5
- 6
- 3

380 Simmetrik şifrləmə alqoritmlərinə aid deyil

- RSA
- CAST, Blowfish
- RC4,
- RC2
- Skipcack

381 Simmetrik şifrləmə alqoritmlərinə aiddir

- variantların hamısı
- FEAL
- IDEA
- 3-DES
- DES

382 Ekran neçə mexanizmdən ibarətdir

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

383 İmmunizatorların neçə növü var:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

384 Təsir məqsədlərinə görə təhlükələrin neçə əsas növü ayırd edilir:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

385 İnformasiya selləri müraciət nöqtəyi-nəzərindən neçə qrupa bölünür:

- 6

- 2
- 3
- 4
- 5

386 İnformasiya sahəsində şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin həyati əhəmiyyətli maraqlarına hədələri neçə kateqoriyaya ayırmaq olar:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

387 ..... – informasiya təhlükəsizliyinin təmin olunmasına istiqamətlənmiş tədbirlər kompleksidir. Cümləni tamamlayın

- informasiya sistemləri
- informasiya təhlükəsizliyi
- informasiya kodlaşdırılması
- informasiyanın müdafiəsi
- informasiya texnologiyaları

388 ..... dedikdə informasiyanın və dəstəklənən infrastrukturun təbii və ya süni xarakterli təsadüfi və ya qabaqcadan düşünülmüş təsirlərdən qorunması başa düşülür. Cümləni tamamlayın

- informasiya kodlaşdırılması
- informasiya sistemləri
- informasiya texnologiyaları
- informasiyanın müdafiəsi
- informasiya təhlükəsizliyi

389 ..... dedikdə şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin balanslaşdırılmış maraqları ilə informasiya sferasında təyin olunan milli maraqların qorunma vəziyyəti nəzərdə tutulur. Cümləni tamamlayın.

- informasiya kodlaşdırılması
- informasiyanın müdafiəsi
- informasiya təhlükəsizliyi
- informasiya sistemləri
- informasiya texnologiyaları

390 Asimmetrik kriptografiyada neçə açırdan istifadə olunur

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

391 İnformasiya sahəsində hədələrin üçüncü kateqoriyasına aid edilir:

- kənar şəxslərin qanunauyğun olmayan icazəsiz təsirlərinin hədələri.
- şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin informasiya hüququ azadlıqlarına hədələr;
- yalnız məxfi və ya gizli şərtlər daxilində yayılması mümkün olan məhdud daxilolma.
- informasiya mühitində sərbəst yayılan açıq daxilolma;
- yalan məlumatın, yararsız və yanlış informasiyanın təsir hədələri;

392 İnformasiya sahəsində hədələrin ikinci kateqoriyasına aid edilir:

informasiya mühitində sərbəst yayılan açıq daxilolma;

- yalan məlumatın, yararsız və yanlış informasiyanın təsir hədələri; şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin informasiya hüququ azadlıqlarına hədələr kənar şəxslərin qanunauyğun olmayan icazəsiz təsir-lərinin hədələri. yalnız məxfi və ya gizli şərtlər daxilində yayılması mümkün olan məhdud daxilolma.

393 İnformasiya sahəsində hədələrin birinci kateqoriyasına aid edilir:

yalan məlumatın, yararsız və yanlış informasiyanın təsir hədələri;

- şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin informasiya hüququ azadlıqlarına hədələr informasiya mühitində sərbəst yayılan açıq daxilolma; yalnız məxfi və ya gizli şərtlər daxilində yayılması mümkün olan məhdud daxilolma. kənar şəxslərin qanunauyğun olmayan icazəsiz təsir-lərinin hədələri.

394 İnformasiyanın icazə verilməmiş daxililmədən müdafiəsidir. Bu ifadə informasiya təhlükəsizliyinin tərkib hissələrinin hansına aiddir

Tamlıq

Möhkəmlilik

- Məxfilik
- Mümkünlük
- Sistemlilik

395 İnformasiyanın aktuallığı və uyuşqanlıığı, dağıdılmadan və icazəsiz dəyişikliklərdən müdafiəsidir. Bu ifadə informasiya təhlükəsizliyinin tərkib hissələrinin hansına aiddir,

Məxfilik

- Tamlıq
- Sistemlilik
- Mümkünlük
- Möhkəmlilik

396 Qəbul oluna bilən vaxta tələb olunan informasiyanın alınmasının mümkünlüyüdür. Bu ifadə informasiya təhlükəsizliyinin tərkib hissələrinin hansına aiddir

Məxfilik

Tamlıq

Sistemlilik

- Mümkünlük
- Möhkəmlilik

397 Aşağıdakı tədbirlər parol mühafizəsinin etibarını artırmağa xeyli imkan verir:

- variantların hamısı
- parollar faylına icazənin məhdudlaşdırılması;
- parolun fəaliyyət müddətinin idarə olunması, onların vaxtaşırı dəyişdirilməsi;
- texniki məhdudiyyətlər
- sistemə uğursuz daxilolma cəhdlərinin məhdudlaşdırılması;

398 Müəssisədə istifadə edilən sistem və vasitələrdən asılı olaraq informasiya təhlükəsizliyi siyasətinin tərkibinə aşağıdakı bölmələrdən hansı aid deyil

- texniki məhdudiyyətlər
- informasiyanın kriptografik mühafizəsi siyasəti;
- fiziki təhlükəsizlik siyasəti;
- məsafədən giriş siyasəti;
- şəxsi heyətin təhlükəsizliyi siyasəti;

399 Müəssisədə istifadə edilən sistem və vasitələrdən asılı olaraq informasiya təhlükəsizliyi siyasətinin tərkibinə aşağıdakı bölmələrdən hansı aid deyil

- texniki məhdudiyyətlər
giriş hüquqlarının verilməsi siyasəti;
parollardan istifadə siyasəti;
informasiya risklərinin idarə edilməsi siyasəti;
antivirus təhlükəsizliyi siyasəti;

400 Azərbaycan Respublikasında Prezident rəhbərliyini hansı dövlət qurumu həyata keçirir

- Prezident aparatı
Milli Təhlükəsizlik nazirliyi
Rəhbərlik və informasiya texnologiyaları nazirliyi
- Xüsusi Dövlət Mühafizə xidməti
Daxili İşlər nazirliyi

401 Rəqəmsal imza alqoritmlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ISO 17799
ECDSA
QOST R 34.10-2001
Şnor
ElGamal

402 Rəqəmsal imza alqoritmlərinə misal olaraq göstərmək olar

- Variantların hamısı
ECDSA
DSA
RSA
ElGamal

403 ..... vasitəsi ilə ikinci tərəf əmin olur ki, subyektdən doğrudan da özünü qələmə verdiyi şəxsdir. Bu proses aşağıdakılardan hansına aiddir

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur
İdentifikasiya
Kriptografiya.
- Autentifikasiya
Məxfilik

404 Qanunvericilik səviyyəsinin funksiyalarına aid deyil

- inzibati tədbirlər
resursları tədqiqatların ən mühüm istiqamətlərində cəmləşdirmək;
İnformasiya təhlükəsizliyi probleminin vacibliyini hər zaman qeyd etmək;
İnformasiya təhlükəsizliyinin pozucularına qarşı neqativ münasibət yaratmaq və onu dəstəkləmək;
təhsil fəaliyyətini koordinasiya etmək.

405 İnformasiya təhlükəsizliyinin təmin olunması problemi kompleks tərkib hissələrinə aid deyil

- təhsil fəaliyyəti
təşkilati tədbirlər
inzibati tədbirlər
qanunvericilik tədbirləri
proqram-texniki tədbirlər

406 Obyektə münasibətinə görə təhlükələr neçə yerə bölünür

- daxili, xarici
maddi, mənəvi
təbii fəlakətlər, qəsdli hərəkətlər
çox ehtimalı, ehtimalı, az ehtimalı
aktiv, passiv

407 Təsir xarakterinə görə təhlükələr neçə yerə bölünür

- daxili, xarici
maddi, mənəvi
təbii fəlakətlər, qəsdli hərəkətlər
çox ehtimalı, ehtimalı, az ehtimalı
- aktiv, passiv

408 Vurulmuş ziyanın xarakterinə görə təhlükələr neçə yerə bölünür

- daxili, xarici
- maddi, mənəvi
təbii fəlakətlər, qəsdli hərəkətlər
çox ehtimalı, ehtimalı, az ehtimalı
aktiv, passiv

409 Meydana çıxma səbəblərinə görə təhlükələr neçə yerə bölünür

- daxili, xarici
maddi, mənəvi
- təbii fəlakətlər, qəsdli hərəkətlər
çox ehtimalı, ehtimalı, az ehtimalı
aktiv, passiv

410 Baş vermə ehtimalına görə təhlükələr neçə yerə bölünür

- daxili, xarici
maddi, mənəvi
təbii fəlakətlər, qəsdli hərəkətlər
- çox ehtimalı, ehtimalı, az ehtimalı
aktiv, passiv

411 Təhlükələr hansı əlamətinə görə təsnif olunur

- variantların hamısı doğrudur
Vurulmuş ziyanın xarakterinə görə
Meydana çıxma səbəblərinə görə
Baş vermə ehtimalına görə
Obyektə münasibətinə görə

412 Məlumatların çevrilməsinin müəyyən üsuludur. Bu proses aşağıdakılardan hansına aiddir

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur
- İdentifikasiya
- Kriptoqrafiya.
- Autentikasiya
- Məxfilik

413 Bundan əlavə dövlət orqanlarının fəvqəladə hallarda etibarlı radiorabitə əlaqəsini təmin etmək üçün Xüsusi Rabitə tərəfindən hansı standart yaradılmışdır

- X.800 tövsiyələri
«Nəfincı kitab»

- TETRA
ISO 17799
ISO 15408 («Ümumi meyarlar»)

414 Dövlət orqanlarının İnternet resurslarının yerləşdirilməsi, həmçinin bu qurumların internet şəbəkəsinə çıxışı Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi departamenti tərəfindən yaradılmış hansı şəbəkəsi vasitəsi ilə təmin olunur,,

ARPANET
LOKAL
DELTATELEKOM
SEMANTİK

- AZSTATENET

415 İnformasiya təhlükəsizliyi siyasətinə daxil olan sənədləri müəyyən iyerarxiya şəklində təsvir etmək olar:
4-cü səviyyə - ....

xüsusi informasiya təhlükəsizliyi siyasətləri (məsələn, antivirus siyasəti, parol siyasəti, İnternetdən istifadə siyasəti və s.);

rəhbərliyin münasibəti bəyan edilir və informasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsinə yanaşma müəyyən edilir, informasiya təhlükəsizliyi anlayışı, onun əsas məqsədləri və təsir dairəsi müəyyən edilir, qiymətləndirmənin strukturu və risklərin idarə edilməsi daxil olmaqla nəzarətin məqsədləri və mexanizmləri müəyyən etmək üçün əsas müddəalar ehtiva olunur.

resursları tədqiqatların ən mühüm istiqamətlərində cəmləşdirmək, təhsil fəaliyyətini koordinasiya etmək.

- vəzifə təlimatları (bu sənədlərdə qısaca göstərmək olar ki, "...xxx... administratorunun vəzifələrinin yerinə yetirilməsi №...-li rəqlamentin əsasında həyata keçirilir.")
prosedurlar (reqlamentlər) – istismar üzrə təlimatlar;

416 İnformasiya təhlükəsizliyi siyasətinə daxil olan sənədləri müəyyən iyerarxiya şəklində təsvir etmək olar:
3-cü səviyyə - ....

rəhbərliyin münasibəti bəyan edilir və informasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsinə yanaşma müəyyən edilir, informasiya təhlükəsizliyi anlayışı, onun əsas məqsədləri və təsir dairəsi müəyyən edilir, qiymətləndirmənin strukturu və risklərin idarə edilməsi daxil olmaqla nəzarətin məqsədləri və mexanizmləri müəyyən etmək üçün əsas müddəalar ehtiva olunur.

vəzifə təlimatları (bu sənədlərdə qısaca göstərmək olar ki, "...xxx... administratorunun vəzifələrinin yerinə yetirilməsi №...-li rəqlamentin əsasında həyata keçirilir.")

resursları tədqiqatların ən mühüm istiqamətlərində cəmləşdirmək, təhsil fəaliyyətini koordinasiya etmək.

- prosedurlar (reqlamentlər) – istismar üzrə təlimatlar;
xüsusi informasiya təhlükəsizliyi siyasətləri (məsələn, antivirus siyasəti, parol siyasəti, İnternetdən istifadə siyasəti və s.);

417 İnformasiya təhlükəsizliyi siyasətinə daxil olan sənədləri müəyyən iyerarxiya şəklində təsvir etmək olar:
2-ci səviyyə - ....

rəhbərliyin münasibəti bəyan edilir və informasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsinə yanaşma müəyyən edilir, informasiya təhlükəsizliyi anlayışı, onun əsas məqsədləri və təsir dairəsi müəyyən edilir, qiymətləndirmənin strukturu və risklərin idarə edilməsi daxil olmaqla nəzarətin məqsədləri və mexanizmləri müəyyən etmək üçün əsas müddəalar ehtiva olunur.

resursları tədqiqatların ən mühüm istiqamətlərində cəmləşdirmək, təhsil fəaliyyətini koordinasiya etmək.

vəzifə təlimatları (bu sənədlərdə qısaca göstərmək olar ki, "...xxx... administratorunun vəzifələrinin yerinə yetirilməsi №...-li rəqlamentin əsasında həyata keçirilir.")

prosedurlar (reqlamentlər) – istismar üzrə təlimatlar;

- xüsusi informasiya təhlükəsizliyi siyasətləri (məsələn, antivirus siyasəti, parol siyasəti, İnternetdən istifadə siyasəti və s.);

418 İnformasiya təhlükəsizliyi siyasətinə daxil olan sənədləri müəyyən iyerarxiya şəklində təsvir etmək olar:
1-ci səviyyə - ....

- rəhbərliyin münasibəti bəyan edilir və informasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsinə yanaşma müəyyən edilir, informasiya təhlükəsizliyi anlayışı, onun əsas məqsədləri və təsir dairəsi müəyyən edilir, qiymətləndirmənin strukturu və risklərin idarə edilməsi daxil olmaqla nəzarətin məqsədləri və mexanizmləri müəyyən etmək üçün əsas müddəalar ehtiva olunur.
vəzifə təlimatları (bu sənədlərdə qısaca göstərmək olar ki, "...xxx... administratorunun vəzifələrinin yerinə yetirilməsi №...-li rəqlamentin əsasında həyata keçirilir."
resursları tədqiqatların ən mühüm istiqamətlərində cəmləşdirmək, təhsil fəaliyyətini koordinasiya etmək.
prosedurlar (reqlamentlər) – istismar üzrə təlimatlar;
xüsusi informasiya təhlükəsizliyi siyasətləri (məsələn, antivirus siyasəti, parol siyasəti, İnternetdən istifadə siyasəti və s.);

419 Asimmetrik şifrləmə alqoritmlərinə misal olaraq aşağıdakı alqoritmlərini göstərmək olar A. RSA 2. Skipcack 3. ElGamal 4. CAST, Blowfish 5.Şnorr

2,4,5

1,2,4

1,2,3

1,4,5

- 1,3,5

420 İnformasiya təhlükəsizliyinin tərkib hissələri aşağıdakılardan hamsıdır, 1. Mümkünlük 2.Sistemlilik 3. Tamlıq 4.Möhkəmlik 5. Məxfilik

2,4,5

1,2,4

- 1,3,5

1,3

1,5

421 Pozulmaların aşağıdakı növlərinə çox tez-tez təsadüf edilir: 1.proqram məhsullarının kompakt disklərə yazılması yolu ilə onların saxta nüsxələrinin hazırlanması və yayılması; 2. informasiya mühitində sərbəst yayılan açıq daxilolma; 3.qeyri-leqal nüsxələrin sərt disklərə yazılması və bu cür proqram təminatı ilə kompyuterlərin satışı; 4. yalnız məxfi və ya gizli şərtlər daxilində yayılması mümkün olan məhdud daxilolma. 5.yayıma üçün beynəlxalq rabitə kanalları istisna olmaqla telekom-munikasiya vasitələrindən istifadə.

- 1,3,5

1,2,4

1,4,5

1,2,3

2,4,5

422 Elektron Pul sisteminin inkişafına təsir edən amillər hansılardır?

emitentlər tərəfindən elektron pul sahiblərindən yığılan komisyona miqdarı
ənənəvi ödəmə alətləri ilə müqayisədə elektron pullar vasitəsilə ödəmələrin üstünlüyü

- yuxarıda sadalananların hamısı
elektron pulların ödənişdə istifadəsini qəbul edən infrastrukturun inkişaf səviyyəsi
elektron qurğularla ünsiyyətin sadəliyi

423 Autentifikasiya

Sistemin resursundan istifadəyə nəzarət

Sistemdə baş verən proseslərin qeydiyyatı və analizi

İnformasiyaya kənar müdaxilələrin qarşısının alınması

verilənlərin müxtəlif təsirlər nəticəsində öz informasiya məzmunlarını saxlamasıdır

- Autentifikasiya şəbəkədə İnformasiyanın mühafizəsini təşkil etmək üçün ən əhəmiyyətli komponentlərdən biridir

424 CHIPS - bir sıra kommersiya banklarına mənsub olan

elektron pul formasıdır
 ödəniş xidmətlərini həyata keçirən sistemdir
 nağdsız hesablaşmalar sistemidir
 pul köçürmələri sistemidir

- özəl electron pul köçürmələri sistemidir.

425 BankONet banking proqram təminatının funksiyalarını bölmək olar

fiziki şəxslərə göstərilən banking xidməti, hüquqi şəxslərə göstərilən banking xidməti, və korporativ banking
 fiziki şəxslərə göstərilən banking xidməti, hüquqi şəxslərə göstərilən banking xidməti, xüsusi organlara göstərilən
 banking xidməti və korporativ banking
 fiziki şəxslərə göstərilən banking xidməti, hüquqi şəxslərə göstərilən banking xidməti, xüsusi organlara göstərilən
 banking xidməti, investisiy və korporativ banking
 hüquqi şəxslərə göstərilən banking xidməti, xüsusi organlara göstərilən banking xidməti, və korporativ banking

- fiziki şəxslərə göstərilən banking xidməti, və korporativ banking

426 BankOline xidmətinin fərqli cəhəti

- məhsul və xidmətləri, filial və ATM şəbəkələri, investisiya imkanları, ssuda və faiz haqda məlumatı e-mail və ya ismaric vasitəsilə təmin edir
- məhsul və xidmətləri, filial və ATM şəbəkələri, investisiya imkanları, ssuda və faiz haqda məlumatı, dvidentləri e-mail və ya ismaric vasitəsilə təmin edir
- məhsul və xidmətləri, investisiya imkanları, ssuda və faiz haqda məlumatı, dvidentləri, səhm bazarındakı prosesləri e-mail və ya ismaric vasitəsilə təmin edir
- filial və ATM şəbəkələri, investisiya imkanları, ssuda və faiz haqda məlumatı, dvidentləri, səhm bazarındakı prosesləri e-mail və ya ismaric vasitəsilə təmin edir
- məhsul və xidmətləri, filial və ATM şəbəkələri, investisiya imkanları, ssuda və faiz haqda məlumatı, dvidentləri, səhm bazarındakı prosesləri e-mail və ya ismaric vasitəsilə təmin edir

427 Geniş yayılmış banking proqram təminatlarına misal göstərmək olar

BankONet, Macrobank4, PowerCard, Cash@Will, FinnOne Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash və s misal göstərmək olar
 BankONet, Macrobank4, FinnOne Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash və s misal göstərmək olar
 PowerCard, Cash@Will, FinnOne Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash və s misal göstərmək olar
 BankONet, Macrobank4, PowerCard, Cash@Will, FinnOne Instant, Cyberplat, PayCash və s misal göstərmək olar

- BankONet, Macrobank4, PowerCard, Cash@Will, FinnOne və s misal göstərmək olar

428 Plastik kartlarla ödəmələrə alternativ olan ödəmə sistemi

- Instant, Cyberplat,
- Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash
- düzgün cavab yoxdur
- Web Money, PayCash, CyberTrust
- Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash, CyberTrust

429 ən geniş yayılmış sertifikatlaşdırma mərkəzləri

- VISA, VeriSign, CyberTrust, SSL, STR, SET
- VISA, VeriSign, CyberTrust
- VISA, CyberTrust, Platin
- VISA, CyberTrust, Platin
- VISA, VeriSign, CyberTrust, SSL, STR

430 Cash@Will funksional moduldan ibarətdir yerli və xarici valyuta alətlərinin yığımını, müştərilər haqda məlumatların toplanmasını ödəniş xidmətlərini əhatə edir elastik idarəetmədir müştərilər haqda məlumatların toplanmasını Dvidentlərin idarə olunması

- 2,3,4,5
- 1,2,3
- 2,3,4

1,2,5

1,3,4,5

431 Seçilmiş serverli şəbəkələrin çatışmazlıqlarından biridir:

stansiyaların proqram təminatının dəyişilməsi və yeniləşməsində olan çətinliklər

- şəbəkənin etibarlılığının və sürətinin serverdən asılı olması
şəbəkənin idarə olunmasının müxtəlifliyi
şəbəkə işinin səmərəliliyinin stansiyaların sayından asılılığı
işçi stansiyaların sayına məhdudiyət qoyulmaması

432 Məlumat nədir?

istənilən formatlı verilənlər toplusu

verilənlərin ötürülməsini təmin edən xüsusi aparatura və fiziki ötürücü mühit

- ötürmə üçün nəzərdə tutulmuş müəyyən formatlı ədədi verilənlər
verilənlərin mənbəyi
istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsi

433 Elektron cib kisəsi hansı informasiyanı özündə saxlayır?

- Yuxarıda sadalananların hamısını
Kredit kartı haqqında informasiyanı
Elektron pullar haqqında informasiyanı
İstifadəçinin kimliyini təyin edən məlumatları
İstifadəçinin adını

434 İnteraktiv bazarları başqa cür necə adlandırırlar?

- Elektron hab
Auksion
İnformasiya brokeri
Bazar cəmləşdiricisi
Virtual mağaza

435 İnteraktiv birja nədir?

Çoxsaylı mənbələrdən məzmunu və ya qoşmaları toplayır və başqa şirkətlərə yenidən satır

Ümumi maraqları olan insanların ünsiyyət və informasiya mübadiləsi üçün virtual görüş yerini təmin edir

- Elə bir alqı-satqı sistemidir ki, çoxsaylı alıcılar həmin sistem çərçivəsində bir çox tədarükçülərdən mal ala bilərlər
Çoxlu miqdarda mal almaq istəyən və ona görə də topdansatış endirimlərində marağı olan insanları qruplar şəklində birləşdirir
Proqram təminatını, multimedia və digər kompüter məhsullarını İnternet vasitəsi ilə satır və çatdırır

436 Aqreqator nədir?

Elə bir alqı-satqı sistemidir ki, çoxsaylı alıcılar həmin sistem çərçivəsində bir çox tədarükçülərdən mal ala bilərlər

Çoxsaylı mənbələrdən məzmunu və ya qoşmaları toplayır və başqa şirkətlərə yenidən satır

Proqram təminatını, multimedia və digər kompüter məhsullarını İnternet vasitəsi ilə satır və çatdırır

- Çoxlu miqdarda mal almaq istəyən və ona görə də topdansatış endirimlərində marağı olan insanları qruplar şəklində birləşdirir
Ümumi maraqları olan insanların ünsiyyət və informasiya mübadiləsi üçün virtual görüş yerini təmin edir

437 Rəqəmsal məhsulun çatdırılması nə deməkdir?

Elə bir alqı-satqı sistemidir ki, çoxsaylı alıcılar həmin sistem çərçivəsində bir çox tədarükçülərdən mal ala bilərlər
Çoxlu miqdarda mal almaq istəyən və ona görə də topdansatış endirimlərində marağı olan insanları qruplar şəklində birləşdirir

Ümumi maraqları olan insanların ünsiyyət və informasiya mübadiləsi üçün virtual görüş yerini təmin edir

Çoxsaylı mənbələrdən məzmunu və ya qoşmaları toplayır və başqa şirkətlərə yenidən satır

- Proqram təminatını, multimedia və digər kompüter məhsullarını İnternet vasitəsi ilə satır və çatdırır

438 Virtual birlik nədir?

Çoxsaylı mənbələrdən məzmunu və ya qoşmaları toplayır və başqa şirkətlərə yenidən satır

- Ümumi maraqları olan insanların ünsiyyət və informasiya mübadiləsi üçün virtual görüş yerini təmin edir
Elə bir alqı-satqı sistemidir ki, çoxsaylı alıcılar həmin sistem çərçivəsində bir çox tədarükçülərdən mal ala bilərlər
Çoxlu miqdarda mal almaq istəyən və ona görə də topdansasatış endirimlərində marağı olan insanları qruplar şəklində birləşdirir
Proqram təminatını, multimedia və digər kompüter məhsullarını İnternet vasitəsi ilə satır və çatdırır

439 Sindikator nədir?

Elə bir alqı-satqı sistemidir ki, çoxsaylı alıcılar həmin sistem çərçivəsində bir çox tədarükçülərdən mal ala bilərlər
Ümumi maraqları olan insanların ünsiyyət və informasiya mübadiləsi üçün virtual görüş yerini təmin edir

- Çoxsaylı mənbələrdən məzmunu və ya qoşmaları toplayır və başqa şirkətlərə yenidən satır
Proqram təminatını, multimedia və digər kompüter məhsullarını İnternet vasitəsi ilə satır və çatdırır
Çoxlu miqdarda mal almaq istəyən və ona görə də topdansasatış endirimlərində marağı olan insanları qruplar şəklində birləşdirir

440 Aşağıda sadalananlardan elektron kommersionun biznes-modelini göstərin:

- Yuxarıda sadalananların hamısı
Bazar cəmləşdiricisi
İnformasiya brokeri
Auksion
Kontent tədarükçüsü

441 Elektron ödəniş sistemlərinə aiddir:

- Bütün cavablar doğrudur
Kredit kartları
Elektron pullar və cib kisələri
Mikroprosessorlu kredit kartları
Elektron çeklər və veksellər

442 Öz sahibinə bütün dünyada eksklüziv üstünlüklər təmin edən ən prestij kart hansıdır?

- Visa Classic
Platinum
Gold karta
Mastercard
Titanium

443 Distent bank xidməti texnologiyalarına aid deyil:

- Mobil bankinq
İnternet bankinq
Bankomatlardan istifadə etməklə xidmət
Nağd pulla bankinq
PC-banking

444 İnternet-mağaza nədir

Vitrini İnternet vasitəsilə malları tanıtmağa xidmət edən mağazadır

İnformasiya texnologiyalarının satışı üçün mağazadır

- “Vitrin”i İnternetdə yerləşən və İnternet vasitəsilə malın sifarişinə imkan verən mağazadır
malları reklam etmək üçün İnternetdə yerləşdirilən mağazadır
elektron pulların satışı üçün mağazadır

445 Elektron pullar sisteminin inkişafına təsir göstərən vacib amili göstərin:

elektron pul ödənişlərini qəbul edən infrastrukturun inkişaf səviyyəsi

- Yuxarıda sadalananların hamısı
ənənəvi ödəniş alətləri ilə müqayisədə elektron pullar vasitəsilə ödənişin üstünlüyü
elektron pul sahibindən alınan komissiyanın miqdarı
elektron qurğulardan istifadənin sadəliyi

446 Elektron kommersiyanın biznes modelini göstərin:

- Bütün cavablar doğrudur
Əks auksion
İnteraktiv birja
Əməliyyat brokeri
Virtual mağaza

447 İnternet-marketingin çatışmamazlıqları

əmtəələr (mallar) haqqında informasiyanın alınması
əmtəə (mal) haqqında on-line informasiya
satış üzrə personalın azaldılması
kiçik və iri kompaniyaların dünya bazarına çıxışı

- şəbəkə birləşmələri

448 Aşağıda göstərilənlərdən hansı e-mail reklama aid deyil?

elektron elanlar lövhəsi

- kontekst reklam
abunəçilərə göndərmələr
Spam
xəbər göndərmələrində reklamın yerləşdirilməsi

449 İnternet-mağaza aşağıdakı məqsədlər üçün yaradılmışdır?

- “vitrin”i İnternetdə yerləşən və İnternet vasitəsilə əmtəə (mal) sifariş etməyə imkan verən mağazadır
informasiya texnologiyalarının satışı üçün mağaza
elektron pulların satışı üçün mağazadır
əmtəəni (malı) reklam etmək üçün İnternetdə yerləşən mağazadır
“vitrin”i İnternet vasitəsilə əmtəələri (malları) tanımağa xidmət edən mağaza

450 Elektron ticarətdə bu məsələlərdən hansıları təhlükəsizlik vasitələri ilə həll edilir?

verilənlərin məxfiliyi

sövdələşmə şərtlərindən imtina etməmək
verilənlərin tamlığı

- qarşılıqlı identifikasiya və autentifikasiya
məhdudiyatsız müraciət

451 Elektron ticarət dedikdə nəzərdə tutulur?

- kompüter şəbəkələrindən istifadə etməklə alqı, satış, servis xidməti həyata keçirmək, marketing tədbirləri keçirmək imkanı
şəbəkə bazarlığını həyata keçirmək imkanı
İnternetin köməyi ilə marketing tədbirlərini həyata keçirmək imkanı
GAN-da servis xidmətlərini təqdim etmək
yuxarıda sadalananların hamısı

452 Maliyyə portalı

İstifadəçilərə tele-konfranslar təklif edir

broker və di-ler fəaliyyətini həyata keçirir

- düzgün cavab yoxdur
istifadəçiyə məhsul və xidmətlərlə tanışlıq imkanı təşkil edən auksiondur
İstifadəçilərə auksionlar təklif edir

453 Elektron auksion

Bu anonim ticarət meydanları istifadəçilərə spot-bazarda mal alqı-satqısı aparmağa imkan verir elektron-kommersiya bazarı iştirakçıları-nın xidmət sahibləri kateqoriyasına aiddir istifadəçiyə məhsul və xidmətlərlə tanışlıq imkanı təşkil edən auksiondur informasiya portalları və elektron ticarət meydanlarıdır

- auksionlar təşkil etmək üçün elektron meydanlardır

454 Aqreqator

elektron-kommersiya bazarı iştirakçıları-nın xidmət sahibləri kateqoriyasına aiddirlər məhsulun alınib-satılması haq-da təkliflər verir auksionlar təşkil etmək üçün elektron meydanlardır

- universal mağazaya oxşar Web-saytıdır
Web-səhəhifələri kataloqlar formasında təqdim edir

455 Portallar bölünür

üfqi və ya meqaportal
şaquli, üfqi və ya meqaportal
harizontal, şaquli, üfqi və ya meqaportal

- informasiya portalları və elektron ticarət meydanları
şaquli, üfqi və ya informasiya portalına

456 Məhdud istifadəçilər dairəsinə xidmət edən portallar bölünür

düzgün cavab yoxdur

- şaquli, üfqi və ya meqaportal
şaquli, üfqi və ya informasiya portalına
şaquli, üfqi
üfqi və ya meqaportal

457 Kommersiya əlaqələndiriciləri

düzgün cavab yoxdur
informasiya-brokerləri

- portalların sahibləridir
elektron-kommersiya bazarı iştirakçıları-nın
xidmət sahibləri kateqoriyasına aiddirlər

458 Texnologiya təminatçıları

- düzgün cavab yoxdur
bunlar operativ informasiya və xidmət təminatı ilə məşğul olan kompa-niyalardır maliyyə xidmətlərinin satışı və hesablaşmanı internet vasitəsilə aparan şirkətlərdir bunlar sahibkarlar, bilavasitə xidmətçilər və satıcı-lar ola bilər istifadəçiyə müxtəlif məhsul və xidmətlərlə tanışlıq imkanı təşkil edir

459 Elektron-kommersiyanın ən geniş inkişaf etmiş sahəsi

düzgün cavab yoxdur
İnternet vasitəsilə məsafədən təhsil
hüquq və həkim məsləhətləri

- maliyyə xidmətlərinin satışı və hesablaşmanın İnternet vasitəsilə aparılması

İnternet-treyding, internet-bankinq, internet-sığorta

460 İnternet vasitəsilə kommersiya əməliyyatları aparmaq üçün sənaye müəsisəsinə ilk növbədə lazımdır

informasiya portalına qoşulmaq
internet satış kompaniyasını təşkil etməlidir
● düzgün cavab yoxdur
axtariş sistemlərinə qoşulmaq
marketing tədqiqatları

461 İnternet vasitəsilə kommersiya əməliyyatları aparmaq üçün ticarət təşkilatı ilk növbədə nə etməlidir

düzgün cavab yoxdur
dünya ticarət təşkilatının üzvü olmalıdır
internet satış kompaniyasını təşkil etməlidir
● İnternetdə iştirakını təmin etməlidir
informasiya portalına qoşulmalıdır

462 İstifadəçi nəyin köməyi ilə bu kataloqları nəzərdən keçirir?

informasiya portalının
elektron blankların
satış kompaniyasının
Web səhifənin
● brauzerin

463 Satış-kompaniyasının Web-səhifəsi hansı rol oynayır

dizayn
● poçt kataloqu
satış reklamı
satış mərkəzi
marketing

464 Xidmətlərin interaktiv tədarükçüsü hansı fəaliyyəti yerinə yetirir?

Çoxsaylı mənbələrdən məzmunu və ya qoşmaları toplayır və başqa şirkətlərə yenidən satır
● Aparat və proqram təminatı istifadəçilərinə xidmətlər və kömək göstərir
Axtariş sistemində kontent (məzmun) təklif edərək, yaxud reklam yerləşdirərək mənfəət yaradır
Proqram təminatını, multimedia və digər kompüter məhsullarını İnternet vasitəsi ilə satır və çatdırır
Məhsulların qiymətinin elektron nağdsız ödənişini, daim dəyişən, bəzən də alıcının hərəkətlərinə cavab olaraq dəyişən qiymətlər və mövcud ehtiyatlar haqqında məlumatları təklif edir

465 Aşağıda sadalananlardan elektron kommersiyanın kateqoriyasına aid olmayanı göstərin:

B2G
● C2Q
C2C
B2A
B2B

466 Elektron biznes terminindən nə məqsədlə istifadə edilir?

Bütün cavablar doğrudur
Malların şəbəkə üzrə və şəbəkədən kənar alqı və satışının fərqi göstərmək üçün
Malların və xidmətlərin İnternet vasitəsilə həyata keçirilən alqı və satış prinsiplərini aşkar etmək üçün
● biznes-proseslərin idarə olunması üçün kompüter texnologiyalarından istifadə ilə elektron kommersiya arasında hədd qoymaq üçün
İnternetdə əqdlərin səviyyəsini müəyyən etmək üçün

467 Elektron kommersiyanın texnoloji əsasını nə təşkil edir?

- Regional şəbəkə
- Ekstranet
- Intranet
- Lokal şəbəkə
- Qlobal şəbəkə

468 Elektron kommersiya nədir?

- Bütün cavablar doğrudur
- Malların, xidmətlərin, informasiyanın və ödəmələrin şəbəkə üzrə, həmçinin internet üzrə çatdırılması imkanı
İnternet vasitəsilə həyata keçirilən malların və xidmətlərin alınması və satılması prosesidir
Kompüter sistemlərindən istifadə etməklə malların və xidmətlərin alınması və satılması prosesidir
Müxtəlif növ informasiya və əməliyyat mübadiləsi: kommersiya müəssisələri, istehlakçılar arasında, həmçinin kommersiya müəssisələri və istehlakçılar arasında

469 Elektron bazar nədir?

- Bütün cavablar doğrudur
  - Çoxsaylı alıcıları və satıcıları birləşdirən, informasiya, mallar və xidmətlər mübadiləsinə xidmət edən, habelə ödənişləri həyata keçirməyə imkan verən informasiya sistemidir
- Məlumat bazalarını idarəetmə sistemləridir
A. Layihə üzrə birgə fəaliyyətin yerinə yetirilməsi, qrup qərarının qəbulu və i.a. Üçün işləyən komanda üzvləri qruplarını dəstəkləyən informasiya sistemlərinin ümumi adıdır
Müştərək biznes etmək üçün çoxsaylı alıcıları və satıcıları birləşdirən informasiya sistemidir

470 Biometrik göstəricilərin neçə növü vardır?

- 2
- 4
- 6
- 3
- 5

471 Kriptoqrafiya zamanı neçə açardan istifadə edilir?

- 2
- 4
- 6
- 3
- 5

472 Portallar neçə yerə bölünür?

- 6
- 4
- 2
- 3
- 5

473 Elektron mağazanın quruluşu neçə mexanizmdən ibarət olur?

- 6
- 4
- 2
- 3
- 5

474 Elektron kommersiya bazarında neçə növ xidmət mövcuddur?

6
● 4
2
3
5

475 Back-Office nədir?

istifadəçiyə tarif qismində cavab verən elektron ödəmə sisteminə nəzarət edir.
malları və xidmətləri müştəriyə nümayiş etdirən mexanizmdir

- məsafədən mağazanı idarə etmək üçündür istifadəçinin İnternet hipermühitində sərbəst hərəkətini təmin edir

476 Front-Office nədir?

istifadəçiyə tarif qismində cavab verən elektron ödəmə sisteminə nəzarət edir

- malları və xidmətləri müştəriyə nümayiş etdirən mexanizmdir məsafədən mağazanı idarə etmək üçündür istifadəçinin İnternet hipermühitində sərbəst hərəkətini təmin edir

477 CWA 14167-1 (mart 2003) stantartına aiddir, 2

Elektron imzanın dövlət sektorunda istifadə olunmasına dair əlavə tələblər

- elektron imza sertifikatlarının idarə olunması üzrə etibarlı sistemlərin təhlükəsizliyinə dair tələblər elektron imza açarları üzrə sertifikatlaşdırma xidmətlərinin yerinə yetirilməsi üçün tələblər elektron imzanın yaradılması üçün təhlükəsiz qurğular (kriptoqrafik açarların yaradılmasına, saxlanılmasına və istifadəsinə dair tələblər daxil olmaqla) elektron imzanın yaradılması üçün kriptoqrafik modul: imzanın təsdiqlənməsi ilə məşğul olan qurumlar tərəfindən istifadə olunur – Müdafiə profili;

478 CWA 14167-2 (mart 2002) stantartına aiddir, 2

elektron imzanın yaradılması üçün təhlükəsiz qurğular (kriptoqrafik açarların yaradılmasına, saxlanılmasına və istifadəsinə dair tələblər daxil olmaqla)

- elektron imzanın yaradılması üçün kriptoqrafik modul: imzanın təsdiqlənməsi ilə məşğul olan qurumlar tərəfindən istifadə olunur – Müdafiə profili;

elektron imza sertifikatlarının idarə olunması üzrə etibarlı sistemlərin təhlükəsizliyinə dair tələblər elektron imza açarları üzrə sertifikatlaşdırma xidmətlərinin yerinə yetirilməsi üçün tələblər Elektron imzanın dövlət sektorunda istifadə olunmasına dair əlavə tələblər

479 Avtomatlaşdırılmış vergi idarəetmə sistemi prinsiplərinə aid deyil, 2

Sistem elə yaradılmalıdır ki, ora sonrada yeniliklər daxil etmək mümkün olsun.
Eyni səviyyəli müxtəlif obyektlərdə informasiyanın emalı üçün oxşar proqram və texniki vasitələrdən istifadə edən əməliyyatların qruplaşdırılması

- İnformasiyanın bir dəfə daxil edilməsi və sonra həmin informasiyadan dəfələrlə istifadə olunması imkanları Metodik vahidlik, yəni sistem vahid metodik təlimaylar əsasında yaradılmalıdır Avtomatlaşdırılmış informasiya sisteminin modulluğu.

480 CWA 14169 (mart 2002) stantartına aiddir, 2

Elektron imzanın dövlət sektorunda istifadə olunmasına dair əlavə tələblər elektron imza sertifikatlarının idarə olunması üzrə etibarlı sistemlərin təhlükəsizliyinə dair tələblər elektron imza açarları üzrə sertifikatlaşdırma xidmətlərinin yerinə yetirilməsi üçün tələblər

- elektron imzanın yaradılması üçün təhlükəsiz qurğular (kriptoqrafik açarların yaradılmasına, saxlanılmasına və istifadəsinə dair tələblər daxil olmaqla) elektron imzanın yaradılması üçün kriptoqrafik modul: imzanın təsdiqlənməsi ilə məşğul olan qurumlar tərəfindən istifadə olunur – Müdafiə profili;

481 Azərbaycanda elektron rabitə sektorunda şəxsi məlumatların işlənməsi və məxfiliyin qorunması ilə bağlı Direktiv müvafiq milli qanunvericilik neçənci ildə qəbul edilmişdir, 1

- 14 iyul 2002-ci il
- 14 iyun 2005-ci il
- 3 iyun 2005-ci il
- 23 İyul 2004- cü il
- 12 iyul 2002-ci il

482 Vergi sistemində avtomatlaşdırma obyektləri neçə səviyyə üzrə qruplaşdırılır : 1

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

483 Elektron ticarət və elektron sənəd haqqında Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasının təmin edilməsi barədə neçənci ildə AR Prezidentinin müvafiq fərmanı verilmişdi, 1

- 14 iyul 2002-ci il
- 14 iyun 2005-ci il
- 3 iyun 2005-ci il
- 23 İyul 2004-cü il
- 12 iyul 2002-ci il

484 ..... verilmiş açar sözlərə görə sənədlərin axtarılması üçün nəzərdə tutulmuş xidmət növüdür.

- TELNET
- FTP
- USENET
- WAIS
- GOPHER

485 Elektron poçt hansı üstünlüklərə malikdir?

- bütün cavablar doğrudur
- eyni zamanda məktubun bir neçə ünvanına göndərilməsi
- göndərilməyə sərf olunan aşağı xərclər
- verilənlərin mübadiləsinin yüksək sürəti
- artıq tərtib edilmiş məktubun yenidən redaktəsi

486 Marker nədir?

- bütün cavablar doğrudur
- xüsusi bitlər ardıcılığı ilə təchiz olunmuş paketdir
- kompyuterlərin rabitə kanalları ilə məntiqi birləşmə sxemidir
- şəbəkənin ötürmə mühitinə qoşulmuş istənilən qurğudur
- istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir

487 Qovşaq nədir?

- bütün cavablar doğrudur
- istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulan kompüterdir
- istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir
- şəbəkənin ötürmə mühitinə qoşulmuş istənilən qurğudur
- kompyuterlərin rabitə kanalları ilə məntiqi birləşmə sxemidir

488 Şəbəkənin topologiyası nədir?

bütün cavablar doğrudur
istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulan kompüterdir
istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir
şəbəkənin ötürmə mühitinə qoşulmuş istənilən qurğudur

- kompüterlərin rabitə kanalları ilə məntiqi birləşmə sxemidir

489 İşçi stansiya - ...

verilənlərin mənbəyidir

- verilənlərin ötürülmə aparatı və elektrik siqnallarının ötürüldüyü fəza və ya rabitə xətləridir
istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompüterdir
istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulan kompüterdir
istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsidir

490 Ötürmə vasitələri...

verilənlərin mənbəyidir

- verilənlərin ötürülməsini təmin edən xüsusi aparatı və fiziki ötürücü mühitdir
ötürmə üçün nəzərdə tutulmuş müəyyən formatlı ədədi verilənlərdir
verilənlərin ötürülmə aparatı və elektrik siqnallarının ötürüldüyü fəza və ya rabitə xətləridir
istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsidir

491 Fiziki ötürücü mühit. nədir?

verilənlərin mənbəyidir

- verilənlərin ötürülmə aparatı və elektrik siqnallarının ötürüldüyü fəza və ya rabitə xətləridir
verilənlərin ötürülməsini təmin edən xüsusi aparatı və fiziki ötürücü mühitdir
ötürmə üçün nəzərdə tutulmuş müəyyən formatlı ədədi verilənlərdir
istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsidir

492 HTML (Hypertext Markup Language) nədir?

müxtəlif tip informasiyanı özündə saxlayan mətn

- hipermətnin nişanlanması dili
hipermətni sənədlərin ötürülməsi protokolu
hipermətni sənədlərin təşkili protokolu
faylların ötürülmə protokolu

493 Metaaxtarış sistemlərinə aid olanı seçin:

www.hotbot.com
www.aport.ru
www.yandex.com

- www.37.com
www.exsite.com

494 Qlobal şəbəkənin baza protokolu hansıdır?

SMTP
HTTP
FTP

- TCP/IP
HTML

495 Eyni zamanda bir neçə axtarış sistemlərində axtarışı həyata keçirən xüsusi sistemlər necə adlanır?

mürəkkəb axtarış sistemləri
indeksli axtarış sistemləri

- metaaxtarış sistemləri

ixtisaslaşmış axtarış sistemləri
sadə axtarış sistemləri

496 ..... axtarış sistemləri müəyyən mövzu üzrə informasiyanın axtarışına istiqamətləndirilmiş sistemlərdir.

- Mürəkkəb
- İndeksli
- Metaaxtarış
- İxtisaslaşmış
- Sadə

497 Hansı yazılış doğrudur?

- http:\\www.cit.az.fayl1/index.html
- http://www.cit.az\\fayl1/index.html
- http://www.cit.az/fayl1/index.html
- http://www.cit.az/fayl1/index.html
- http:\\www.cit.az\\fayl1\\index.html

498 Məlumatların qəbul edilməsi protokoludur:

- SMTP
- HTTP
- FTP
- POP
- HTML

499 Qlobal şəbəkənin baza protokolu hansıdır?

- SMTP
- HTTP
- FTP
- TCP/IP
- HTML

500 HTTP (Hypertext Transfer Protocol) nədir?

- müxtəlif tip informasiyanı özündə saxlayan mətn
- hipermətnin nişanlanması dili
- hipermətni sənədlərin ötürülməsi protokolu
- hipermətni sənədlərin təşkili protokolu
- faylların ötürülmə protokolu

501 Hipermətnlərə baxmaq üçün nəzərdə tutulmuş proqram deyil:

- MS Frontpage
- Google Xrome
- Firefox Mozilla
- Opera
- İnternet Naviqator

502 Mətni, qrafik, video və ya səsli informasiyanı özündə saxlayan mətn necə adlanır?

- Çox böyük həcmli mətn
- Hipermətn
- Qarığiq mətn
- Qarığiq mətn
- Çox böyük həcmli sənəd

503 Hipermətnlərin təşkili üçün nəzərdə tutulmuş proqramdır:

- MS Frontpage
- Google Xrome
- Firefox Mozilla
- Opera
- İnternet Naviqator

504 Açar sözlərə və ifadələrə görə İnternetdə informasiya axtarışı vasitəsi hansıdır?

- WWW
- Usenet
- Telnet
- FTP
- Gopher

505 Usenet telekonfrasları nədir?

- İnternetin ən populyar xidmət növü
- İnternetin tərkibinə daxil olan dis-kussion qruplar uzaq-laşdırılmış kompyuterlə qarşılıqlı təsir kompyuterlərarası faylların ötürülmə protokolu açar sözlərə və ifadələrə görə İnternetdə informasiya axtarışı vasitəsi

506 Telnet nədir?

- açar sözlərə və ifadələrə görə İnternetdə informasiya axtarışı vasitəsi
- İnternetin ən populyar xidmət növü
- kompyuterlərarası faylların ötürülmə protokolu
- uzaq-laşdırılmış kompyuterlə qarşılıqlı təsir
- İnternetin tərkibinə daxil olan dis-kussion qruplar

507 WAİS (Wide Area Information Servers) nədir?

- İnternetin ən populyar xidmət növü
- İnternetin tərkibinə daxil olan dis-kussion qruplar
- uzaq-laşdırılmış kompyuterlə qarşılıqlı təsir
- kompyuterlərarası faylların ötürülmə protokolu
- açar sözlərə görə İnternetdə informasiya axtarışı vasitəsi

508 World Wide Web (World Wide Web - WWW) nədir?

- İnternetin ən populyar xidmət növü
- İnternetin tərkibinə daxil olan dis-kussion qruplar
- uzaq-laşdırılmış kompyuterlə qarşılıqlı təsir
- kompyuterlərarası faylların ötürülmə protokolu
- açar sözlərə və ifadələrə görə İnternetdə informasiya axtarışı vasitəsi

509 FTP (File Transfer Protocol) nədir?

- İnternetin ən populyar xidmət növü
- İnternetin tərkibinə daxil olan dis-kussion qruplar
- uzaq-laşdırılmış kompyuterlə qarşılıqlı təsir
- kompyuterlərarası faylların ötürülmə protokolu
- açar sözlərə və ifadələrə görə İnternetdə informasiya axtarışı vasitəsi

510 Elektron poçt ünvanında @ işarəsindən sonra nə yazılır?

istifadəçinin IP-ünvanı

- serverin adı
topologiyanın növü
serverin kodu
istifadəçinin adı

511 Internet xidmətlərinə aiddir:

- OLE
Plug and Play
- Usenet
SMTP
Token Ring

512 Internet xidmətlərinə aid deyil:

- Internet Explorer
Telnet
Usenet
FTP
E-mail

513 Token Ring şəbəkəsi hansı tipli topologiyaya əsaslanır?

- qarışıq
ierarxik
şin
ulduz
- halqa

514 Ethernet şəbəkəsi hansı tipli topologiyaya əsaslanır?

- qarışıq
ierarxik
- şin
ulduz
halqa

515 Şəbəkə topologiyasının lokal şəbəkələr üçün xarakterik olan əsas növləri hansılardır?

- şin, ierarxik, ağac
ulduz, qarışıq, ierarxik
- şin, ulduz, halqa
şin, qarışıq, ağac
şəbəkə, ulduz, halqa

516 Arcnet şəbəkəsi hansı tipli topologiyaya əsaslanır?

- qarışıq
ierarxik
şin
- ulduz
halqa

517 Şəbəkə qovşaqlarının rabitə kanalları ilə məntiqi birləşmə sxemi necə adlanır?

- Topologiya
Relyasiya modeli
Şəbəkə modeli
Kommunikasiya

Abonent sistemi

518 İstifadəçilərə təqdim olunan şəbəkə resurslarının mənbəyi olan kompyuterlər qlobal şəbəkələrə ..... və si-təsilə qoşulur.

- işçi stansiya
- drayverlər
- serverlər
- brauzerlər
- provayderlər

519 ..... arxitekturası şəbəkədə kompyuterlərin qarşılıqlı təsir modelidir.

- müştəri-server
- məsələ-işçi stansiya
- mənbə - qəbuledici
- fayl-server
- abonent – kompyuter

520 Fayl-serverlərin əsas xüsusiyyətləri hansılardır? Şəbəkə istifadəçilərinin verilənlərini özündə saxlayır, onların bu verilənlərdən istifadəsini təmin edir 1. Onlar istənilən əməliyyat sistemi altında işləyir 2. Fayl-serverlər çox böyük həcmli əməli yaddaşa və sərt diskə malik kompyuterlərdir 3. Fayl-serverlərin başlıca resursu fayllardır 4. Fayl-serverlər kiçik həcmli əməli yaddaşa və sərt diskə malikdir

- 1, 4, 5
- 1, 2, 4
- 1, 2, 3
- 1, 3, 4
- 1, 4, 5

521 Kompyuter şəbəkələri hansı struktur əsasında qurulmuşdur?

- halqa
- qarışq
- ierarxik
- relyasiya
- ulduz

522 Şəhər, əyalət və kiçik ölkələrin istifadəçilərini özündə birləşdirən şəbəkə necə adlanır?

- beynəlxalq
- regional
- lokal
- qlobal
- korporativ

523 LAN hansı şəbəkəni göstərir?

- beynəlxalq
- regional
- lokal
- qlobal
- korporativ

524 MAN hansı şəbəkəni göstərir?

- yerli
- regional
- lokal

qlobal
korporativ

525 Hansı mülahizə doğrudur? 1. Qlobal şəbəkə müxtəlif ölkələrdə, qitələrdə yerləşən abonentləri birləşdirir
2. Ötürücü verilənləri qəbul edən, qəbuledici isə verilənləri ötürən qurğudur
3. Fiziki ötürücü mühit verilənlərin ötürülmə apar-turası və elektrik siqnallarının ötürüldüyü fəza və ya rabitə xətləridir
4. İstənilən kommunikasiya şəbəkəsi yalnız ötürücünü və qəbuledicini özündə saxlayır

2, 4

3, 4

1, 2

1, 3

1, 4

526 WAN hansı şəbəkəni göstərir?

yerli

regional

lokal

qlobal

korporativ

527 Abonent sistemlərinin teritorial yerləşməsindən asılı olaraq hesablama şəbəkələri hansı siniflərə bölünür? 1. qlobal; 2. regional; 3. milli; 4. lokal; 5. yerli; 6. beynəlxalq

3, 4, 5

1, 2, 3

2, 5, 6

1, 2, 6

1, 2, 4

528 Birranqlı şəbəkələrin üstünlüklərinə aiddir: 1. yüksək etibarlılıq; 2. aşağı dəyər; 3. yüksək sürət; 4. idarəetmənin sadəliyi; 5. informasiyanın etibarlı mühafizə sistemi.

2, 4, 5

1, 2

3, 4, 5

1, 2, 3

2, 3

529 Birranqlı şəbəkələrin çatışmazlıqlarından biridir:

aşağı dəyər

şəbəkənin etibarlılığının və sürətinin serverdən asılı olması

şəbəkənin idarə olunmasının müxtəlifliyi

yüksək etibarlılıq

bir kompyuterin server kimi seçilməsinə çəkilən xərclərin yüksək olması

530 Seçilmiş serverli şəbəkələrin üstünlükləridir:

yüksək etibarlılıq, aşağı dəyər

yüksək sürət, aşağı dəyər

informasiyanın etibarlı mühafizə sistemi, aşağı dəyər

yüksək etibarlılıq, yüksək sürət

informasiyanın etibarlı mühafizə sistemi, yüksək sürət

531 Stansiya nədir?

istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi şəbəkəyə birləşdirilmiş fərdi kompyuter

informasiyanın qəbulu funksiyasını yerinə yetirən aparaturla

- informasiyanın qəbulu və ötürülməsi funksiyalarını yerinə yetirən aparaturla istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsi istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulan kompyuter

532 Server nədir?

- istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən və şəbəkəyə qoşulmuş kompyuter istifadəçini müəyyən xidmətlərlə təmin edən kompyuter istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin ümumi hissəsi istifadəçinin resurslarından istifadə etdiyi fərdi kompyuter istənilən informasiyanın ötürülmə sisteminin xüsusi hissəsi

533 11. STB Card sisteminin funksiyasıdır:

satışın iştirakçılarının – alıcının, ticarət nümayəndəsinin və onun xidmətədgici bankının autentifikasiyasını həyata keçirir.

elektron alışın ödənişinin həyata keçirilməsinə görə mağazaya zəmanət verir.

bütün iştirakçılarda alış (satış, sifariş və ya ödəniş) həyata keçirir.

elektron kommersiya tranzaksiyasını həyata keçirir.

- prosessorun hostunda saxlanılan kartlar üzrə həyata keçirilən tranzaksiyalarda təhlükəsizliyi təmin edir.

534 10. Visa sisteminin kartları neçə mühafizə səviyyəsinə malikdirlər:

8

4

6

5

- 7

535 9. Çeklərin yoxlanılması və təsdiq edilməsi, debet və kredit kartlarına xidmət göstərilməsi və onların yoxlanılması, elektron hesablama sistemlərindən istifadə edilməsi kimi xidmətləri hansı sistem göstərir?

SSL

CVV2/ CVC2

- POS

VAN

EVM

536 8. First Direct sistemi fiziki şəxslərin fərdi ödəmələrinin hansı növündə tətbiq edilir?

cavablar arasında doğru variant mövcud deyil

satış nöqtəsində ödənişlər

c

- ev telefonu ilə xidmət
internet vasitəsilə maliyyə xidməti

537 7. Satış nöqtəsində hesablama sistemi terminalı ilə bankın kompüterini arasında ötürülən informasiyanın mühafizəsi zamanı tətbiq olunur, sonrakı tranzaksiya üçün açarın hesablanması zamanı tranzaksiyanın parametrlərindən istifadə olunmur. Bu ifadə kriptosisteminin hansı növünə aiddir?

cavablar arasında doğru variant mövcud deyil

çıxarılmış açar metodu

baza/seans açarlar metodu

- tranzaksiya açarı metodu
açıq açarlar metodu

538 6. Satış nöqtəsində hesablama sistemi terminalı ilə bankın kompüterini arasında ötürülən informasiyanın mühafizəsi zamanı tətbiq olunur, tranzaksiyanın şifrələnməsi açarı öncəki açarın və tranzaksiyaların

parametrlərinin şəklinin birtərəfli dəyişdirilməsi yolu ilə hesablanır. Bu ifadə kriptosisteminin hansı növünə aiddir?

cavablar arasında doğru variant mövcud deyil

- çıxarılmış açar metodu
- baza/seans açarlar metodu
- tranzaksiya açarı metodu
- açıq açarlar metodu

539 5. EVM – i həyata keçirən xidmətlərə aid deyil:

6. Satış nöqtəsində hesablama sistemi terminalı ilə bankın kompüteri arasında ötürülən informasiyanın mühafizəsi zamanı tətbiq olunur, tranzaksiyanın şifrələnməsi açarı öncəki açarın və tranzaksiyaların parametrlərinin şəklinin birtərəfli dəyişdirilməsi yolu ilə hesablanır. Bu ifadə kriptosisteminin hansı növünə aiddir?

tranzaksiya açarı metodu

Əməkdaşların maksimal mümkün tələblərinin sayını reallaşdırmaq

Ehtiyat surət çıxarma və qəzadan sonra bərpa edilmə xidmətlərinin qoşulması

- Şəbəkə üzrə əlaqə yaradılan şəxsin həqiqətən də özünü təqdim edən şəxs olmasına əmin olmaq (abonentin/verilənlər mənbəyinin autentifikasiyası)

İşin vasiləsizliyinin və diaqnostik pozuntuların təmin edilməsi üçün şəbəkənin dəstəklənməsi və idarəetmənin həyata keçirilməsi

Elektron poçt daxil olmaqla EVM – in bütöv tətbiqi məsələlər spektrini reallaşdırmaq

baza/seans açarlar metodu

çıxarılmış açar metodu

açıq açarlar metodu

540 MasterCard Standard, Visa Classic plastik kartların hansı növünə aiddir?

cavablar arasında düzgün variant mövcud deyil

debet

qızıl və platin

- kredit
- elektron

541 Biometrik göstəricilərə aiddir:

- Yuxarıda sadalananların hamısı
- Yazı xəttinin tanınması
- Səsin tanınması
- Barmaq çapı
- Gözün tanınması

542 Bank vasitəsilə ödəmələr hansılardır? 1. Çek ödəmə 2. Mobile Banking 3. Plastik kartlar vasitəsilə ödəmələr 4. Nağd pulla bankinq 5. Elektron ödəmə sistemləri

2, 3, 5

1, 4, 5

1, 2, 5

- 1, 3, 5
- 2, 4, 5

543 Elektron ödəmə üsulları hansılardır? 1. ödəmə sistemində olan virtual terminal vasitəsilə 2. elektron çeklər və veksellər vasitəsilə 3. mobile Banking vasitəsilə 4. smart kart vasitəsilə

2,3

- 1,4
- 1,2
- 1,3
- 2,4

544 İOTP protokolunun funksiyası:

- elektron ticarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi
informasiyanın emalı
informasiyanın saxlanması
informasiyanı ötürülməsi
informasiyanın işlənməsi

545 SSL protokolunun funksiyası:

- informasiyanı ötürülməsi
informasiyanın işlənməsi
informasiyanın emalı
informasiyanın saxlanması
- informasiyanın mühafizəsi

546 Elektron ödəmələrdə mühafizə hansı vasitələrlə həyata keçirilir?1. Protokollar vasitəsilə 2. Kartlar vasitəsilə 3. Proqramlar vasitəsilə 4. Texniki avadanlıqlar vasitəsilə 5. Biometrik göstəricilər üzrə

- 2, 3, 5
- 1, 4, 5
- 1, 2, 5
- 1, 3, 5
- 2, 4, 5

547 Azərbaycanda yerli Banklar tərəfində təklif olunan E-bankinq xidmətlərinə aiddir:

- yuxarıda sadalananların hamısı
Plastik kartlar və Pos-terminallar
İnternet Bankinq
Pul köçürmələri
Mobile Banking

548 Biometrik göstəricilərin neçə növü vardır?

- 2
- 4
- 6
- 3
- 5

549 Elektron pullar sisteminin inkişafına təsir göstərən vacib amili göstərin:

- yuxarıda sadalananların hamısı
elektron qurğulardan istifadənin sadəliyi
elektron pul sahibindən alınan komissiyanın miqdarı
ənənəvi ödəniş alətləri ilə müqayisədə elektron pullar vasitəsilə ödənişin üstünlüyü
elektron pul ödənişlərini qəbul edən infrastrukturun inkişaf səviyyəsi

550 Distent bank xidməti texnologiyalarına aid deyil:

- E. bankomatlardan istifadə etməklə xidmət
PC-banking
mobil bankinq
İnternet bankinq
- nağd pulla bankinq

551 Elektron cib kisəsi hansı informasiyanı özündə saxlayır?

- yuxarıda sadalananların hamısını istifadəçinin kimliyini təyin edən məlumatları elektron pullar haqqında informasiyanı kredit kartı haqqında informasiyanı istifadəçinin adını

552 Elektron ödəmə sistemlərinə aiddir:

- Bütün cavablar doğrudur
C. Mikroprosessorlu kredit kartları
B. Elektron pullar və cib kisələri
Kredit kartları
D. Elektron çeklər və veksellər

553 Öz sahibinə bütün dünyada eksklüziv üstünlüklər təmin edən ən prestij kart hansıdır?

- Titanium
Platinum
Gold karta
Mastercard
Visa Classic

554 Şifrələmə sistemin neçə və hansı formalarda həyata keçirilir?

- autentifikasiya və identifikasiya
sadə və mürəkkəb
ümumi və xüsusi
çətin və mürəkkəb
- simmetrik və assimetrik

555 ..... verilənlərin müxtəlif təsirlər nəticəsində öz informasiya məzmunlarını və interpretasiyasının birqiymətliyiinin saxlanmasıdır.

- Autentifikasiya
Tamlıq
Məxfilik
Kriptoqrafiya
Alqoritm

556 ..... – bu, sistemin istifadəçisini tanımaq və ona müəyyən hüquq və səlahiyyətlərin verilməsi prosesidir.

- Autentifikasiya
Kriptoqrafiya
Məxfilik
Tamlıq
Alqoritm

557 Prosedur funksiyası nədir?

- cavablar arasında düzgün variant mövcud deyil
göndərənin başqa sənədi deyil, məhz göndərdiyi sənədi imzaladığını təsdiq edir
sənədin müəllifinin kim olduğunu dəqiq göstərir
sənədin ilkin mətninin sonrakı dəyişiklik və təhriflərdən mühafizəsinə zəmanət verir
- sənədi imzalayanın sənəddə qeyd olunmuş məlumatla razı olması haqqında şəhadət verir

558 Avtorizasiya funksiyası nədir?

- cavablar arasında düzgün variant mövcud deyil.

göndərənin başqa sənədi deyil, məhz göndərdiyi sənədi imzaladığını təsdiq edir

- sənədin müəllifinin kim olduğunu dəqiq göstərir
sənədin ilkin mətninin sonrakı dəyişiklik və təhriflərdən mühafizəsinə zəmanət verir
sənədi imzalayanın sənəddə qeyd olunmuş məlumatla razı olması haqqında şəhadət verir

559 ..... – mikrotranzaksiyaları ödəmək üçün vacib olan elektron pulun xüsusi növüdür.

- Mikroödəmələr
C. PC-banking
B. Mobil bankinq
A. İnternet bankinq
Nağd pulla bankinq

560 ..... – elektron kommertiya çərçivəsində tranzaksiyaların həyata keçirilməsi üçün vacib olan, informasiyanı saxlaya bilən kiçik qurğudur.

- Mastercard
Smart-kart
Platinum
Visa Classic
Gold karta

561 Elektron ödəmə vasitələrinin 3-cü tipinə aiddir:

cavablar arasında düzgün variant mövcud deyil

- rəqəm nəqdlərinin müxtəlif növləri və elektron pul daxildir
kredit kartların nömrələrinin elektron qaydada ötürülməsi və sahibi haqqında bütün məlumatları saxlayan və ötürən smart-kartlardan istifadə edilməsi daxildir
. ödəniş əhəməvi qaydada həyata keçirilir, ancaq sahibinə təsdiqi elektron poçtla göndərilir və ya əksinə, ödəniş elektron qaydada yerinə yetirilir, təsdiqi adı poçtla gəlir
elektron köçürmələr banklar arasında həyata keçirilir və böyük həcmə malik olurlar

562 Elektron ödəmə vasitələrinin 2-ci tipinə aiddir:

cavablar arasında düzgün variant mövcud deyil

rəqəm nəqdlərinin müxtəlif növləri və elektron pul daxildir

- kredit kartların nömrələrinin elektron qaydada ötürülməsi və sahibi haqqında bütün məlumatları saxlayan və ötürən smart-kartlardan istifadə edilməsi daxildir
ödəniş əhəməvi qaydada həyata keçirilir, ancaq sahibinə təsdiqi elektron poçtla göndərilir və ya əksinə, ödəniş elektron qaydada yerinə yetirilir, təsdiqi adı poçtla gəlir
elektron köçürmələr banklar arasında həyata keçirilir və böyük həcmə malik olurlar

563 Elektron ödəmə vasitələrinin 1-ci tipinə aiddir:

cavablar arasında düzgün variant mövcud deyil

rəqəm nəqdlərinin müxtəlif növləri və elektron pul daxildir

kredit kartların nömrələrinin elektron qaydada ötürülməsi və sahibi haqqında bütün məlumatları saxlayan və ötürən smart-kartlardan istifadə edilməsi daxildir

- ödəniş əhəməvi qaydada həyata keçirilir, ancaq sahibinə təsdiqi elektron poçtla göndərilir və ya əksinə, ödəniş elektron qaydada yerinə yetirilir, təsdiqi adı poçtla gəlir
elektron köçürmələr banklar arasında həyata keçirilir və böyük həcmə malik olurlar

564 Elektron ödəmə vasitələrinin neçə tipi mövcuddur?

- 4
3
5
6
2

565 Elektron ödəmə sistemlərinin növləri hansılardır? 1. məlumatların mübadiləsi 2. giriş-çıxış əməliyyatları 3. ödəmə hesabları 4. pul vəsaitlərinin elektron köçürmələri

- 3,4
- 1,3
- 2,4
- 1,4
- 2,3

566 Elektron ödəmə sistemlərinin neçə növü mövcuddur?

- 5
- 4
- 2
- 3
- 6

567 Internet-Bank sisteminin funksiyalarıdır:

- variantların hamısı doğrudur
şəxsi hesabda olan qalıq haqda məlumat
ödənişin istifadə edilməsi haqda məlumat
ödəmə hesabların banka göndərilməsi
giriş-çıxış əməliyyatları haqda informasiya

568 1. Onlayn tranzaksiyanın funksiyasına aiddir:

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
elektron kommersiya tranzaksiyasını həyata keçirir
müşətilərə-kart sahiblərinə xidmətin təşkil edilməsindən ibarətdir
tranzaksiyaların bütün iştirakçıları ilə eyni zamanda bilavasitə informasiya əlaqəsini tələb etmir
prossessorun hostunda saxlanılan kartlar üzrə həyata keçirilən tranzaksiyalarda təhlükəsizliyi təmin edir

569 Oflayn tranzaksiyanın funksiyasıdır:

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
elektron kommersiya tranzaksiyasını həyata keçirir
tranzaksiyaların bütün iştirakçıları arasında bilavasitə informasiya əlaqəsini tələb edir
müşətilərin xüsusi kart hesablarının açılmasına, müşətilərin kart vasitəsi ilə idarə etdiyi pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edir
prossessorun hostunda saxlanılan kartlar üzrə həyata keçirilən tranzaksiyalarda təhlükəsizliyi təmin edir

570 Emissiya mərkəzinin (emitent) funksiyasıdır:

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
cari fəaliyyət planında, eləcə də sistemin inkişaf planında ödəmə sisteminin ümumi işini həyata keçirir
müşətilərin xüsusi kart hesablarının açılmasına, müşətilərin kart vasitəsi ilə idarə etdiyi pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edir
ödəmə kartlarının köməyi ilə yerinə yetirilən ödəmə əməliyyatları üzrə vəsaitlərin ticarət və xidmət müəssisələrinin hesabına daxil edilməsini təmin edir, eləcə də nağdların verilməsi məntəqələrinə xidmət edir
müşətilərə-kart sahiblərinə xidmətin təşkil edilməsindən ibarətdir

571 Ekvayrinq mərkəzinin funksiyasıdır:

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
cari fəaliyyət planında, eləcə də sistemin inkişaf planında ödəmə sisteminin ümumi işini həyata keçirir
müşətilərin xüsusi kart hesablarının açılmasına, müşətilərin kart vasitəsi ilə idarə etdiyi pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edir
müşətilərə xidmətin göstərilməsini - alıcıdan kartın qəbulunu və ona nəzarəti, avtorizasiya sorğusunun ödənilən məhsulun/xidmətin məbləğində formalaşdırılmasını, texniki əməliyyatların icra edilməsini təmin edir.

ödəmə sisteminin bütün iştirakçıları arasındakı informasiya-texnoloji qəşılıqlı əlaqələri həyata keçirir

572 Mərkəzi inzibati orqanın funksiyasıdır:

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
 ödəmə sisteminin bütün iştirakçıları arasındakı informasiya-texnoloji qəşılıqlı əlaqələri həyata keçirir müştərilərin xüsusi kart hesablarının açılmasına, müştərilərin kart vasitəsi ilə idarə etdiyi pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edir
 ödəmə kartlarının köməyi ilə yerinə yetirilən ödəmə əməliyyatları üzrə vəsaitlərin ticarət və xidmət müəssisələrinin hesabına daxil edilməsini təmin edir, eləcə də nağdların verilməsi məntəqələrinə xidmət edir müştərilərə xidmətin göstərilməsini - alıcıdan kartın qəbulunu və ona nəzarəti, avtorizasiya sorğusunun ödənilən məhsulun/xidmətin məbləğində formalaşdırılmasını, texniki əməliyyatların icra edilməsini təmin edir.

573 Virtual- mağazanın təhlükəsizlik kodu hansıdır?

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
 SSL
 TCP/IP
 VAN
 EVM

574 21. Açarın bir hissəsinin açıq qaldığı və əlaqə kanalları üzrə açıq şəkildə ötürüldüyü birtərəfli dəyişmələrə əsaslanıb, bu şifrələnmə açarlarının qeyri-elektron üsulla bölüşdürülməsinin bahalı prosedurundan azad edir. Bu ifadə kriptosisteminin hansı növünə aiddir,

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
 Çıxarılmış açar metodu
 Baza/seans açarlar metodu
 Tranzaksiya açarı metodu
- Açıq açarlar metodu

575 20. Burada açarların iyerarxiyası daxil edilir (əsas açar (əA) / açarları şifrələyən açar (AA)/ verilənləri şifrələyən açar (VA)), iyerarxiya ikisəviyyəli (AA/VA) və ya üçsəviyyəli (əA/ AA/VA) ola bilər, əsas açar iyerarxidana prosesin iştirakçıları arasında qeyri – elektron şəkildə yayılır, bununla da onun etibardan düşməsi və ya tutulması istisna edilir. Bu ifadə kriptosisteminin hansı növünə aiddir

- cavablar arasında doğru variant mövcud deyil
 Çıxarılmış açar metodu
- Baza/seans açarlar metodu
 Tranzaksiya açarı metodu
 Açıq açarlar metodu

576 19. Onlayn tranzaksiyanın funksiyasına aiddir:

- variantların hamısı doğrudur
 elektron kommərşiya tranzaksiyasını həyata keçirir
- tranzaksiyaların bütün iştirakçıları arasında bilavasitə informasiya əlaqəsini tələb edir
 tranzaksiyaların bütün iştirakçıları ilə eyni zamanda bilavasitə informasiya əlaqəsini tələb etmir
 prosessorun hostunda saxlanılan kartlar üzrə həyata keçirilən tranzaksiyalarda təhlükəsizliyi təmin edir

577 Oflayn tranzaksiyanın funksiyasıdır:

- variantların hamısı doğrudur
 elektron kommərşiya tranzaksiyasını həyata keçirir
 tranzaksiyaların bütün iştirakçıları arasında bilavasitə informasiya əlaqəsini tələb edir
- tranzaksiyaların bütün iştirakçıları ilə eyni zamanda bilavasitə informasiya əlaqəsini tələb etmir
 prosessorun hostunda saxlanılan kartlar üzrə həyata keçirilən tranzaksiyalarda təhlükəsizliyi təmin edir

578 17. Emissiya mərkəzinin (emitent) funksiyasıdır:

- müştərilərə xidmətin göstərilməsini - alıcıdan kartın qəbulunu və ona nəzarəti, avtorizasiya sorğusunun ödənilən məhsulun/xidmətin məbləğində formalaşdırılmasını, texniki əməliyyatların icra edilməsini təmin edir cari fəaliyyət planında, eləcə də sistemin inkişaf planında ödəmə sisteminin ümumi işini həyata keçirir müştərilərin xüsusi kart hesablarının açılmasına, müştərilərin kart vasitəsi ilə idarə etdiyi pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edir ödəmə kartlarının köməyi ilə yerinə yetirilən ödəmə əməliyyatları üzrə vəsaitlərin ticarət və xidmət müəssisələrinin hesabına daxil edilməsini təmin edir, eləcə də nağdların verilməsi məntəqələrinə xidmət edir müştərilərə-kart sahiblərinə xidmətin təşkil edilməsindən ibarətdir

579 16. Ekvayrinq mərkəzinin funksiyasıdır:

- ödəmə kartlarının köməyi ilə yerinə yetirilən ödəmə əməliyyatları üzrə vəsaitlərin ticarət və xidmət müəssisələrinin hesabına daxil edilməsini təmin edir, eləcə də nağdların verilməsi məntəqələrinə xidmət edir ödəmə sisteminin bütün iştirakçıları arasındakı informasiya-texnoloji qəşılıqlı əlaqələri həyata keçirir cari fəaliyyət planında, eləcə də sistemin inkişaf planında ödəmə sisteminin ümumi işini həyata keçirir müştərilərin xüsusi kart hesablarının açılmasına, müştərilərin kart vasitəsi ilə idarə etdiyi pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edir müştərilərə xidmətin göstərilməsini - alıcıdan kartın qəbulunu və ona nəzarəti, avtorizasiya sorğusunun ödənilən məhsulun/xidmətin məbləğində formalaşdırılmasını, texniki əməliyyatların icra edilməsini təmin edir.

580 15. Mərkəzi inzibati orqanın funksiyasıdır:

- müştərilərə xidmətin göstərilməsini - alıcıdan kartın qəbulunu və ona nəzarəti, avtorizasiya sorğusunun ödənilən məhsulun/xidmətin məbləğində formalaşdırılmasını, texniki əməliyyatların icra edilməsini təmin edir.
- cari fəaliyyət planında, eləcə də sistemin inkişaf planında ödəmə sisteminin ümumi işini həyata keçirir müştərilərin xüsusi kart hesablarının açılmasına, müştərilərin kart vasitəsi ilə idarə etdiyi pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edir ödəmə kartlarının köməyi ilə yerinə yetirilən ödəmə əməliyyatları üzrə vəsaitlərin ticarət və xidmət müəssisələrinin hesabına daxil edilməsini təmin edir, eləcə də nağdların verilməsi məntəqələrinə xidmət edir ödəmə sisteminin bütün iştirakçıları arasındakı informasiya-texnoloji qəşılıqlı əlaqələri həyata keçirir

581 14. .... - ödəmə sistemi iştirakçıları arasında informasiya və texniki qarşılıqlı əlaqələri təmin edən ixtisaslaşdırılmış hesablama mərkəzidir.

- zamin
- ekvayer
- prosessinq mərkəzi
- zəmanətin limiti
- emitent

582 13. .... - plastik kartların emissiyasını həyata keçirən və ödəmə sistemi infrastrukturunda yerinə yetirilən bütün ödəmələrə cavabdeh olan təşkilatdır

- zamin
- ekvayer
- prosessinq mərkəzi
- zəmanətin limiti
- emitent

583 12. Ekvayer nədir?

- ödəmə sistemi iştirakçıları arasında informasiya və texniki qarşılıqlı əlaqələri təmin edən ixtisaslaşdırılmış hesablama mərkəzi
- kart sahibi tərəfindən malların, iş və xidmətlərin ödənilməsi, habelə nağd vəsaitin əldə edilməsi üçün istifadə edilən plastik (debet və ya kredit) kart
- plastik kartların emissiyasını həyata keçirən və ödəmə sistemi infrastrukturunda yerinə yetirilən bütün ödəmələrə cavabdeh olan təşkilat
- məhsul və xidmətlərə görə xidmət mərkəzinə (məs. mağazaya) pul vəsaitlərini ödəyən, plastik kartlarla hesablaşan təşkilat
- zaminin cavabdehliyi altında ekvayerin qəbul edə bildiyi ödəmələrin maksimum günlük məbləği

584 3. Elektron verilənlərin mühafizəsi sistemidir:

- SSL
- CVV2/CVC2
- TCP/IP
- VAN
- EVM

585 2. Ödəniş üzrə verilənlərin ötürülməsi zamanı təhlükəsizlik protokolu hesab edilir:

- SSL
- CVV2/CVC2
- TCP/IP
- VAN
- EVM

586 4. EVM –i həyata keçirən xidmətlər hansı funksiyaları yerinə yetirməlidir?

- variantların hamisi doğrudur
müxtəlif istehsalçılar tərəfindən təchiz edilən proqram və aparat vasitələrinin müxtəlif tiplərinin dəstəklənməsi
topologiyalar, trafik həcmi, giriş əldə etmə üsulu, avadanlıqların tipi, istifadəçilərin kəmiyyətindəki dəyişikliklərə adaptasiyanın təminatı
təsədüfi və ya məqsədli səhvlərdən mühafizənin təmini
işin vəsilsizliyinin və diaqnostik pozuntuların təmin edilməsi üçün şəbəkənin dəstəklənməsi və idarəetmənin həyata keçirilməsi

587 1. Virtual- mağazanın təhlükəsizlik kodu hansıdır?

- SSL
- CVV2/CVC2
- TCP/IP
- VAN
- EVM

588 İnformasiya məhsulları və xidmətləri bazarının sektoru deyil:

- istehsalçı informasiyası
işçi informasiya
informasiya sistemləri və vasitələri
təhsil xidmətləri
mütəxəssis üçün informasiya

589 Müasir cəmiyyətdə informasiya xidmətləri üçün əsas informasiya mənbəyi .....

- informasiya sistemidir
- verilənlər bazasıdır
informasiya resursudur
informasiya prosesidir
biliklər bazasıdır

590 İnformasiya xidməti nədir?

- müxtəlif məhsulların istifadəsinin təşkili
müxtəlif məhsulların istifadəsinin təşkilinin və ya insanın tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş şəxsin və ya müəssisənin qeyri-istehsal fəaliyyətinin nəticəsi
verilənlər bazasını və bilikləri özündə saxlayan sənədləşdirilmiş informasiyadan ibarət toplu
- informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi
yayıma üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu

591 Müəyyən qrup obyektlərin vəziyyətini əks etdirən, informasiyanın formalaşması, yığılması, saxlanması, axtarışı, işlənməsi və ötürülməsi proseslərini yerinə yetirən sistemə ..... deyilir.

- infomasiya sistemi
informasiya texnologiyası
kompüter şəbəkəsi
əməliyyat sistemi
kompüter sistemi

592 İnformasiya məhsulu nədir?

informasiya sistemlərindəki sənədlər və sənəd massivləri
informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi

- maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
verilənlər bazasını və bilikləri özündə saxlayan sənədləşdirilmiş informasiyadan ibarət toplu
informasiya proseslərini yerinə yetirən sistem

593 İnformasiya sistemlərində (kitabxana, arxiv, verilənlər bankı və s.) sənədlər və sənəd massivləri, ayrı-ayrı sənədlər və ya sənəd massivləri necə adlanır?

informasiya xidməti
informasiya sistemi
informasiya prosesi
informasiya toplusu

- informasiya resursları

594 İndustrial cəmiyyətdə resurs növü deyil:

əmək
maddi

- informasiya
təbii
maliyyə

595 İnformasiya üzərində yerinə yetirilən yığım, saxlama, ötürülmə və emal əməliyyatları necə adlanır?

informasiya istehlakı
informasiya texnologiyası
informasiya proseduru

- informasiya prosesi
informasiya sistemi

596 Başvermənin dövriliyinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal
mətni, qrafik, səsli
daxili, xarici
elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris
verbal, qeyri-verbal

597 Stabillik dərəcəsinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- şərti – sabit, dəyişkən
gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal
verbal, qeyri-verbal
mətni, qrafik, səsli
daxili, xarici

598 İdarəetmə sisteminə məxsusluğuna görə informasiyanın növü deyil:

- ilkin informasiyadan formalaşan informasiya
idarəedən altsistemin informasiyası

idarəedici altsistemin informasiyası
xarici mühit haqqında informasiya
məqsədli altsistem haqqında informasiya

599 Maşın emalında təyinatına görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris giriş, çıxış daxili, xarici məqsədli altsistem haqqında informasiya ilkin informasiyadan formalaşan informasiya

600 Başvermə mərhələlərinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- mətni, qrafik, səsli giriş, çıxış elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris şərti – sabit, dəyişkən daxili, xarici

601 Ötürmə formasına görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris daxili, xarici giriş, çıxış verbal, qeyri-verbal

602 Təsvir üsuluna görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- giriş, çıxış daxili, xarici elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal mətni, qrafik, səsli

603 İstifadə olunma xarakterinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- daxili, xarici daxili, xarici giriş, çıxış mətni, qrafik, səsli elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris

604 İdarəetmə sisteminin səviyyəsinə görə informasiyanın növü deyil:

- məqsədli altsistem haqqında informasiya müəssisə və təşkilatın informasiyası dövlət səviyyəsində olan informasiya nazirlik və təsisatların informasiyası xüsusi şəxslərin informasiyası

605 Sorğuya nəzərən informasiyanın hansı növləri vardır?

- mətni, qrafik, səsli elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris verbal, qeyri-verbal gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal relevant, münasib

606 İnformasiyanın ötürülməsinin ümumi sxeminə aiddir: 1. informasiyanın mənbəyi 2. informasiya istehlakçısı 3. informasiya texnologiyası 4. informasiya sistemi 5. informasiya prosesi

- 1, 2, 5
- 2, 3, 4
- 3, 4, 5
- 1, 3, 4
- 2, 4, 5

607 İnformasiyanın dayanıqlılıq xassəsi nəyi ifadə edir?

istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu

- zəruri dəqiqliyi pozmadan ilkin verilənlərin dəyişilməsinə informasiyanın cavabvermə qabiliyyətini təsvir olunan obyektin və ya hadisənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılmasını qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlumatın məzmununun tamlığını

608 İnformasiyanın reprezentativlik xassəsi nəyi ifadə edir?

istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu

hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılmasını təsvir olunan obyektin və ya hadisənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını

- hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılması qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlumatın məzmununun tamlığını

609 İnformasiyanın aktuallıq xassəsi nəyi ifadə edir?

- baş vermə zamanından və informasiyanın dinamikasından asılı olaraq istifadə anında informasiyanın dəyərlilik dərəcəsini

qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlumatın məzmununun tamlığını

istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu

təsvir olunan obyektin və ya hadisənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını

hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılmasını

610 İnformasiyanın dəyərlilik xassəsi nəyi ifadə edir?

istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu

baş vermə zamanından və informasiyanın dinamikasından asılı olaraq istifadə anında informasiyanın dəyərlilik dərəcəsini

təsvir olunan obyektin və ya hadisənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını

- konkret məsələlərin həlli üçün informasiyanın mühümlüyünü

qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlumatın məzmununun tamlığını

611 İnformasiyanın dəyərlilik xassəsi nəyi ifadə edir?

istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu

baş vermə zamanından və informasiyanın dinamikasından asılı olaraq istifadə anında informasiyanın dəyərlilik dərəcəsini

təsvir olunan obyektin və ya hadisənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını

- konkret məsələlərin həlli üçün informasiyanın mühümlüyünü

qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlumatın məzmununun tamlığını

612 Predmet sahəsinin praktik fəaliyyət və peşə təcürübəsi nəticəsində alınmış və mütəxəssislərə bu sahədə məsələləri qoymaq və həll etmək imkanı verən qanunauyğunluqlar necə adlanır?

informasiya sistemi

informasiya

verilənlər

- bilik

informasiya prosesi

613 Bilik nədir?

hər hansı informasiya prosesində ötürülmə və emal üçün əlverişli şəkildə formallaşdırılmış fakt və ideyaların təsviri

- real aləmin praktika ilə yoxlanılmış nəticəsinin insanın şüurunda adekvat inikası təsvir formasından asılı olmayaraq şəxslər, predmetlər, faktlar, hadisələr və proseslər haqqında məlumatlar ətraf mühit haqqında saxlanmalı, ötürülməli və çevrilməli məlumatlar özündə qeyri-müəyyənliyi daşıyan yeni olan

614 Hansı fakt doğru deyil?

- Bilik hər hansı informasiya prosesində ötürülmə və emal üçün əlverişli şəkildə formallaşdırılmış fakt və ideyaların təsviridir.
İnformasiya ətraf aləm haqqında informasiyanın özü alınana qədər mövcud olmayan yeni məlumatlardır.
İnformasiya maddi daşıyıcılarda işarə və siqnallar formasında təsvir olunsa da, o, maddi deyil.
İnformasiya ətraf mühit haqqında, adətən, saxlanmalı, ötürülməli və çevrilməli məlumatlar toplusudur.
İşarələr və siqnallar informasiyanı yalnız başa düşmə və tanıma qabiliyyəti olan istifadəçi üçün təsvir edir.

615 Verilənlər nədir?

ətraf mühit haqqında, adətən, saxlanmalı, ötürülməli və çevrilməli məlumatlar toplusu ətraf aləmin kibernetik sistemindən alınan məlumatlar

real aləmin obyektiv qanunauyğunluqlarını adekvat əks etdirən təsəvvürlərin, nəzəri quruluş və anlayışların məcmusu

- təsvir formasından asılı olmayaraq şəxslər, predmetlər, faktlar, hadisələr və proseslər haqqında məlumatlar hər hansı informasiya prosesində ötürülmə və emal üçün əlverişli şəkildə formallaşdırılmış fakt və ideyaların təsviri ətraf aləmin kibernetik sistemindən alınan məlumatlar

616 Hansı variantda informasiyanın tərfi düzgün verilməmişdir?

təsvir formasından asılı olmayaraq şəxslər, predmetlər, faktlar, hadisələr və proseslər haqqında məlumatlardır. ətraf aləmin kibernetik sistemindən alınan məlumatlardır

- real aləmin obyektiv qanunauyğunluqlarını adekvat əks etdirən təsəvvürlərin, nəzəri quruluş və anlayışların məcmusudur.
ətraf aləmin kibernetik sistemindən alınan siqnallardır
strukturun təşkilinin mürəkkəblik ölçüsüdür

617 İnsanların maddi və mənəvi tələbatlarını ödəmək üçün cəmiyyətdə istifadə olunan obyektlər, proseslər və təbiətin şərtləri hansı tip resurslara aiddir?

maliyyə
energetik
● təbii
əmək
maddi

618 İctimai məhsulun istehsalı prosesində istifadə üçün nəzərdə tutulmuş əmək alətləri məcmusu hansı tip resurslara aiddir?

- əmək
təbii
maliyyə
energetik
maddi

619 İT-nin komponenti olan İT-məhsullara aid olan sıranı göstərin:

- verilənlər bazası, interaktiv xidmətlər, informasiya axtarış-arayış sistemləri, veb-portal, kommunikasiya vasitələri telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, informasiya axtarış-arayış sistemləri, dizayn, reklam, marketing

proqram təminatının dəstəklənməsi, telekommunikasiya təchizatları, istismar, təlim və treyninqlər
elektron kitabxana, verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və inteqrasiyası, təlim və treyninqlər, dizayn, reklam, marketinq
şəbəkə inteqrasiyası, təlim və treyninqlər, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri, İT-konsultasiya

620 İT-nin komponenti olan İT-xidmətlərə aid olan sıranı göstərin:

təlim və treyninqlər, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri, İT-konsultasiya, telekommunikasiya xidmətləri

sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri

- verilənlər bazası, interaktiv xidmətlər, informasiya axtarış-arayış sistemləri, veb-portal, kommunikasiya vasitələri
- verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və inteqrasiyası, telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, istismar
- telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, informasiya axtarış-arayış sistemləri, tranzaksiyalara xidmət

621 İT-nin komponenti olan İT-xidmətlərə aid olan sıranı göstərin:

şəbəkə inteqrasiyası, təlim və treyninqlər, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri, İT-konsultasiya

- telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, təlim və treyninqlər, dizayn, reklam, marketinq
- proqram təminatının dəstəklənməsi, telekommunikasiya təchizatları, istismar, təlim və treyninqlər
- elektron kitabxana, verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və inteqrasiyası, təlim və treyninqlər, dizayn, reklam, marketinq
- telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, informasiya axtarış-arayış sistemləri, dizayn, reklam, marketinq

622 Texnoloji prosesə aid olmayan mərhələni göstərin:

informasiyanın saxlanması və yığılması

verilənlərə nəzarət və səhvlərin aşkarı

- informasiyanın silinməsi
- informasiyanın daxil edilməsi
- informasiya texnologiyalarının imkanlarına uyğun olaraq verilənlərin təshih edilməsi və formatlaşdırılması

623 Texnoloji prosesə aid olmayan mərhələni göstərin:

istifadəçinin sorğularına əsasən verilənlərin çıxarılması

- verilənlərin təkrarlanması
- telekommunikasiya vasitələrindən istifadə etməklə informasiyanın ötürülməsi
- istifadəçinin sorğularına əsasən verilənlərin axtarışı
- həll olunan məsələyə uyğun olaraq verilənlərin emalı

624 İnformasiyanın alındığı andan onun emalının nəticəsi alınana qədər yerinə yetirilən qarşılıqlı əlaqəli əməliyyatların nizamlanmış ardıcılığı necə adlanır?

verilənlər bazasını idarəetmə sistemi

maddi istehsal prosesi

- texnoloji proses
- informasiya mübadiləsi
- informasiya sistemi

625 İnformasiya texnologiyasına aid olmayan komponenti göstərin:

- hüquqi təminat
- tətbiqi proqram təminatı
- sistem proqram təminatı
- texniki vasitələr kompleksi
- təşkilati-metodik təminat

626 Doğru olmayan mülahizəni göstərin:

Proses insan tərəfindən seçilmiş strategiya ilə təyin olunur

Maddi istehsal texnologiyasının məqsədi – insanın və ya sistemin tələblərini ödəyən məmulatın buraxılışıdır

- Texnologiya maddi məhsulun alınması məqsədilə xammalın başlanğıc vəziyyətini və ya keyfiyyətini dəyişmir
- Texnologiya prosesdir
Texnologiya incəsənət, ustalıq, məharət, bacarıq mənasını bildirir

627 ... – istifadəçinin tələbinə uyğun olaraq aparat və proqram vasitələrinin tətbiqi əsasında verilənlərin, informasiyanın və biliklərin yığılması, toplanması, saxlanması, axtarış, emal, təhlil və ötürülmə üsul və metodları sistemidir.

informasiyanın təhlükəsizliyi

informasiya mübadiləsi

informasiya sistemi

- informasiya texnologiyası
- informasiya təminatı

628 Doğru olmayan mülahizəni göstərin:

İnformasiya texnologiyası özündə formallaşmamış yaradıcı əməyi birləşdirir

İnformasiya texnologiyası özündə hesablama, sürətin çıxarılması, əməli uçot və s. kimi əməliyyatları və formallaşmamış yaradıcı əməyi birləşdirir

Maddi istehsal texnologiyası kəsilməzdir

- İnformasiya texnologiyası kəsilməzdir

Maddi istehsal texnologiyası məhsulun buraxılışı üçün bütün əməliyyatların ciddi ardıcılığını əks etdirir.

629 İnformasiya məhsulu nəyin emalından alınır?

məlumatın

maddi məhsulun

biliyin

- verilənlərin
- informasiyanın

630 Yeni informasiya texnologiyaları termini ilk dəfə kim tərəfindən elmə daxil edilmişdir?

V.M. Qluşkov

C.F. Neyman

N. Viner

- Q.S. Pospelov
- F. Mahlup

631 İT-nin realizasiya vasitələrinin qurulması vasitələrinə aid olmayanı göstərin:

informasiyalasdırma vasitələrinin istifadəçilərlə “dost-luğu”

informasiyadan kollektiv istifadə

- informasiya sisteminin qurulması
- informasiyanın emalının fərdiləşdirilməsi
qərar qəbul etmə prosesində informasiya-yalaşdırma vasitələrinin qurulması

632 Praktiki olaraq verilənlərin konkret texniki emal sistemlərinin təşkil və layihələndirilməsi üzrə mühəndis fəaliyyəti necə adlanır?

texniki təminat

informasiya istehsalı

informasiyanın mühafizəsi

- informasiya texnologiyası
- idarəetmə

633 İnformasiya texnologiyasında əsas tədqiqat obyektini hansıdır?

lingvistik vasitələr

- insan fəaliyyəti
- proqram vasitələri
- texniki vasitələr
- informasiya təminatı

634 İT-nin mənbələrinə aid olmayanı göstərin:

erqonomika

proqramlaşdırma texnologiyaları

- kibernetika
- sistem texnikası
- hesablama sistemləri nəzəriyyəsi

635 İT-nin mənbələrinə aid olmayanı göstərin:

erqonomika

proqramlaşdırma texnologiyaları

- normativ-hüquqi sənədlər
- sistem texnikası
- verilənlər bazası nəzəriyyəsi

636 İT-nin mənbələrinə aid olmayanı göstərin:

- lingvistik vasitələr
- proqramlaşdırma texnologiyaları
- hesablama sistemləri nəzəriyyəsi
- sistem texnikası
- verilənlər bazası nəzəriyyəsi

637 İT-nin mənbələri göstərilən sıranı seçin:

sistem texnikası, hesablama sistemləri nəzəriyyəsi, lingvistik vasitələr, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika təşkilati texnika, normativ-hüquqi sənədlər, kibernetika, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika

- sistem texnikası, kibernetika, proqramlaşdırma texnologiyaları, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika
- sistem texnikası, hesablama sistemləri nəzəriyyəsi, proqramlaşdırma texnologiyaları, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika
- sistem texnikası, hesablama sistemləri nəzəriyyəsi, proqramlaşdırma texnologiyaları, kibernetika, kodlaşdırma sistemləri

638 ... insan tərəfindən seçilmiş strategiya ilə təyin olunur, müxtəlif vasitə və metodların köməyi ilə həyata keçirilir.

bilik

mübadilə

sistem

- proses
- informasiya

639 Qarşıya qoyulmuş məqsədə istiqamətləndirilmiş müəyyən əməliyyatlar toplusu nədir?

bilik

mübadilə

sistem

- proses
- informasiya

640 Doğru olmayan mülahizəni göstərin:

İnformasiya texnologiyası özündə formallaşmamış yaradıcı əməyi birləşdirir

İnformasiya texnologiyası özündə hesablama, su-rətin çıxarılması, əməli uçot və s. kimi əməliyyatları və formallaşmamış yaradıcı əməyi birləşdirir

Maddi istehsal texnologiyası kəsilməzdir

- İnformasiya texnologiyası kəsilməzdir

Maddi istehsal texnologiyası məhsulun buraxılışı üçün bütün əməliyyatların ciddi ardıcılığını əks etdirir.

641 İT-nin komponenti olan təchizata aid olan sıranı göstərin:

serverlər, periferiya qurğuları, instrumental vasitələr, texniki vasitələrə xidmət, telefoniya sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri texniki vasitələrə xidmət, tranzaksiyalara xidmət, İT-konsultasiya, informasiya axtarış-arayış sistemləri

- serverlər, periferiya qurğuları, telekommunikasiya təchizatları, simsiz naqillər, telefoniya telekommunikasiya təchizatları, texniki vasitələrə xidmət, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri

642 İT-nin komponenti olan proqram təminatına aid olan sıranı göstərin:

proqram təminatının dəstəklənməsi, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri, internet-resurslar, veb-sayt sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, şəbəkə inteqrasiyası, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri

- sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri texniki vasitələrə xidmət, tranzaksiyalara xidmət, İT-konsultasiya, informasiya axtarış-arayış sistemləri verilənlər bazası, interaktiv xidmətlər, informasiya axtarış-arayış sistemləri, veb-portal, kommunikasiya vasitələri

643 İT-nin komponenti olan İT-məhsullara aid olan sıranı göstərin:

sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri proqram təminatının dəstəklənməsi, kommunikasiya vasitələri, istismar, təlim və treyninqlər, veb-sayt

- veb-sayt, kommunikasiya vasitələri, elektron kitabxana, şəbəkədə elektron kataloq, informasiya axtarış-arayış sistemləri

proqram təminatının dəstəklənməsi, kommunikasiya vasitələri, istismar, təlim və treyninqlər, veb-sayt verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və inteqrasiyası, telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, istismar

644 Şəbəkənin idarə edilməsi dedikdə nə nəzərdə tutulur (Sürət 15.05.2014 12:26:26)

bütün cavablar düzdür

şəbəkəyə yeni elementlərin əlavə olunması mümkünlüyü

informasiyanın təhlükəsizliyinə təminat

- düzgün cavab yoxdur

müxtəlif əməliyyat sistemlərində işləyən kompüterlərin əlaqəsinin mümkünlüyü

645 Plan informasiyasına aiddir (Sürət 15.05.2014 12:26:20)

- prognozlaşdırma, uzun müddətli, texniki iqtisadi, operativ planlaşdırma
prognozlaşdırma, uzun müddətli, statistik
prognozlaşdırma, texniki iqtisadi, operativ planlaşdırma
uzun müddətli, statistik, mühasibat
düzgün cavab yoxdur

646 Model dedikdə nəzərdə tutulur? (Sürət 15.05.2014 12:26:17)

tədqiq olunan obyektin bütün xüsusiyyətlərinin təsviri

- obyektin vacib xüsusiyyətlərini əks etdirən maddi və ya mücərrəd əvəzedicisi
öyrənilən obyektin təsviri incəsənət vasitələri ilə təsviri
obyektin əhəmiyyətsiz xüsusiyyətləri haqqında informasiya
obyektin fəza-zaman xüsusiyyətlərini əks etdirən maddi və ya mücərrəd əvəzedicisi

647 İstifadəçi Windows XP quraşdırarkən sərt diskin hazırlığı mərhələsində tutumu 40 Gb olan bölmə yaratmışdır. Formatlaşdırarkən hansı fayl sistemini yaratmaq olar? (Sürət 15.05.2014 12:26:13)

- sadalananlardan heç biri
- quraşdırma zamanı belə tutumlu bölmə yaratmaq olmaz
- yalnız FAT
- yalnız NTFS
- istənilən

648 BIOS proqramının işi başa çatdıqdan sonra nə baş verir? (Sürət 15.05.2014 12:26:10)

- əməliyyat sisteminin yüklənmə proseduru işə düşür
- kompyuter sönür
- ekranda yenidən yükləmənin zəruriliyi haqqında məlumat yaranır
- kompyuter yenidən yüklənir
- kompyuter gözləmə rejiminə keçir

649 İdarəetmədə informasiyanın təsnifləşdirilməsi (Sürət 15.05.2014 12:26:03)

- genetik və iqtisadi
- funksional və texnoloji
- iqtisadi və statik
- iqtisadi və texnoloji
- funksional və texniki

650 Dəyişkənlik baxımından informasiyanın növləri

- sabit, mühasibat, statistik, operativ uçot
- dəyişən, sabit, şərti-sabit
- sabit, şərti-sabit, statiatik
- dəyişən, sabit, mühasibat
- uzun müddətli, statiatik, mühasibat

651 Şəbəkənin məhsuldarlığı dedikdə başa düşülür

- vahid zamanda şəbəkənin ötürdüyü və qəbul etdiyi məlumatların həcmi
- şəbəkənin sorğuya reaksiyası kimi başa düşülür
- müxtəlif əməliyyat sistemlərində işləyən kompüterlərin əlaqəsinin mümkünlüyü
- şəbəkəyə yeni elementlərin əlavə olunması mümkünlüyü
- şəbəkənin ixtiyari elementinə nəzarət mexanizmi

652 Texnologiya nədir?

- proqram vasitələrinin məcmusudur
- aparat vasitələrinin məcmusudur
- informasiyanın ötürülməsi üçün əlaqə vasitələrinin məcmusudur
- fərdi kompüterlərdir
- qarşıya qoyulmuş məqsədi reallaşdırmaq üçün informasiyanın saxlanması, emalı və verilməsini həyata keçirən vasitələrin, metodların və personalın qarşılıqlı əlaqəli məcmusudur

653 Uçot informasiyasına aiddir (Sürət 15.05.2014 12:26:29)

- proqnozlaşdırma, texniki iqtisadi, operativ planlaşdırma
- proqnozlaşdırma, uzun müddətli, statiatik
- düzgün cavab yoxdur
- mühasibat, statistik, operativ uçot
- uzun müddətli, statiatik, mühasibat

654 IT-nin strateji məqsədi ....

- mövcud İS-in dəsətəklənməsidir
- menecmentə uyğunlaşmaqdır

işgüzar proseslərin yenidən layihələndirilməsidir
yeni biznesin işlənilməsidir
əvvəlki proseslər dəyişdirilməsidir

655 Qərar qəbuletmə prosesi nədir?

insan dərrakəsi tələb olunan məsələlərin həlli üsullarını öyrənən proqram məhsuludur
biliklərin (metaverilənlərin) idarə olunması üçün, yəni biliklərin yığılması, saxlanması, axtarışı və verilməsi üçün
işlənilmiş hazırlanmış xüsusi növ verilənlər bazasıdır
insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram təminatıdır
nəticəsi hər hansı bir məsələnin həlli olan informasiya axınlarının öyrənilməsi üsullarıdır

- nəticəsi hər hansı bir məsələnin həlli olan informasiyanın təhlili prosesidir

656 Funksionallıq baxımından təsnifləşdirilən informasiya özündə əks etdirir

düzgün cavab yoxdur

- obyektin fəaliyyət məqsədini və məsələlərini
qərarların qəbul edilməsi prosesini
informasiyanın təhlili formalarını
informasiyanın işlənməsi texnologiyasını

657 Modelləşdirmə dedikdə nə nəzərdə tutulur?

ideal obrazın yaradılması prosesi

- Düzgün cavab yoxdur
konkret məsələnin qeyri-formal qoyuluşu prosesi
real obyektin (prosesin, hadisənin) digər maddi və ya ideal obyektə əvəz olunması prosesi
baxılan obyektin vacib əlamətlərinin aşkara çıxarılması prosesi

658 Qlobal şəbəkənin əsas elementlərinə aiddir

- modem, serverlər, peyk rabitə vasitələri, telefon xətti
modem, serverlər, ulduz birləşmə
modem, serverlər, telefon xətti
ötürücü kabel, qoşulma vasitələri, işçi stansiyalar, serverlər
serverlər, peyk rabitə vasitələri

659 Web-brauzer deyil?

- Safari
Moestro
Mozilla
Opera
Enternet Explorer

660 İNTERNET yaradılmışdır

- 1970
1970-1980
1980
1960
1960-1970

661 Internetin ilk prototipi yaradılmışdır

- 1970-1980
1960-1970
1960
1980

1970

662 Sizin fikrinizcə, uk domeni nədir?

- Ukrayna
- İngiltərə
- Rusiya
- Böyük Britaniya
- Koreya

663 399.TCP/IP protokolunun mahiyyəti

- düzgün cavab yoxdur
- nəzarət protokolu
- nəqliyat protokolu
- seans protokolu
- kommunikasiya protokolu

664 Dünyada ən geniş istifadə edilən kompüter şəbəkəsi hansıdır?

- WWW
- Yahoo
- LAN
- Internet
- WAN

665 İNTERNET yaradılmışdır

- IANA- tərəfindən
- ABŞ- elm fondu tərəfindən
- ABŞ- müdafiyyə sənayesi tərəfindən
- ABŞ- provayder şirkəti tərəfindən
- ABŞ- müdafiyyə nazirliyi tərəfindən

666 Texnologiya təminatçıları

- bunlar operativ informasiya və xidmət təminatı ilə məşğul olan kompaniyalardır maliyyə xidmətlərinin satışı və hesablaşmanı internet vasitəsilə aparan şirkətlərdir bunlar sahibkarlar, bilavasitə xidmətçilər və satıcılar ola bilər istifadəçiyə müxtəlif məhsul və xidmətlərlə tanışlıq imkanı təşkil edir
- düzgün cavab yoxdur

667 MS Word aşağıda sadalananlardan hansı formatda verilənləri saxlamağa icazə vermir?

- doc
- Düzgün cavab yoxdur
- .dot
- rtf
- .htm

668 İnternet vasitəsilə kommersiya əməliyyatları aparmaq üçün sənaye müəsisəsinə ilk növbədə lazımdır

- informasiya portalına qoşulmaq
- internet satış kompaniyasını təşkil etməlidir
- marketing tədqiqatları
- düzgün cavab yoxdur
- axtəriş sistemlərinə qoşulmaq

669 Elektron-brokerlər

- məhsulun alınıb-satılması haqqında təkliflər verir
düzgün cavab yoxdur
istifadəçiyə məhsul və xidmətlərlə tanışlıq imkanı təşkil edənlər
Web-səhəhifələri kataloqlar formasında təqdim edir
elektron-kommersiya bazarı iştirakçıları arasında xidmət sahibləri kateqoriyasına aiddirlər]

670 Elektron ticarətdə bu məsələlərdən hansıları təhlükəsizlik vasitələri ilə həll edilir?

- məhdudiyətsiz müraciət
- qarşılıqlı identifikasiya və autentifikasiya
verilənlərin məxfiliyi
sövdələşmə şərtlərindən imtina etməmək
verilənlərin tamlığı

671 Ekspert sistemin (expert system) vəzifəsi nədir?

- problem vəziyyətin həllində mütəxəssis-eksperti əvəz edə bilən kompüter proqramıdır
sadalananlardan heç biri
problem vəziyyətin həllində mütəxəssis-eksperti əvəz edə bilən aparat və proqram vasitələrinin məcmusudur
istifadəçinin onu maraqlandıran mövzu üzrə maksimum dəqiq informasiya alması üçün nəzərdə tutulmuş sistemdir
problem vəziyyətin həllində mütəxəssis-eksperti əvəz edə bilən qurğudur

672 Süni intellekt (Artificial intelligence) sistemi yaradılmışdır?

- insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram təminatıdır
biliklərin (metaverilənlərin) idarə olunması üçün, yəni biliklərin yığılması, saxlanması, axtarışı və verilməsi üçün
işlənib hazırlanmış xüsusi növ verilənlər bazasıdır
informatikanın informasiyanın axtarışı və emalı alqoritmlərini öyrənən bölməsidir
insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan proqram vasitələrinin məcmusudur
- informatikanın insanın həll etdiyi məsələləri xatırladan məsələlərin formalaşması ilə məşğul olan bölməsidir

673 İlk vaxtlar İNTERNET-də xidmət və malların ödənişi üçün istifadə edilib

- düzgün cavab yoxdur
kredit kartlarından
Bank-Müştəri və ya İnternet-Müştəri tipli sistemdən
debitor kartlarından
- kredit və debitor kartlarından

674 İnternet-marketinqin çatışmamazlıqları?

- əmtəələr (mallar) haqqında informasiyanın alınması
satış üzrə personalın azaldılması
əmtəə (mal) haqqında on-line informasiya
kiçik və iri kompaniyaların dünya bazarına çıxışı
- şəbəkə birləşmələri

675 İnternet-mağaza aşağıdakı məqsədlər üçün yaradılmışdır?

- “vitrin”i İnternetdə yerləşən və İnternet vasitəsilə əmtəə (mal) sifariş etməyə imkan verən mağazadır
informasiya texnologiyalarının satışı üçün mağaza
“vitrin”i İnternet vasitəsilə əmtəələri (malları) tanımağa xidmət edən mağaza
elektron pulların satışı üçün mağazadır
əmtəəni (malı) reklam etmək üçün İnternetdə yerləşən mağazadır

676 İnternet vasitəsilə ötürmək üçün verilənləri hazırlayan nədir?

- FTP-protokol
şin

- Düzgün cavab yoxdur
PHP
TCP\IP

677 Elektron-kom-mersiyanın ən geniş inkişaf etmiş sahəsi

İnternet vasitəsilə məsafədən təhsil,
düzgün cavab yoxdur

İnternet-treydinq, inernet-bankinq, internet-sığorta

- maliyyə xidmətlərinin satışı və hesablaşmanın İnternet vasitəsilə aparılması
hüquq və həkim məsləhətləri

678 Öz sahibinə eksklüziv imtiyazlar verən ən nüfuzlu kart hansıdır?

- Titanium
Platinum
Gold kəpə
Mastercard
Visa Classic

679 Şəbəkələrin şəffaflığı dedikdə nəzərdə tutulur

şəbəkənin ixtiyari elementinə nəzarət
şəbəkənin sığuya reaksiyası

- müxtəlif əməliyyat sistemlərində işləyən kompüterlərin əlaqəsinin mümkünlüyü
informasiyanın təhlükəsizliyinə təminat
şəbəkəyə yeni elementlərin əlavə olunması mümkünlüyü

680 Multimedia texnologiyaları nəzərdə tutulmuşdur?

hesablama məsələlərinin həlli və müəssisənin iqtisadi fəaliyyətinin təminatı üçün
strukturlaşdırılmış böyük həcmdə informasiyanın emalı üçün
informasiya texnologiyalarının instrumental proqram vasitələrini yaratmaq üçün
videosiqnalların emalı üçün

- Düzgün cavab yoxdur

681 Macrobank4 işlənilib hazırlanmışdır

banklar, kredit təşkilatları və maliyyə institutları üçün
banklar və sığorta şirkətləri üçün
banklar və ticarət təşkilatları üçün institutları üçün

- banklar və maliyyə institutları üçün
banklar, sığorta şirkətləri və maliyyə institutları üçün

682 Geniş yayılmış bankinq proqram təminatlarına misal göstərmək olar

BankONet, Macrobank4, PowerCard, Cash@Will, FinnOne Instant, Cyberplat, PayCash və s misal göstərmək olar
BankONet, Macrobank4, PowerCard, Cash@Will, FinnOne Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash və s misal
göstərmək olar

PowerCard, Cash@Will, FinnOne Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash və s misal göstərmək olar

BankONet, Macrobank4, FinnOne Instant, Cyberplat, Web Money, PayCash və s misal göstərmək olar

- BankONet, Macrobank4, PowerCard, Cash@Will, FinnOne və s misal göstərmək olar

683 Kliyent-server texnologiyasına aiddir edilir

arıq kliyent

- düzgün cavab yoxdur
uzun kliyent
xeyirxah kliyent

xəsis kliyent

684 Macrobank proqramı yaradılmışdır

- 1990-ci ildə
- 1992-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 1993-ci ildə
- 1994-ci ildə

685 Etalon modelinin (OSİ) səviyyələrinə aid deyil

kanal səviyyəsi və ya ötürmə xəttini müəyyən edən səviyyə;
fiziki səviyyə;

- regional səviyyəsi;
- nəqliyyat səviyyəsi;
- şəbəkə səviyyəsi;

686 İdarəetmədə istifadə olunan modellər hansılardır

məntiqi və abstrakt
lokal və qlobal

- fiziki və abstrakt
məntiqi və fiziki
sadə və mürəkkəb

687 Dialoq rejiminin neçə növü mövcuddur

- 5
- 4
- 2
- 3
- 6

688 Ümumi halda yazılış açarlarının neçə növü mövcuddur

- 2
- 4
- 5
- 6
- 3

689 MARK-1, MARK-2, ADABAS, CETOP sistemləri VBİS-nin hansı modelinə aiddir

obyektyonlu
iyerarxiya
faset

- şəbəkə
relyasiya

690 Texniki vasitələr kompleksinin təşkilinin və texniki bazasının qurulmasının 1-ci üsuluna aiddir

məlumatları maşın daşıyıcılarında hazılayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifrələrinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir

- məlumatların avtomatlaşdırılmış işlənməsi ilə əlaqədar bütün əməliyyatların kompüter-hesablama şəbəkəsində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur
informasiyanın işlənməsinin texniki vasitələri və texnoloji proseslər idarəetmə sistemlərinin səviyyələri arasında optimal qaydada bölüşdürülür
məlumatları yığmaq, qeyd etmək, onları işləmə mərkəzinə və istifadə yerlərinə ötürmək üçündür

irihəcmli məlumat massivlərinin və informasiya bazalarının yaradılması tələb edilməyən əməliyyatlar yerinə yetirir

691 Texniki vasitələr kompleksinin təşkilinin və texniki bazasının qurulmasının hansı üsulları mövcuddur, 1. mərkəzləşdirilmiş 2.şəbəkə 3. qeyri mərkəzləşdirilmiş 4.faset 5. iyerarxik bölgülü

2,4,5

1,2,3

1,2,4

1,4,5

● 1,3,5

692 Birməsəlali əməliyyat sistemlərinə aiddir

hesablama kompüter şəbəkələrinin meydana gəlməsilə əlaqədardır və istifadəçinin hesablama şəbəkəsinin bütün resurslarına müraciətini təmin etmək üçündür.

informasiyanın işlənməsinin texniki vasitələri və texnoloji proseslər idarəetmə sistemlərinin səviyyələri arasında optimal qaydada bölüşdürülür

- bir istifadəçinin iş prosesində müəyyən vaxt anında yalnız bir konkret məsələnin həlli üçün istifadə edilir məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifrlərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir EHM-dən multiprogram vaxt bölgüsü rejimində kollektiv istifadəni təmin edir, bu zaman EHM-in yaddaşında birməçə program və məsələlər olur; prosessor kompüterin resurslarını məsələlər arasında bölüşdürür

693 Program təminatı vasitələrinin yerinə yetirdiyi funksiyalardan asılı olaraq hansı tərkib hissələri mövcuddur: 1. Məlumat Bazasının İdarəetmə Sistemi 2.Sistem program təminatı 3. Ms Outlook, Access 4. TPP - mətn cədvəl prosessoru 5. Tətbiqi program təminatı

1,3

3,5

1,4

● 2,5

2,4

694 Program-istinad TPP-nin funksiyasına aiddir

predmet sahəsinin təhlili, layihələşdirilməsi, programlaşdırılması və informasiya sisteminin istismarı metodologiyasını özündə birləşdirən və bu sistemin işlənilib hazıranma prosesinin avtomatlaşdırılması vasitələrinin məcmusu başa düşülür

alqoritm əsasında məsələ həllinin bu və ya digər riyazi üsulunun reallaşdırılmasının qoyuluşunu həyata keçirir konkret funksional sahədə ixtiyari bir məsələnin həlli üçün nəzərdə tutulan program məhsullarını yaradır program mətninin programlaşdırma dilindən maşın dilinə tərcümə transilyatoru edilməsini həyata keçirən program nəzərdə tutulur

- sənaye və qeyri-sənaye sferalarının, eləcə də ayrı-ayrı predmet sahələrində idarəetmə funksiyalarının kompleks avtomatlaşdırılmasını həyata keçirir

695 Problem-istinad TPP funksiyasına aiddir

sənaye və qeyri-sənaye sferalarının, eləcə də ayrı-ayrı predmet sahələrində idarəetmə funksiyalarının kompleks avtomatlaşdırılmasını həyata keçirir

- konkret funksional sahədə ixtiyari bir məsələnin həlli üçün nəzərdə tutulan program məhsullarını yaradır alqoritm əsasında məsələ həllinin bu və ya digər riyazi üsulunun reallaşdırılmasının qoyuluşunu həyata keçirir program mətninin programlaşdırma dilindən maşın dilinə tərcümə transilyatoru edilməsini həyata keçirən program nəzərdə tutulur

predmet sahəsinin təhlili, layihələşdirilməsi, programlaşdırılması və informasiya sisteminin istismarı metodologiyasını özündə birləşdirən və bu sistemin işlənilib hazıranma prosesinin avtomatlaşdırılması vasitələrinin məcmusu başa düşülür

696 Metod-istinad TPP-nin funksiyasına aiddir

program mətninin programlaşdırma dilindən maşın dilinə tərcümə transilyatoru edilməsini həyata keçirən program nəzərdə tutulur

konkret funksional sahədə ixtiyari bir məsələnin həlli üçün nəzərdə tutulan proqram məhsullarını yaradır predmet sahəsinin təhlili, layihələşdirilməsi, proqramlaşdırılması və informasiya sisteminin istismarı metodologiyasını özündə birləşdirən və bu sistemin işlənilib hazırlanma prosesinin avtomatlaşdırılması vasitələrinin məcmusu başa düşülür

- alqoritm əsasında məsələ həllinin bu və ya digər riyazi üsulunun reallaşdırılmasının qoyuluşunu həyata keçirir sənaye və qeyri-sənaye sferalarının, eləcə də ayrı-ayrı predmet sahələrində idarəetmə funksiyalarının kompleks avtomatlaşdırılmasını həyata keçirir

697 Şəbəkə əməliyyat sistemlərinə aiddir

- hesablama kompüter şəbəkələrinin meydana gəlməsilə əlaqədardır və istifadəçinin hesablama şəbəkəsinin bütün resurslarına müraciətini təmin etmək üçündür.

bir istifadəçinin iş prosesində müəyyən vaxt anında yalnız bir konkret məsələnin həlli üçün istifadə edilir məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifrlərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir EHM-dən multiproqram vaxt bölgüsü rejimində kollektiv istifadəni təmin edir, bu zaman EHM-in yaddaşında bimeçə proqram və məsələlər olur; prosessor kompüterin resurslarını məsələlər arasında bölüşdürür informasiyanın işlənməsinin texniki vasitələri və texnoloji proseslər idarəetmə sistemlərinin səviyyələri arasında optimal qaydada bölüşdürülür

698 Çoxməsələli əməliyyat sistemlərinə aiddir

hesablama kompüter şəbəkələrinin meydana gəlməsilə əlaqədardır və istifadəçinin hesablama şəbəkəsinin bütün resurslarına müraciətini təmin etmək üçündür.

informasiyanın işlənməsinin texniki vasitələri və texnoloji proseslər idarəetmə sistemlərinin səviyyələri arasında optimal qaydada bölüşdürülür

bir istifadəçinin iş prosesində müəyyən vaxt anında yalnız bir konkret məsələnin həlli üçün istifadə edilir məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifrlərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir.

- EHM-dən multiproqram vaxt bölgüsü rejimində kollektiv istifadəni təmin edir, bu zaman EHM-in yaddaşında bimeçə proqram və məsələlər olur; prosessor kompüterin resurslarını məsələlər arasında bölüşdürür.

699 Texniki vasitələr kompleksinin təşkilinin və texniki bazasının qurulmasının 3-cü üsuluna aiddir

- informasiyanın işlənməsinin texniki vasitələri və texnoloji proseslər idarəetmə sistemlərinin səviyyələri arasında optimal qaydada bölüşdürülür

məlumatları yığmaq, qeyd etmək, onları işləmə mərkəzinə və istifadə yerlərinə ötürmək üçündür məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifrlərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir. məlumatların avtomatlaşdırılmış işlənməsi ilə əlaqədar bütün əməliyyatların kompüter-hesablama şəbəkəsində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur

irihəcmli məlumat massivlərinin və informasiya bazalarının yaradılması tələb edilməyən əməliyyatlar yerinə yetirir

700 Texniki vasitələr kompleksinin təşkilinin və texniki bazasının qurulmasının 2-ci üsuluna aiddir

- irihəcmli məlumat massivlərinin və informasiya bazalarının yaradılması tələb edilməyən əməliyyatlar yerinə yetirir

informasiyanın işlənməsinin texniki vasitələri və texnoloji proseslər idarəetmə sistemlərinin səviyyələri arasında optimal qaydada bölüşdürülür

məlumatların avtomatlaşdırılmış işlənməsi ilə əlaqədar bütün əməliyyatların kompüter-hesablama şəbəkəsində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur

məlumatları maşın daşıyıcılarında hazırlayan texniki vasitələr məlumatların düzgünlüyünə nəzarəti, onların şifrlərinin açılması, sistemləşdirilməsi, seçilməsi və qruplaşdırılmasını, yenidən alınmasını və s. təmin edir məlumatları yığmaq, qeyd etmək, onları işləmə mərkəzinə və istifadə yerlərinə ötürmək üçündür